

3/388

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } డెన్ వట్టణము 1926 వ నంబ్ సెప్టెంబరు నెల 24-వ తేది శుక్రవారము } No 149
 సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనందనపుర భారతదేశమున బహుళ తృతీయ. } సంచిక ౧౪౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు వాంఛియింపబడినవి. సంవత్సర చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
 పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్టబోగొట్టును
 బొంబుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
 దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
 మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
 కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
 విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

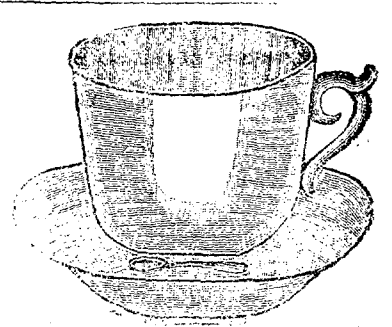

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0 డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
 అమృతాంజనంబో, 6, 7 తంటుకెట్టివీటి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

(3)

మాకాతాదారులకు అనేక సదుపాయములు గలవు
 వానిని సువిధంగా నీచువెడి, మేలైన వస్తువులగుటచే, మొదటితరము పట్టెకెంపులు, కుచ్చికెంపులు
 మొదలగువాటితో తయారుచేయబడిన కాశీమాలలు, మెడచెయ్యులు, బిడ్డలములు వంటివి, నాగవత్తులు, మల్లె
 మొగ్గలు, జడబిళ్లలు, లోలాకులు, తోడులు, కంపసరలు, కెంపుజుట్టిగలు, ఉంగరములు, అంబుషోనులు, బేదరులు,
 బులాకులు, పట్టుగొలుసులు, చుట్టుగొలుసులు, మిరియాలగొలుసులు, కంపములు, గిన్నెలు, ఉచ్చరిణ్ణిలు, పలువిధవేడుక
 సామానులు యివి, యివి యనలేల ముక్కుబుడక మొదలు చంద్రహారమువరకు అన్నిరకముల సామానులు మానద
 సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి ఆర్డరుచ్చిన వెంటనే తయారుచేసి యిచ్చెదము ఒకసారి మా నమ్మకమును పరీక్షింపుడు.
 ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగల వర్తకులు నెం 27,
 చైబాబాద్ రోడ్డు, మద్రాసు.

న ర న ము

దృ థ మై న ది

ఇప్పటివఱకు ప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప
 పెట్టెలు ఈవిధము తెలుపబడినవారినవ్వు అమృతమునకు సిద్ధముగా
 యున్నవి.
 బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్
 సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న శే శ మొ ద లి యార్,
 ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
 (ప్రాప్రైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
 నలురాజన్ ఎంబెనీరింగు వర్క్సు.
 ఐరన్ అండ్ థ్రాప్ ఫౌండర్లు

అయితే ఎంబెనలు, మోటారులు, పెషినుభాగములు, మొదలగు
 నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులగుదురు. రై నుమిలుకుకొనలెన్సి

న మ్మ క మై న ది

సిగిండర్లు, సోఫ్టింగ్ల నట్టులు సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్పిల్లెప్పి, పెద్దనాయక్ శేట్ట మద్రాసు. మెషి
 నులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుచ్చినతయారుచేసియివ్వబడును. ఈ త్రురములు వ్రాసిన బదులు
 వ్రాయబడును.

యమ్. నారాయణ, మేనేజరు.
 మెనర్సు బి కోటయ్య, యం.చలమయ్య అండ్ కో,
 క్యాంపు ఫర్నిచర్ మేకర్సు, నర్సారావుపేట.
 గుం టూ రు జి ల్లా

నమ్మకమైన సామానులు (ప్రకృతమైన పనివారిచే తయారు చేయబడును.)	మొదటిరకం.	రెండవరకం.
క్యాంపు చించు	14-0-0	18-0-0
పడక కుర్చీ	7-8-0	6-8-0

మేజాబల్ల (డ్రాయరు గలది 10-0-0. లేనిది 8-0-0.
 ఆఫీసు కుర్చీలు ఇంకా యితర సామానులూడా వున్నవి. త్వరిత
 పడుడు. మీయొక్క దేహసౌఖ్యమును పొందుడు. మావద్దవున్న
 సామానులకు పూర్తి అయ్యి వివరములు కొనలెన్నివారు క్యాటు
 లాగునకు పై కనినవిలాసమునకు వ్రాయుడు. ప్రతిఆర్డరుతోను
 1/3 వంతు సొమ్ము అడ్వాన్సుగా పంపవలెను. 2979

భక్త ప్రదీపిక
 2454
 మాలి: లయిక్కు 85000 సంఖ్య అక్షరములకు తెలుగు అక్షరములకలవు. క్యాలికోరేండు నెల 3-4-0 లు
 ఇందు సమ ప్రఖ్యాతిములు కుడిచేసి భక్తములు చేయ యూ వాని ఆయాశ్లేషవిధానములు గలవు.
 కు 1 కి రు. 500 కిమ్మకుగల భక్తములు కూడ గలవు. క్యాలికోరేండు నెల రు. 2-0-0
 రెడ్డి పో ద రు లు, రాయవరము. గోదావరి.

మహాసూతికాభరణము
 శ్రీ ముక్త్యల సంస్థానమున తయారు నది. అడవిపండి,
 మొసలి, పులి, మొదలైనవాటి పి త్రములన్నియు చేరినవి. బా
 లింతలకు పరమావధము. వెలకు 1 కి రు 30/- కేటలాగు ఉచి
 తము. వివరములకొరకు వ్రాయుడు.
 2126 ఆర్డరసాయనశాల ముక్త్యల; కృష్ణ.

పాలలోని మంచివై నటువంటిన్ని, పుష్టి చేయనటువంటిన్ని ఆహారభాగములు వుంచి పనికిమాలిన నీటి భాగమును హరింపజేసి చిక్కగా చేయబడిన పాలే కన్ డెన్సుడు పాలు. కన్ డెన్సుడు పాలు కొనుటవలన మీరు యిచ్చే సాము ఆహారపదార్థమునకుగాని నీటికికాదు. గ్రామములో పాలు కొనునప్పుడు పొదుగునుంచి పితకబడిన ఆవు పాలలో సహజముగానుండు నీటికేగాక, పాలమ్మువాడు యెక్కువ లాభముకొనుటకు వాటిలో కలిపెడు నీటికికూడా మీరు డబ్బు యిచ్చుచున్నారు. కన్ డెన్సుడు పాలు పునయోగించునప్పుడు మీకు కావలసినట్లు నీళ్లు హెచ్చుగాని, తక్కువగాని కలపవచ్చును. లేక నీరు కలపకుండగనే అన్నములోను, చపాటీలు, రొట్టెలు మొదలగువానితో పుచ్చు కొనినయెడల, ప్రశస్తమైన ఆవుపాలు పుచ్చుకొనిన దానికంటె మూడురెట్లు పుష్టిని, బలమును యిచ్చును.

మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) చిక్కగా చేయ బడిన పరిశుభ్రమైన, సారవంతమైన ఆవుపాలు. అది అనేక మానములు యథాస్థితిలో నిలవయుండుటకుగాను ప్రశస్తమైన పంచదార దానిలో కలపబడినది. డబ్బా విడగొట్టిన తర్వాతకూడా, ఈ పాలు చాలారోజులవరకు శుభ్ర ముగాను, రుచిగాను వుండును. మీరు మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) యింట్లో వుంచినయెడల పిల్లలకు పాలు పెట్టుటకుగాని లేక టీ, కాఫీ, వంట, మితాయిచేయుట, మరియేవైనా పాలతో చేయబడు పనులకుగాని మీకు అచ్చావుపాలు యెల్లప్పుడు సిద్ధముగా వున్నట్లే.

మీరు కన్ డెన్సుడు పాలు పునయోగించినయెడల, మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) యెంత అద్భుతమైన, సారవంతముగల అచ్చావుపాలో తెలిసికొనుటకు ఆలస్యముచేయక త్వరపడుడు.

మీ పేరు, చిరునామా పూర్తిగా, స్పష్టముగా మూడు అణాల పోస్టేజీ స్టాంపులతో యీ దిగువ చిరునామాకు వ్రాసినయెడల, తిరుగ టపాలో మాచిరికబ్బా ఒకటి మీకు రాగలదు.

MILKMAID MILK Post Box 396 CALCUTTA	దయచేసి మాచిరికబ్బా సంపుటు. దీనిలో మాడకాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపియింపుడి.	పేరు..... చిరునామా..... జిల్లా.....
---	---	---

ప్రతి మిల్కు మెయిడు పాలడబ్బా (గొల్లభామ పాలడబ్బా) లో స్వచ్ఛమైన ఆవు పాలున్ను, పంచదారమాత్రమే పుష్పదని తయారుచేయించినవారితో గారంటీ చేయబడినది. ఇది అబద్ధమని యెవ రైనా రుజువుచేయగలిగినయెడల, వారికి 5,000 రూపాయలు యివ్వబడును.

మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) చేతితో

తాకబడకయే తయారుచేయబడినది.

భార్య సెంటుజారిగ జేయు

(మంగళవారం, 21 సెప్టెంబరు)

వర్ణనకాళి

హెచ్. ఎం. హును వి. సి. ఎస్. గారిని మదరాసు హకార సంఘముల రిజిస్ట్రార్ గను కలెక్టరును నియమించిరి. ఇ. సి. వుడుగారిని ఆర్థిక కాళి జిప్సి సెక్రటరీగా నియమించిరి.

నాయకాళి

గుంటూరు జిల్లాలో సత్రేనపల్లి పర్తిమనందరి రాజు పాలెం పోలీసు స్టేషను ఆక్టోబరు 1 తేదీనుండి తీసివేసెదరు. ఆ స్థలములయందు బెల్లంకొండ పోలీసు స్టేషను క్రింద చేర్చబడును.

మరణకాళి

ఈ దిగువవారికి దేశీయ క్రైస్తవ పెండింట్లు చేయించి అధికార మొసంగబడెను. కె. సురవయ్య పన్నూరు, పి. బాను, కోటపాడు, కె. రత్నం నంద్యాల, రెవ. ఎ. ఇబ్రాహీం నర్సాపూరు.

ఈ దిగువవారికి దేశీయ క్రైస్తవ పెండింట్లు తీసివేయించిరి. రెవ. వి. ప్రకాశం—చ. గోదావరి, రెవ. పి. పాలుకర్నూలు.

నాయకాళి

టి. భగవంతుండు సుప్రకాసి రెండవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగ నియమించిరి.

సు తామిజాద్రియ క్యాబిన్ సాహెబుగారిని మూడవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగ నియమించిరి.

ఈ దిగువవారిని తెంచి మేజిస్ట్రేటుగ నియమించిరి— సాదాగారు నాజుల్లా సాహెబుగారు—మదనపల్లి, అద్దేపల్లి నూర్య ప్రకాశ్ గౌతు నాయుడుగారు— రాజమండ్రి.

విశాఖపట్నం ఏజెన్సీ పోలవరం జిల్లాలో పోలీసు స్టాంపు యంత్రం ప్రావిడెంటు ఫండులన్నియు సదరు పట్టుకుండిన ప్రకటన ముగిసినది.

అభివృద్ధికాళి

సి. భాస్కర రావు నాయుడుగారిని గుంటూరు నుండి విశాఖపట్నం నూకార సంఘముల డిప్టీ రిజిస్ట్రార్ గు నియమించిరి.

ఎస్. వి. దేవదాసుగారిని ఉత్తర కడప జిల్లా ఫారెస్ట్ అఫీసరుగ నియమించిరి.

ఇ. వి. రామచంద్ర రావుగారిని పల్నాటికి మాఫువాల ప్రత్యేక ఫారెస్ట్ అఫీసరుగ నియమించిరి.

సానిక న్యవరిచాలనకాళి

రా. బి. కె. కామవేంద్ర రావుగారిని ఆరోగ్యకాళి అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగ నియమించిరి.

జి. సురవయ్య నాయుడుగారిని గంజాము జిల్లాలో సభ్యునిగ నియమించిరి.

ఎం. రంగనాయకులుగారిని చీరాల మునిసిపలు సంఘ సభ్యునిగ నియమించిరి.

కనగిరి తాలూకాలో ఉపాధ్యక్షునిగ బి. నూరి కొండా రెడ్డిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

రాజమండ్రి తాలూకాలో అధ్యక్షునిగ ఎం. నరసన్న గారు ఎన్నుకొనబడిరి.

శ్రీకాకుళం మునిసిపలు కౌన్సిలు సభ్యునిగ బి. శంకర నారాయణరెడ్డిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

చిత్తూరు మునిసిపలు కౌన్సిలరుగ ఎం. అంతకేయనం అయ్యంగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

కడప మునిసిపలు కౌన్సిలరుగ సి. లక్ష్మీ నారాయణరావుగారు, ఎ. శంకర్ చాచారిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

ఏలూరు మునిసిపలు కౌన్సిలరుగ యీ దిగువవారు ఎన్నుకొనబడిరి:—

వి. వేదాంతరావు నాయుడుగారు, కె. కన్నయ్యరెడ్డిగారు రాజమండ్రి ప్రగతిభుజంగ రావు పంతులుగారు, మోతే నారాయణరావు శ్రేణిగారు, కె. సుబ్బయ్య నాయుడుగారు.

నంద్యాల మునిసిపలు కౌన్సిలరుగ పి. బాపిరెడ్డిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

రాజమండ్రి పురపాలక సంఘ సభ్యులుగ కె. లక్ష్మీపతి గారు ఎన్నుకొనబడిరి.

విజయనగరం మునిసిపలు కౌన్సిలరుగ యీ దిగువవారు ఎన్నుకొనబడిరి:—

సి. తాతాచారిగారు సి. సుబ్బారావు పంతులుగారు లింగం వెంకట సుబ్బారావు పంతులుగారు.

విద్యాకాళి

జయంతి సత్కారాల్లో మూర్తిగారు రాజమండ్రి ఆర్ట్స్ కాలేజీ ఫీలాసఫీ ఉపాధ్యాయుని మదరాసు ఎడ్యుకేషనల్ సర్వీసు నందు చేర్చుకొనిరి.

విను ఇ. ఎం. బహదూరిని సెంట్రలు పర్మిట్ ఇన్ స్పెక్టరుగ నియమించిరి.

విను పి. నీలకమలాని రాయపేటలో గవర్న మెంటు హోల్ట్స్ సెకండరీ స్కూలు ప్రధానో పాధ్యాయునిగ నియమించిరి.

బల్లారి జిల్లా సెకండరీ ఎడ్యుకేషను బోర్డు సభ్యునిగ జిల్లా బోర్డు నుండి గొల్లపయ్యల మహమ్మదు బాషాగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

కాకినాడ కాలేజీ మొదటి గ్రేడు కాలేజీయనుటచే ప్రిన్సిపాలు వి. రామకృష్ణ రావుగారు ఉద్యోగరీత్యా సెనేటు ఆకడ విను కౌన్సిలు ఆఫీసియేటెడు కాలేజీ కౌన్సిలు సభ్యులయిరి.

కాన వారి స్థానే యీమాడు స్థానములకు కేరొకరిని ఎన్నుకొనవలెను. పాలపూలు కాలేజీ ప్రిన్సిపాలు లాబూగారుగూడ అట్లే ఉద్యోగరీత్యా సభ్యులగుటచే వారి స్థానే ఒకరిని విశాఖ పట్నం బరంపురం కాలేజీ ప్రిన్సిపాలు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టము ప్రకారము తొలగింపబడే వారి స్థానే ఇద్దరిని కాలేజీ కౌన్సిలునకు ఎన్నుకొనవలెను. ఇట్లే ఆకడము కౌన్సిలునకు, మూడు స్థానములు భాగించినవి. కాన ఆయా కాలేజీల నుండి ఆయా స్థానములకు అభ్యర్థులను ఆక్టోబరు 1 వ తేదీ లోపున రిజిస్ట్రార్ గారికి తెలియజేయవలెను.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఈ దిగువవారు ఆకడము కౌన్సిలు సభ్యులుగ 10 వ తేదీన జరిగిన సభలో చేర్చుకొనబడిరి.

రెక్కలు:— కె. శ్రీనివాస ప్రతాపచారిగారు, అనంతపురం కాలేజీ, సి. ఎ. గణపతిగారు రాజమండ్రి కాలేజీ, ఎం. కామయ్యగారు విశాఖపట్నం కాలేజీ. ఫిజిక్సు:— విస్సా ఆపారావుగారు రాజమండ్రి, డా॥ ఎ. ఎ. నారాయణ విజయనగరం, కె. ఎస్. డి. దాసురత్న విజయనగరం కాలేజీ, ఎ. వి. నారాయణ సాగర్ మి ఆ య గ రు, కె. సత్య నారాయణ మూర్తిగారు రాజమండ్రి. ఎ. వెంకటర

ఈ దిగువవారికి దేశీయ క్రైస్తవ పెండింట్లు చేయించి అధికార మొసంగబడెను. కె. సురవయ్య పన్నూరు, పి. బాను, కోటపాడు, కె. రత్నం నంద్యాల, రెవ. ఎ. ఇబ్రాహీం నర్సాపూరు.

ఈ దిగువవారికి దేశీయ క్రైస్తవ పెండింట్లు తీసివేయించిరి. రెవ. వి. ప్రకాశం—చ. గోదావరి, రెవ. పి. పాలుకర్నూలు.

ఈ దిగువవారిని తెంచి మేజిస్ట్రేటుగ నియమించిరి— సాదాగారు నాజుల్లా సాహెబుగారు—మదనపల్లి, అద్దేపల్లి నూర్య ప్రకాశ్ గౌతు నాయుడుగారు— రాజమండ్రి.

విశాఖపట్నం ఏజెన్సీ పోలవరం జిల్లాలో పోలీసు స్టాంపు యంత్రం ప్రావిడెంటు ఫండులన్నియు సదరు పట్టుకుండిన ప్రకటన ముగిసినది.

సి. భాస్కర రావు నాయుడుగారిని గుంటూరు నుండి విశాఖపట్నం నూకార సంఘముల డిప్టీ రిజిస్ట్రార్ గు నియమించిరి.

ఎస్. వి. దేవదాసుగారిని ఉత్తర కడప జిల్లా ఫారెస్ట్ అఫీసరుగ నియమించిరి.

ఇ. వి. రామచంద్ర రావుగారిని పల్నాటికి మాఫువాల ప్రత్యేక ఫారెస్ట్ అఫీసరుగ నియమించిరి.

సానిక న్యవరిచాలనకాళి రా. బి. కె. కామవేంద్ర రావుగారిని ఆరోగ్యకాళి అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగ నియమించిరి.

జి. సురవయ్య నాయుడుగారిని గంజాము జిల్లాలో సభ్యునిగ నియమించిరి.

ఎం. రంగనాయకులుగారిని చీరాల మునిసిపలు సంఘ సభ్యునిగ నియమించిరి.

కనగిరి తాలూకాలో ఉపాధ్యక్షునిగ బి. నూరి కొండా రెడ్డిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

రాజమండ్రి తాలూకాలో అధ్యక్షునిగ ఎం. నరసన్న గారు ఎన్నుకొనబడిరి.

శ్రీకాకుళం మునిసిపలు కౌన్సిలు సభ్యునిగ బి. శంకర నారాయణరెడ్డిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

చిత్తూరు మునిసిపలు కౌన్సిలరుగ ఎం. అంతకేయనం అయ్యంగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

కడప మునిసిపలు కౌన్సిలరుగ సి. లక్ష్మీ నారాయణరావుగారు, ఎ. శంకర్ చాచారిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

ఏలూరు మునిసిపలు కౌన్సిలరుగ యీ దిగువవారు ఎన్నుకొనబడిరి:—

వి. వేదాంతరావు నాయుడుగారు, కె. కన్నయ్యరెడ్డిగారు రాజమండ్రి ప్రగతిభుజంగ రావు పంతులుగారు, మోతే నారాయణరావు శ్రేణిగారు, కె. సుబ్బయ్య నాయుడుగారు.

నంద్యాల మునిసిపలు కౌన్సిలరుగ పి. బాపిరెడ్డిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

రాజమండ్రి పురపాలక సంఘ సభ్యులుగ కె. లక్ష్మీపతి గారు ఎన్నుకొనబడిరి.

విజయనగరం మునిసిపలు కౌన్సిలరుగ యీ దిగువవారు ఎన్నుకొనబడిరి:—

సి. తాతాచారిగారు సి. సుబ్బారావు పంతులుగారు లింగం వెంకట సుబ్బారావు పంతులుగారు.

విద్యాకాళి జయంతి సత్కారాల్లో మూర్తిగారు రాజమండ్రి ఆర్ట్స్ కాలేజీ ఫీలాసఫీ ఉపాధ్యాయుని మదరాసు ఎడ్యుకేషనల్ సర్వీసు నందు చేర్చుకొనిరి.

విను ఇ. ఎం. బహదూరిని సెంట్రలు పర్మిట్ ఇన్ స్పెక్టరుగ నియమించిరి.

విను పి. నీలకమలాని రాయపేటలో గవర్న మెంటు హోల్ట్స్ సెకండరీ స్కూలు ప్రధానో పాధ్యాయునిగ నియమించిరి.

బల్లారి జిల్లా సెకండరీ ఎడ్యుకేషను బోర్డు సభ్యునిగ జిల్లా బోర్డు నుండి గొల్లపయ్యల మహమ్మదు బాషాగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

కాకినాడ కాలేజీ మొదటి గ్రేడు కాలేజీయనుటచే ప్రిన్సిపాలు వి. రామకృష్ణ రావుగారు ఉద్యోగరీత్యా సెనేటు ఆకడ విను కౌన్సిలు ఆఫీసియేటెడు కాలేజీ కౌన్సిలు సభ్యులయిరి.

కాన వారి స్థానే యీమాడు స్థానములకు కేరొకరిని ఎన్నుకొనవలెను. పాలపూలు కాలేజీ ప్రిన్సిపాలు లాబూగారుగూడ అట్లే ఉద్యోగరీత్యా సభ్యులగుటచే వారి స్థానే ఒకరిని విశాఖ పట్నం బరంపురం కాలేజీ ప్రిన్సిపాలు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టము ప్రకారము తొలగింపబడే వారి స్థానే ఇద్దరిని కాలేజీ కౌన్సిలునకు ఎన్నుకొనవలెను. ఇట్లే ఆకడము కౌన్సిలునకు, మూడు స్థానములు భాగించినవి. కాన ఆయా కాలేజీల నుండి ఆయా స్థానములకు అభ్యర్థులను ఆక్టోబరు 1 వ తేదీ లోపున రిజిస్ట్రార్ గారికి తెలియజేయవలెను.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము ఈ దిగువవారు ఆకడము కౌన్సిలు సభ్యులుగ 10 వ తేదీన జరిగిన సభలో చేర్చుకొనబడిరి.

రెక్కలు:— కె. శ్రీనివాస ప్రతాపచారిగారు, అనంతపురం కాలేజీ, సి. ఎ. గణపతిగారు రాజమండ్రి కాలేజీ, ఎం. కామయ్యగారు విశాఖపట్నం కాలేజీ. ఫిజిక్సు:— విస్సా ఆపారావుగారు రాజమండ్రి, డా॥ ఎ. ఎ. నారాయణ విజయనగరం, కె. ఎస్. డి. దాసురత్న విజయనగరం కాలేజీ, ఎ. వి. నారాయణ సాగర్ మి ఆ య గ రు, కె. సత్య నారాయణ మూర్తిగారు రాజమండ్రి. ఎ. వెంకటర

నూ, విజయనగరం, బి. మహాదేవ మహమ్మద్, సి. రత్నయ్య బం దకు. ఎం. బాను, గుంటూరు; పి. వి. రామచంద్రారావు, అనంతపురం; ఎం. కె. వెంకటాచారి, టి. ఎస్. తిరుమూర్తిగారు విశాఖపట్నం.

వాంఛనకాళి.

వి. వెంకటరామయ్యగారిని హైకోర్టు జరిజనలు నైడు మొదటి అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ గను కమిషనరుగను నియమించిరి.

టి. (శివనాసయ్యంగారిని గూడూరు పర్మిట్ ఇన్ స్పెక్టరుగ నియమించిరి.

పి. వెంకట రమణరావుగారిని గూడూరు నుండి మచిలీ పట్నం మార్చిరి.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108

Apply to:— Imperial Telegraph College, Delhi

కావలెను

గుంటూరు జిల్లా తెనాలి తాలూకా కొల్లూరు (గ్రామము లో) మాతముగా తెరువబడనున్న (అన్వేష్య సహాయముచే) పెదపాతకాలకు నెల 1 కి దు 20-1-25 రూపాయల శీతముమీద

లక్షణము ప్రముఖము, సాంగధ్యములైన పండితులు కావల యును. ఈ భాద్రపద బహుళ అమావాస్యలోపుగా ధరకా

ములు యీక్రిందివారికి పంపుకొనవలెను. ఒక సంవత్సరము తక్కువగాకుండా వుండే యేర్పాటు

మీద, విద్యార్థులు ముందుగా తెలియబడి, ఆశీర్వాద పుస్తకం మినాటికి కొల్లూరు చేరవలెను.

కొల్లూరు } దగ్గిరాల వెంకట గోపాలకృష్ణయ్య 18-9-26 } కొల్లూరు తెనాలి తాలూకా

గుంటూరు జిల్లా.

చదువుడు

జగత్ప్రసిద్ధి చెందిన

యోచించుడు

కొనుడు

కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉత్కృష్ట దేశీయ కిది అమృతమైన వాసన ద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఉడికించుటకు కావలయును, వారి ముక్కు ఆస్మిద్దిన, హాగును హెచ్చించును. పుట్టెయందు గలుగునుంట్లను పోర్రొట్టెను, బట్టలను మాన్పును. రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మహావీరమైన సువాసనగలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చురుకైనమును, మంచియోచనను గలిగించును. కేవలము దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలగు అపారమైన ఆత్మీయత గుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా సాగడియున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యత ప్రకారము చదువుడు.

దివ్యాచంద్ర భండారి, అమృతవర పంజాబు నుండి ప్రాసించి:—

“మీ కామినియానూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, ఆందముగా మందమును చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా ఈ బుడ్డను దయచేసి పంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుచున్నందున, ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్డి ధర రూ 1-0-0 పాస్తులరూ 0-5-0 ప్రత్యేకము
" " 2-10-0 " 0-12-0 "

కాచ్చిరికి:— కామినియానూనె ప్రతి పట్టుకొనుచును, గ్రామ మనంపును యందు ప్రతి వాగ్గరగయందు మహావీరమైన రత్నమును. కొంగున వ దేవులు తెలియజేసిన గుణములను సమీక్షించి నిచ్చి “ఇది పరమము, ప్రత్యేకము” చెప్పుదును. అంతలో తాళి సోపిలార్లు ముగిసిన తరువాత, గాన అట్టవచ్చిన వ్యాపార గుర్తింపులయొక్క తీరుబడిగను. అప్పుడే “కామినియానూనె” పేరుతో దిరువ వాడకూడదని చెప్పబడును.

అత్తయన్ని దీనికి రాజవంటిది

ఒహో దిల్ బహారు

రాజవంటి వారందరికీ చాలగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. కేవలము గుంటూరులోని యెక్కలన కేవల కొత్తగాకొనిన పుష్పములవలె వివాహపురస్కారము దానివారన న్యాయించును.

దీనిని ఒకవారి వాడుకను, శివనాథ మీరెప్పుడును దీనిని వాడుదురు

కొన్న బుడ్డి 1 కి ధర రూ 2-0-0 వి. పి. పుట్టెల రూ 0-5-0 ప్రత్యేకము.
" " 1-4-0 " 0-5-0 "

హోల్ సేలరులు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, 285, బాహుమనీ మార్కెట్టు, లండన్.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వేంవేసి కలిమిపెడే

(ఇంగ్లాండులో ఇంకా కొంతలు చేయబడినది)

నోటీసు

మీటర్ గేజ్ బండ్ల రాకపోకలు

1926-వ సం॥ మద్రాసు అండ్ బెంగాల్ రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్ ఈ రైల్వేకు సంబంధించిన మీటర్ గేజ్ బండ్లను మీదుగా బోవు బండ్ల రాకపోకలందు కొన్ని మార్పులు చేయబడును. ఈ విషయ తెలుపబడిన ముఖ్యమార్పులను మీరు గమనించవలెను. నెం 1 రు 1 అంకు 2 మెయిల్ రాకపోకలందు కొన్ని మార్పులు చేయబడినవి. నుతనిభావనలను నిలుపునట్లు నెంబరు 2 మెయిలు యొక్క ముందు నిలువదు.

			గం. ని.		గం. ని.
నెం 5 రు కొల్హాపూరు ప్యాసంజరు	కొల్హాపూరు నుండి బయలుదేరుట ఉదయము	7-35	పూనా చేరుట రాత్రి	8-40	
నెం 34 రు మిక్సెడ్	మిక్సెడ్	సాయంత్రము 6-5	బెంగాలు	1-20	
నెం 8 రు ఎక్స్ ప్రెస్సు	పూనా	5-10	బెంగాలు	12-55	
నెం 24 రు ప్యాసంజరు	మద్రాసు	ఉదయము 7-20	కాజల్ రాక్	12-16	
"	కాజల్ రాక్	రాత్రి 12-46	లోండా	1-50	
నెం 28 రు మిక్సెడ్	"	"	"	1-40	
"	లోండా	రాత్రి 2-20	హుబ్లి	8-25	
నెం 39 రు లోకల్ మిక్సెడ్	హుబ్లి	సాయంత్రము 6-10	ధార్వాడ	రాత్రి 7-3	
నెం 40 రు లోకల్ ప్యాసంజరు	ధార్వాడ	రాత్రి 7-20	హుబ్లి	7-51	
నెం 41 రు మిక్సెడ్	గడగ్	11-5	హుబ్లి	1-45	
నెం 63 రు "	హుబ్లి	7-42	గడగ్	ఉదయము 8-10	
నెం 52 రు ప్యాసంజరు	బెజవాడ	సాయంత్రము 6-25	మచిలీపట్నము	రాత్రి 10-20	
నెం 48 రు మిక్సెడ్	"	పగలు 11-10	"	సాయంత్రము 8-40	
నెం 14 రు ప్యాసంజరు	"	ఉదయము 6-5	"	పగలు 9-55	
నెం 47 రు "	మచిలీపట్నము	6-50	బెజవాడ	10-30	
నెం 13 రు "	"	సాయంత్రము 5-50	"	రాత్రి 9-33	

ముఖ్యమార్పులను బోవు బండ్ల కాలపరిమితియందు కూడ స్పష్టమార్పులు చేయబడినవి. ఎక్కడ అవసరమో అక్కడ మాత్రము ప్రాంతీయ రైలుమార్గ కాలపరిమితికూడ స్పష్టముగా మార్చబడినది.

పూర్తి కాలపరిమితి తెలియగోరువారు త్వరలోనే ప్రతిస్టేషనునందును అధ్యక్షమునకు దొరకునట్టి కాలపరిమితి పట్టికను చూడవచ్చును.

జి. టి. యం. ఆఫీసు
సామూచాను, మదరాసు
14-9-26

హెచ్. డి. సిక్లెర్,

ఆకటింగు జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు.

మొదట నిర్భయత్వము

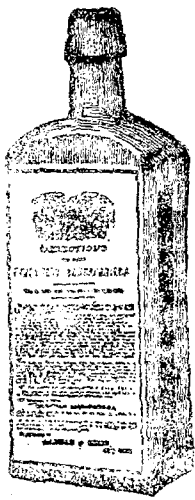
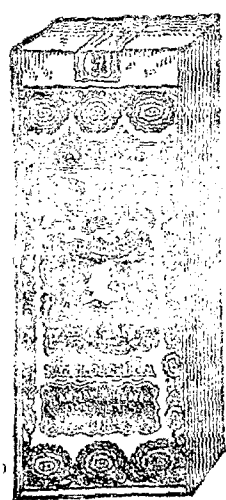
మలేరియాజ్వరములను రానీయకుము. అది మిమ్ముల బాధించుటకు మునుపే ఇసనా ఫెలిని (Esanofele) తీసుకొని, సులభముగా ఆటంకపరచవచ్చును. మలేరియాకు, ఇతర జ్వరములకు అమోఘమైన నివారణ, ఆటంకపరచుటయందును అద్వితీయమైనది. రానీయక ఆటంకపరచుటకై ప్రతిదినము సాయంత్రము, ఉదయకాలములందు ఒకమాత్ర చొప్పున పుచ్చుకొనిన చాలును. బిడ్డలకు ద్రవరూపముగా నున్న ఇసనా ఫెలినాను (Esanofelina) వాడవలెను. అందరు కేమిస్టులవద్ద దొరకును. ఇజేమాదిరిగా నుండువాటిని చూచి మోసపోకుము. (1)

Messrs. Gorio Ltd.,
Post Box No. 159, Bombay.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులను నంజీవి వంటివి

చక్కని డబ్బీతో పకా సీసా 1-కి రు 0—10—0; డజన్ 1-కి 6—4—0

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

బ్రిస్టు జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన సరస పరిల్లా

మానవశరీరమునందు గల మలినములన్నిటిని పూర్తిగా తీసివేసి శుభ్రముచేయును. రక్తమును వృద్ధిచేయును. మరియు లీపరు (కారిజము), మాత్రపిండములు మొదలగు ఇతర అవయవములను నుంచి ఆరోగ్యవృద్ధిలో నుండును. ఆకలిని వృద్ధిచేసి, చురుకైన జీర్ణశక్తిని, అమోఘమైన నిద్రను గలిగించును. ఈభోజనమునందు స్వభావికముగానే ఇట్టి గుణముగలవు. ఈసిద్ధాంతము 1832 సం॥ రం నుండియే అంగీకంచబడినది. అన్నిచోట్లలోను విక్రయించబడును.

మరియు ఈ దిగువ తెలుపబడిన వారియొద్దకూడ విక్రయమునకు దొరకును. 1. మెసర్సు బి. కె. పాల్ & కో, 2. ఎం. ఆర్. పాల్ & కో, 1 & 8 బాన్ ఫీల్డ్ రోడ్లు, కలకత్తా. 3. మెసర్సు కెంప్ & కో, బొంబాయి. 4. మెసర్సు డి బ్రకర్స్ లిమిటెడ్, మొగల్ పేజి, రంగూన్.

విద్యార్థుల కర్తవ్యము

లాహోరునుండి యొకవిలేఖరి గ్రాంథిక సలహా హిందీభాషలో సతిజాలికరముగు నీలేఖను నాకు వ్రాసెను.

“హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములవలననూ శాసనభల విన్నికలనుగురించిన తీవ్ర ప్రచారమువలననూ అసహాయము నవలంబించిన విద్యార్థులు చకితులై యున్నారు. వారు దేశముకొర కధికమున త్యాగము వోపరించిరి. దేశసేవయే వారికి ముఖ్యలక్ష్యము. నేడు వారికి మార్గదర్శకుడు కరువయ్యెను. శాసనభల యెన్నికలనుగూర్చి వారి కెట్టి ఉత్సాహమునలేదు. హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములను వారు బహిష్కరించిరి. కావున వారిపుడు దారి తెన్నెరుంగక పరిభ్రమించువారికంటెను అధమస్థితియందున్నారు. వారి నటుల వదలివేయదగునా? దీని కంతకును మీరే ముఖ్యకారకుల లను విషయమును స్మరింపుడు. వారు కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలప్రకారము మెలంగినను ముఖ్యముగామీ ఆజ్ఞలప్రకారమే మెలంగిరి. ఇప్పుడు మీరు వారికి మార్గదర్శకులగుట మీపనికాదా?”

అని ఆ విలేఖరి వ్రాసెను. మహమ్మదు గాడిని చేయగలడు గాని నడువనొల్లని గుర్రముల నెటుల నచటికి నడిపింపగలడు? ప్రశంసనీయులగు నీయువకుల పట్ల నేను సానుభూతిని తెలిపెదనుగాని వారు నేడు లక్ష్యమును వీడి పరిభ్రమించుచున్నందులకు నాలాభమే కారణమని నేను తలంపను. వారు వెనుక నాయాజ్ఞానుసారమే పనిచేసి యుండినచో నేడు గూడ నటుల చేయుటకు కలిగిన నిరోధమేమి? నామాటయందు గౌరవముకలవా రందరును ఖద్దరును కంతుకరణమునుగూర్చి పనిచేయవలెనని నేను నిష్కర్షగానే తెలుపుచున్నాను. 1920 లో వారు కాంగ్రెసు ఆజ్ఞల ననుసరించిరిగాని నా ఆజ్ఞల ననుసరింపలేదు. అదియే యుచితము మాడను. వారు తమ అంతరాత్మ ఆజ్ఞలనే అనుసరించిననీ మరొక సరిగానుండును. కాంగ్రెసువారి యాజ్ఞయును కృత్రిమ అభిప్రాయముగూడ నపు డేకభవించెను. వారు నిర్భయమున కాంగ్రెసు క్రమమున కవుడు సంసిద్ధులైరి. ఖద్దరు యిప్పుడు గూడ కాంగ్రెసువారి ఆజ్ఞయే. అది నిర్భాగకార్యక్రమమున చేరును. అట్టిచో వారు ఖద్దరువిషయమున నేల పనిచేయ గూడదు? నిర్భాగకార్యక్రమమున అస్పృశ్యతానివారణముగూడ చాలముఖ్యమగు సమస్యయే. దేశసేవచేయుగోరు యువకులెందరు వచ్చినను యీవిషయమునగూడ పూర్తిగా పనియున్నది. దేశీయుల నీతివర్తనులను గావించుటకును పనిలేకుండనున్న కోట్లకొలది ప్రజలకు శీవనాధారమును పని సమకూర్చుటకును ప్రయత్నించువారందరూ నిశ్కువముగ స్వరాజ్యపౌధ నిర్మాణమున పాల్గొనువాచేయగలరు రని గ్రహించుడు. కేవల రాజకీయవిషయమునకుగూడ వారు హంచి అవకాశమును కలిగించినవారగుదురు. ఈ నిర్భాగ కార్యక్రమము విద్యార్థులలో నుదారభావమును కలుగజేయును. అదియే నిజమల పట్టపరీక్ష. (గ్రామ్య యేటింగు). పట్టపరీక్ష కది పూర్వార్థ కృషిగూడ నగును. (ప్రీ గ్రామ్యయేటింగు-హాట్టు గ్రామ్యయేటింగు)

నిజమేమనగా ఖద్దరును అస్పృశ్యతా నివారణమును గూడ యువకుల నాకర్షింపజాలి యుండిలేదు. అట్టిచో నేను వారకెందులకును గూడ పనికిరానని వారు గ్రహింపవలెను. నా వైషమ్య వారికి పనికిరాదు. అన్ని వ్యాధులకును మూల మొక్కలేయనియును వైషమ్యగూడ నొక్కటే యనియును నేను నమ్మెదను. వాస్తవ వాస్తవమోగములుచాల కొద్దిగానే యున్నవి. వైషమ్య తనకు గల అల్పశక్తినివిస్తగగా చాలుచున్నపు డవిద్యుత్తుడని మరల నదిని నిందింపదగునా?

ఆత్మవిశ్వాసమే స్వరాజ్యము గాన సావిద్యార్థులు స్వశక్తివలననే భావికర్తవ్యమును నిర్ణయింప వచ్చును. (మో. క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా)

సి. యఫ్. ఆంధ్రాసు గారు

స్వస్థతగ నుండుట

దక్షిణాఫ్రికాకు ప్రయాణము

అహమ్మదాబాదు, సెప్టెం 23:—సి. యఫ్. ఆంధ్రాసు గారు రిపుడు స్వస్థముగ నేయున్నారు. ఆదివారమురాత్రి బయలుదేరి బొంబాయిబోయి 28 వ తేదీ బుధవారమునాడు యస్, యస్, కరపారాలో దక్షిణాఫ్రికాకు పయనమయ్యెదరు.

(అ. ప్రె.)

ఆయుర్వేద వైద్యవిద్యా సంస్థాపనాచార్యులు

కీ॥ శ్రీ॥ వైద్యరత్న డి. గోపాలాచార్య పండితుని పట్టావతరణోత్సవము

అభిమాన మిత్రబృందముల సంస్తుతి సంభాషణలు

ఆచార్య స్మారక చిహ్న నిధికి విరాళములు

దక్షిణభారత వర్షమందలి ఆయుర్వేద వైద్యవిద్యా సంస్థాపకులును, భారతాభిలాష్యుడైన విద్యాప్రదాతలందఱగఁ గలయును, చెన్నపురి ఆయుర్వేదాశ్రమ, కళాశాలలను ప్రతిష్ఠించిన వారును, ప్రఖ్యాతాంధ్ర మహాశయులు, కీర్తిశేఖరులగు వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుల వారి పట్టావతరణోత్సవము నిన్నటి సాయంత్రము చెన్నపురి గోవిందప్పనాయని విధిలోని ఆయుర్వేదాశ్రమమునందు జయప్రదముగ నిర్వహింపబడినది. పండితుల వారి ప్రేమమిత్ర బంధువర్గమును, ప్రేమాస్పదులును, అభిమానులును, పట్టావతరణి భిక్షువులును, వైద్యకళాశాల విద్యార్థులును పలువురు సభ్యులనుండి, డి॥ బి॥ ఓ. తణికాచలంకెట్టిగారు గ్రామసాధిపత్యము వహించిరి. ఆయుర్వేదాశ్రమ నిర్వాహకులు శ్రీ దేశికాచార్యులు డా॥ కనకరత్నంగారలు అతిథులను చందన ఫల పుష్పతాంబూలాదులతో సత్కరించిరి. కీర్తిశేఖరు స్మారక చిహ్నముగ భారత వైద్య పాఠశాలయందు దొక భవనమును నిర్మించుటకై నిధియొకటి ప్రారంభింపబడెను. డి. దేశికాచార్యులు, కాకినాడను నాగేశ్వరరావుపంతులు, డాక్టరు లక్ష్మీపతి మున్నగువారు సభికి విరాళముల నొసంగిరి.

అధ్యక్షులు

డి॥ బి॥ ఓ. తణికాచలంకెట్టిగారు ప్రథమమున ఈ సన్మసింపము యశోశేఖరుల పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారిని తాము స్వయముగ నెరుంగుదుమనియు, పండితులవారి విశాల హృదయము, నిర్భాగ్యులు, రోగులయొడ గల కనికరము మున్నగు నుదాత్తగుణముల వారి ఆయుర్వేద కళాశాలను, జైవ ధాలుమును స్థాపించిరనియు బట్టిరి. కన్యకాపరమేశ్వరి దేవస్థాన ధర్మములకు సంబంధించిన వైద్యవిద్యలయందును పండితులవారే ప్రథమాచార్యులుగ నుండిరి. కీ॥ శ్రీ॥ గోపాలాచార్యులవారు ఆయుర్వేద వైద్యాభివృద్ధికై పాటుబడు దినములందు ఆయుర్వేదమునకుగాని దేశీయ వైద్యవిధానమునకుగాని ప్రభుత్వము కడు ప్రతిఘటించియుండెను.

సంస్కరణములకు పూర్వము శ్రీ॥ ఆచార్య నుబ్బుక్తి స్థరావు పంతులుగారు కావనసభలో "ప్రభుత్వమువారు ఆయుర్వేదమును పరిశోధనల కేయింపవలె"నని యొకతీర్మానమును గొనివచ్చిరి. తత్ఫలితముగఁ దాక్టరు కోమలగారి సంఘము నియమింపబడెను. అది యెంత అసంపూర్ణమైనదో మనకెల్లరకు తెలియును. డా॥ కోమలగారు కొన్ని ఆయుర్వేద జైవ ధముల కీర్తిని గూర్చి ప్రకటించిరిగాని ఆయుర్వేదవైద్యము శాస్త్రీయజ్ఞానముపైగాని, శాస్త్రీయవిధానముపైగాని ఆధారపడియుండలేదని విధానమునే నిరసించిరి. సంస్కరణములు ఓడిపోయెననియు, ద్వంద్వ ప్రభుత్వపరిపాలన ఆచరణయోగ్యముగాననియు, ఎవరికెంత జెప్పినను ఆయుర్వేద వైద్యమును విచారణ గావించుట కొకసంఘమును నియమింపజేయాలినందుకు శక్తిజ్ఞులము. ఇందులకు ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీసువారి ప్రాతికూల్య ములకుగ నుండినను గాఁ ప్రధానమంత్రిగారు సీరచిత్రముతో సభవారి తీర్మానము నాచరణయందు బెట్టి సంఘమును నియమించిరి. కావున డి. శ్రీనివాసమూర్తిగారు సంఘమునకు కార్యదర్శిగను, డా. ఊస్మాను సాహేబుగారు అధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి. వారు అపారముగ కృషియొనర్చి దీర్ఘమగు విచారణలు జరిపి అమూల్యమగు నివేదికను సమర్పించిరి. దాని ఫలితమే ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారిచే స్థాపింపబడిన దేశీయ వైద్యవిద్యాలయము. కీ॥ శ్రీ॥ ఆచార్యుల వారిప్పటికి జీవించియుండిన వారో తమ కృషి ఫలిం చె గ దాయని ఎంత సంతోషించియుండురో! రాష్ట్రపంపంతలు గ్రామములలో దేశీయవైద్య విధానమును విస్తరింపజేయుటవలన ద్వంద్వ పరిపాలనను, మంత్రిగారిని ప్రకటించవలెను. ఇది యంతయు పండిత గోపాలాచార్యులవారిలోను సత్పురుషుల ప్రయత్న ఫలితమనియే జెప్పవలెను.

ఈ ఆయుర్వేద కళాశాల నిర్వహణాభివృద్ధులకై పండితులవారు ప్రతిసంవత్సరము ఉదారమునకుతో భూరి విరాళముల నొసంగుచుండిరి. దాదాపు కళాశాల కను భయపంతటిని

తామే భరించుచున్నటుల ఆయాసంవత్సరముల నివేదికములను బట్టి తెలియగలదు. ఇట్టి వివరముల గలవారు అరుదుగ గలరు. ఈ యవైద్యవిధానాభివృద్ధికై ఇట్టి నేపథ్యము భాగ్యముకొలది మందికి మాత్రమే లభింపగలదు. అట్టి మహామహుని జీవితమును నేడు మనము స్మరింప గూడినాము అని బట్టిరి.

డి॥ బి॥ వి. మాశిలామణిపిల్లెగారు:—

పిమ్మట మాట్లాడుచు దివంగతులగు ఆచార్యులవారు దక్షిణ భారతవర్షమునందాయుర్వేదవైద్యప్రచారమునకు, ఆయుర్వేద వైద్యాభిమానమునకు, ఆయుర్వేద కళాశాల ప్రతిష్ఠాపనకు బాధ్యులని బట్టిరి. ఒక్క వ్యక్తి ఇంతటిపనిని జేయగలిగిన అట్టివానినిగూర్చి ఎంతయు గర్వము జెందవలసిందే యనిరి. అంతయేగాదు, ఆచార్యులవారు ఈ కళాశాలను స్థాపించుటకు ప్రయత్నించిన కాలపరిస్థితిని గమనించిన అదినములందు ప్రస్తుత ముండే రాజకీయ వాతావరణముగాని, స్వదేశ, స్వభాతి, స్వవిద్య, స్వసాంప్రదాయములపై అభిమానముగాని లేకుండెను. పాశ్చాత్య వైద్య విధానమునకు పోటీగ నీ ఆయుర్వేదమును నెలకొల్పి ను ద్యమ ముందా రోజులలో పాల్గొనుటకు ముందుకు వచ్చు వారి సంఖ్య

పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారు

అత్యల్పముగ నుండెను. అందుచే ఈకార్యభారము నంతను తన భుజమధములపై నిడికొని నిర్వహించిన పండితుల వారి కీర్తి యనుపమానము. ఆచార్యులవారు స్థాపించిన విద్యాలయము ప్రథమ దశయందు ఎక్కువ విద్యార్థిబృందము నాకర్షింపజాలక పోయినను ఆయుర్వేదమును వారికి గల అభిరామరాగము అపరిమితోత్సాహము, అగణిత భక్తిశ్రద్ధలు కష్టములనుండి గట్టెక్కింప జాలెను. పండితులవారి స్వంత విరాళముల పైనే కళాశాల దాదాపు నిర్వహింపబడుచు వచ్చెను. అదినములందు ప్రజ లిట్టి యుద్యమముల కొసంగడి సాయ మత్సర్జము. అట్టి స్థితిలో గోపాలాచార్యులుగారు విద్యాలయమును స్థాపించి పోషించి తమకు డాక్టరు ఆదంబ లక్ష్మీపతిగారివశ మొనర్చి గతించిరి. పండితులవారి పట్టణమున కరుదెంచిన నాటకండియు నేను వారిని బాగుగ నెరుంగుదును. వారిపట్టణమందొసర్చిన కృషియొక్క ఫలితము లనేక తావుల నేటికిని గననగును. కొలది కాలములో మనదేశమందలి మూలలకు అండ్లయ వైద్యవిధానము వ్యాపించునటుల అసంభవము. అట్టితటి ప్రభుత్వదేశీయ వైద్యవిద్యలయందు కక్షాను బడిన నిపులులైన విద్యార్థులు గ్రామములందు చాల ఉత్సాహమును నేపథ్యముల కర్షులగ నుండగలరు. పండితులవారి జీవితము జనులకెల్ల ఆదర్శప్రాయమై ఆయుర్వే

ద వైద్యప్రచారమునకు మురొక్కగాక యని యాశించుచు ముగించిరి.

కేప్టను జి. శ్రీనివాసమూర్తిగారు

మాట్లాడుచు ఒక గొప్ప ఉద్యమమునకై ప్రాణముల బాముల కడు ఉత్తముని చెప్పెడు పలుకునందెంతయో సత్యము గలదనిరి. కాని యొకానొక ఉద్యమమునకై జీవించుట అంతకంటెను కష్టతరము.

అందును నలువైపుల ప్రతిఘటనల నెదుర్కొనుచు ఉద్యమమును కొనసాగించుట సంప్రవసీయము. అట్టి ధీరవరేణ్యుని పాదములకడ గూర్చుండు మహాభాగ్యము నాకు కొలదిమారులు తటస్థించినది. పండితులవారివంటి మహానీయుల జీవితములనుండి మనము నేర్చుకొనదగిన నీతు లనేకములుండును.

ఆచార్యులవారు సార్వజనీనముగ ప్రేమింపబడుచుండేది వారు. కన్యాకుమారినుండి హిమవత్సర్వకమువరకును భారత వర్షమందెల్లడల నేను సంచరించిన స్థలములందు పండితులవారిని గూర్చి ఎవరు ప్రసంగించినను భక్తితోడను, కష్టము నిండుగ బాష్పములతో దప్ప సంభాషించెడి వారుగారు. దయానంద కళాశాలాధికారులు పండితులనుగూర్చి నిండుడుప్రేమతో ముచ్చటించుచు. గోపాలాచార్యులవారితో నొకమారు రైలులో ప్రయాణముజేయుటకు నా కవకాశమిచ్చిరి. ప్రతిస్నేమనవద్దను ప్రజలత్యాగుతతో, భక్తి శ్రద్ధలతో ఆచార్యుల వారి నాహ్వానించి ఫలప్రసన్నుల నర్పించుచుండిరి. అట్టి పూజ్యుని మరణమునకై మనము నాపాపాలసినపనిలేదు. కారణమేమనవారి నామము కేవలమొక సామాన్యమనవుని పేరువలెగాక ఆదర్శ పూరుషులందరివలె భావనాస్థితివందెనది. అందుచే వారు ఆమరత్వ సిద్ధివొందినవారిలో నొకరైరి. వారిప్పటికిని మనలోనుండి మన యొక్క త్యాగము ను బురి కొల్లించు న్నటులే నే నూహించుచున్నాను. వారి కీర్తి రమణమంచి ఆరోగ్యము లేకపోయినను వారియొక్క హాస్యతయము జలన ఆరోగ్య భవాభిషములు వారిని చలంపజేయుజాలకుండెను. ఇంతటి సామర్థ్యము గలిగియుండియు ఈపని నంతను నిర్వహింపబడుట తన కష్టపిలననే యని వారెన్నుచును జెప్పుకొనలేదు. కళాశాలయొక్క నిర్వహణ పై పూర్వము నంకిటిని అంచు బరిజేయువారికే ఆరోపించిరి. జ్ఞానులు జీవించువారికై గాని మరణించినవారికై గాని దుఃఖించరని గీతయందు జెప్పబడినది. పండితులవారు పునర్జన్మ మెత్తి తిరిగి తమకత్తంత ప్రేమాస్పదముగ ఆయుర్వేద ఉద్యమమును వృద్ధిజేయుటకై మనయందుండియే ప్రయత్నించుచున్నారని నేనుహించును. అట్టికరి మనధర్మమును మనము నిర్వర్తించు టావశ్యకము. ఇట్టి విశాఖపురుషుల జీవిత స్మరణమున కవకాశము గలగజేసినందులకై వందనము లర్పించుచు విరమించిరి.

“మృత తీ వి”

శ్రీ కాకినాడని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు:—

పిమ్మట కీర్తిశేఖరులు గూర్చి ముచ్చటించుచు ఇతరులందరి కంటె తమకును పండితులవారికిని గల పరిచయ మధికముగుటచే తమ, సన్నిహితులగు గాథమిత్రితమ వారిని గూర్చి ప్రసంగించుట తటస్థించినపుడు ఎక్కువ కష్టముగ నుండకపోవనిరి. “ఆచార్యులవారు విద్యార్థి దశయందుండి మైనూరునందు విద్య నభ్యసించుకాలము నుండియు వారికిని నాకును పరిచయము గలదు. నాటకండియు మా ఇరువురయందు నెలకొనిన మైత్రి గాథమై చెన్నపురిలో ఒక్కదిన మొకరి నొకరు చూచుకొనుట సంభవింపనిచో చాల చింతించెడివారము. వారు పరమపదించుటకు నాలుగు దినములకు ముందు నేను హృషీకేశమునకు ప్రయాణమైయుండె నన్నిటి “మిమ్ముల నికమాతనో తదో” యని బలికెన పలుకులీ నాటికిని నాస్మాదయుపుటముందు నిలచి యున్నది. నీవుగ్రామముందునో జన్మించి, ధనసహాయసంపత్తి గాని వెదవారి యాచరణ ప్రాత్యహములుగాని లేక స్వయం సహాయము వలన నే ఇంతటి మహోన్నత స్థితికి వచ్చిన పండితుల వారి జీవితమెల్లరకు ఆదర్శప్రాయమని వేరుగ జెప్పనవసరములేదు. లోకమునందు రెండు విధములగు మనుజులు గలరు. ఒకరు జీవన్ముక్తులు; రెండవవారు మృతజీవులు. ఎంతటి బక్త్యర్థవంతులయ్యును పరమార్థమును యోచింపక స్వార్థపరులై జీవనమును గడపెడు వారు ప్రధములు. ధనము నెంతగ నేకరించినను భూలోపాధ్వన గావించి, సర్వమును సద్వినియోగమునర్చి, ఉన్నతాశయ ప్రేరితులై నిష్కలంక చారితులును పరాధీనమై యశోశేఖులైనవారు మృతజీవులు. అట్టివారిలో గోపాలాచార్యులవారు గ్రగగ్యులు. శ్రీనివాసమూర్తిగారు జెప్పినటుల వారు పరలోకమందు లేరు. ఇహమందగలరు. భౌతికకీరమను బీడినను సత్పురుషుల జీవితములు మనయందు కార్యోత్సాహమును నేనా నిరతిని బురికొల్పును. వారి మూర్తి, వారి భావణ, వారి సహవాది ఎల్లరకు ఆదర్శనీయములగ నుండగలవు.

పండితులయొక్కయ మీ డేరెనా?

ద్వంద్వ ప్రభుత్వ పరిపాలనాసంకరము స్వపరిపాలన కాభిమాన్యులు మనకు భారతీయ వైద్య విద్యాలయమును స్థా

పించిరి అధ్యక్షులు ప్రశంసించుచు ముచ్చటించిరి. ఆచార్యులు గారే జీవించియుండిన ఈ విద్యాలయమందలి విధానముతో సంపూర్ణముగ అంగీకరించెడివారోలేక చెప్పవలెను. కారణమేమన వారి యాచర్యము చాల ఉన్నది. వారి కాంగ్రేసు భావజ్ఞానములేమన్నను వారొకరినొకరు అవలంబించుకొనినా కరించినది. వారి నిష్కపటత్వము, నిరతిశయ కృషియే అందులకు కారణము, మనదేశమందలి భౌతిక విజ్ఞానమునంతయు పైకి తెచ్చి దానిని వినియోగింపవలయునని వారి యాశయమైయుండెను. వారికి పాశ్చాత్యవిజ్ఞానముపట్ల విరోధభావములేదు. వారే సంస్కృతులకు తలపెట్టికొని ఆవి కొంతవరకు మాత్రమే నెరవేరినది. ఆయ్యది చాల అల్పము. పట్టాభ్యుదయంతట దేశీయవైద్యవహానము ప్రభుత్వమువారిచే గావించబడెనని అధ్యక్షులు బట్టిరి. పట్టాభ్యుదయ వైద్య నిజపరిశీలనల నీ ట్లించినవో ఎంతవరకెట్టి వైద్యవహానమును మున్నదో తెలియగలదు. నిజముగ లేనే లేదు. అందుచే నీవిధానమును అధికముగ వ్యాపనజేయుట కవసరముగలదు. అయ్యది కాస్త్ర ప్రమాణపూర్వకముగ నుండవలెను. కాస్త్రములో సంపూర్ణపాండిత్యముగలిగి, వైద్యవహానమునర్హుల కర్హులగువారి నే గ్రామములకు పంపవలెను. అట్లుజేయవలయునని సంకల్పించిన ఇట్టి ఆయుర్వేదకళాశాల తెన్నిటిలో స్థాపించుటయేగాక, భారతీయ వైద్యులందు పరిశోధన గావించి కాస్త్రప్రామాణ్యములను, కాస్త్రీయ విధులను స్థాపనగావించవలయును. అట్టి మహాత్మ్యమును కృషినిగావించినవారిలో గోపాలాచార్యులుగారు ప్రధాన పూర్వము. అట్టి పవిత్రాత్మను స్మరించుట స్వవర్తమును గ్రహించుటకొరకే. మహానుభావుల కర్మయోగులలో ఆగ్రగణ్యులగు వారి జీవితము సంప్రసనియము.

వారి ఆయుర్వేదమునకై పడిన ఇక్కటు లనేకములు. చన్నపురియం దాయుర్వేద కళాశాలను పోషించువారు లేనందున ముప్పవేల రూప్యములు ఆయుర్వేదమునకై మైసూరులో ఇచ్చియుండిరి. ఈయొక్క నిదర్శనమే పండితులవారి వైద్య విద్యాభిమానము కాస్త్రమునందలి అభిరుచిని తెలుపగలదు. వారి జీవితములను గ్రహించిన యంత మేమన ఎవరుగాని ఏకార్యమును జేయ తలపెట్టినను దృఢసంకల్పముతో దీక్షతో ప్రయత్నించిన కార్యనిధియగును. అట్టిపనిచేతనే యాతడు కృతార్థుడగును. "యన్యదాచరతి శ్రేష్ఠః తత్ర దేవేభిర్యజ్ఞానాః" అను గీతావాక్యానుసారముగ మహానుభావు బుద్ధులించిన సత్కార్యములనున్న తమ జీవితములను విరమింతురు. వారిని ఆదర్శపూర్వముగ గైకొని మనదర్శనమును గ్రహించి కర్మాచరణకు గడం గుట మనవిధి" యని బట్టిరి.

డా. ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు

పిమ్మట మాట్లాడుచు గోపాలాచార్యులవారిచే స్థాపించబడిన విద్యాసంస్థకు ప్రతిభులనుమల మధ్యనిర్వహింపజాలటకు సంకల్పిస్తే నెలచించిరి. పండితులవారికి దక్షిణదేశమండే గాక భారతవర్ష మందెల్ల వ్యాపించియుండెననిరి. వారు చెబుచిన ఉద్యమమును వారి మరణానంతరము కొంతయభివృద్ధి చెచ్చినందులకు సంతసమును ప్రకటించిరి. దేశభావలలో వైద్య విద్య గల అపవదలయునని ఆచార్యులవారి యాశయమైయుండెను. ఈ రాజధానియందు ఆయుర్వేద వైద్య విధానమును స్థాపించిన ఆచార్యులవారి చిత్రపటమును భారతీయ వైద్యవిద్యాధులెల్లరు గలిగియుండుట తమ కోరికయనిరి. అందులకై ప్రభుత్వదేశీయ వైద్యపాఠశాలయందు ఆచార్యులవారి చిత్రపటమును నెలకొల్పుటకై యుపపాదించుచు అందులకు తమకు చేసిన సహాయముజేతుమనిరి.

పిదప, పండిత, దొరసామిఅయ్యంగారు, పండిత సి. ఆర్యగమునియారు, వైద్యరత్న, యతిరాజులనాయుడు, డాక్టరు మరుగేశముదరియారుగారు కీర్తిరేఖని ప్రశంసించిరి.

డాక్టరు పరంజిపి

పూనా నివాసులగు డాక్టరు పరంజిపిగారు హిందీలో ఉపన్యసించుచు పదునైదు ఇరువది సంవత్సరములకు పూర్వము ఆయుర్వేద వైద్యమును నిర్మూలము గావించుటకై గొప్ప ప్రయత్నమీ దేశమందు గావించబడెననియు సివిలు సర్జను లెల్లరు నీవిధానము నిర్మూలించబడవలెనని ప్రభుత్వమునకు నివేదించి యుండినదియు అందుపై ఆయుర్వేద విధానము కాస్త్రీయముగాదని భారత ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించియుండినదియు ఇట్టి విధానముపై నొకకాసైనను వెచ్చింపవలదని పురపాలక సంఘములను స్థానిక సంఘములను ప్రభుత్వమువారు జ్ఞాపించి యుండి రనియు అట్టి నిధిగతులలో పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారు ఆయుర్వేదమునకై పోరాడియుండిరని బట్టిరి. ప్రభుత్వమే గాక ఆంగ్ల వైద్యము నభ్యసించిన దేశీయులును అనేకులీ యుద్యమమును ప్రతిఘటించిరి. పండితులవారి సమర్థత వారి కార్యదీక్ష వారి సాహసబుద్ధి ప్రతిపక్షుల నోడింపజాలెను. ఆచార్యులవారు కొన్ని అమాల్త్యమును గ్రంథములను రచించిరి. మానవ నేపత్య వారు ధనోహరణ సక్తితో వారాగ్రంథములను రచించియుండలేదు. ఆయుర్వేదము మానవు నిజీ వి తము నకంతటికిని సంబంధించినది. ఆంగ్ల వైద్యము ఆయుర్వేదములో ఒక భాగము మాత్రమే, పండి

తులవారు నిష్కంటక మొనర్చిన దారిని యావలయు, విద్యార్థులు అనుసరించి ఉద్యమమును వృద్ధిచేవలయును. ఆచార్యులు, ప్రాణాయామమును రెండు విధులు నిత్యకృత్యములుగ చెబుకొనిన అంతకు మించిన ఆరోగ్యవిధులుండబోవు. ఆంగ్లవిద్య నభ్యసించిన విద్యార్థులు పరిశోధనల గావించుట కర్హులుగ నుండగలరు. విద్యార్థులీ ప్రభుత్వ విద్యాలయముపైననే, ప్రభుత్వమువారి ఉద్యోగములపైనే ఆధారపడి యుండరాదు. స్వయముగ పాఠశాలలను నెలకొల్పిన ప్రభుత్వమువారు వానిని గమనించి తీరెదరు. దేశమందలి 7 లక్షల గ్రామము లీవిద్యార్థులు పనిజేయుటకు ఖాళీగానున్నవి. ప్రతియొక గ్రామమునందు ఒక్కొక విద్యార్థి ఆయుర్వేద ప్రచారమును జేయవలసని బట్టిరి.

శ్రీ. గడ్డ రంగయ్య నాయుడుగారు పరంజిపిగారి హిందీ యుపన్యాసమును పంపగముగ తెలిగించి ఆచార్యులవారిలో తమకుగల పరిచయమునుగూర్చి తెలిపి ఆచార్యులవారి ఉత్తమ గుణసంకీర్తనను గావించిరి.

పిదప ఆయుర్వేదాశ్రమ నిర్వాహకు లగు శ్రీ దేశికాచార్యులవారు గోపాలాచార్యులవారి పేరిట భారతీయప్రభుత్వ విద్యాలయము దొక చికిత్సాలయమును 80 మంది రోగులకు సరిపోవునట్లు నిర్మించుటకుగాను రూ 500 ల విరాళము నొసంగిరి. కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు రూ 116 లు సమర్పించిరి. డా॥ లక్ష్మీపతిగారు రూ 50 లును, భానువెన్యూర్ రూ 20 లును, సోమసుందరం దేవర్ రూ 25 లును ప్రకటించిరి. విద్యార్థులలో ఏదేనియొక బాధ్యమునుగూర్చి ఉత్తమ వ్యాసమును వ్రాసినవారి కొక బంగారు పతక మిచ్చుటకు దేశికాచార్యులవారు వాగ్దాన మొనర్చిరి.

అధ్యక్షులకు, అతిథులకు పంపనవలసిన సభ జయప్రదముగ ముగిసెను.

కాంగ్రెసుపక్షమునకే ఎందుకునోటు నొసగవలెను

గా. రామదాసుపంతులుగారు యువన్యాసము

తిరువత్తీవరము పేటయందు గొప్పయుత్సాహము రాజీవు కాసనసభా ఎన్నికలయందు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులనే ఎందు కెన్నకొనవలెనో చెబుచును నిన్న సాయంత్రము గా॥ వి. రామదాసు పంతులు, ఎస్. సత్యమూర్తి, పాపూరు, సి. ఎస్. గోవిందరాజమొదలియారుగారు నిన్న సాయంత్రము తిరువత్తీవరము పేటయందు రుపన్యసించిరి. వారిమండి ప్రజలు సభ కరుడెంచి అపరిమితోత్సాహముతో పాల్గొనిరి తిరువత్తీవరము పేట వాస్తవ్యుడగు వి. ఎస్. నాయుడుగారు రన్యక్షత వహించిరి.

గా. వే. రామదాసు పంతులుగారు

(పభుమును మాటలాడుచు కాసనసభల పట్టి బూటకములైన ఎన్నికలమాత్రము నిజమైనవేనని నడిపిరి. కాసనసభలు ప్రజల కుపకార మొనర్చజాలకపోయినను అపకారమును మాత్ర మొనర్చగలవు. అభివృద్ధి విముఖులు పరిపాలక పద్ధతు నకు బాసటయైనిలచి స్వార్థోత్కృష్ట సంరంభము నడపించుట కీకాసనసభ లుపయోగింపబడుచున్నవి. మొదటి కాసనసభకాలమున ముప్పదినేల భారతదేశభక్తులు కారాగారమున కంపబడుటయు, నిందుకు ప్రబల దర్శనము. ప్రభుత్వపరిపాలకవర్గమువారిలు దేశభక్తుల నిర్బంధించుమండ, కాసనసభయందు దళిక సంఖ్యాకపక్షమున జన్మింపజేసి నాయకుడగు త్యాగరాయశెట్టిగారు రాజకీయవైదియ, దొంగలకంటె క్రూరుముగ హింసించవలెనని మద్దతు నొసగుచుండిరి. కాంగ్రెసు పక్షమువారు కాసనసభల ప్రశోచించువలన కాసనసభ లీవిధముగ ప్రజల కుపకార మొనర్చకుండ జేయుచున్నను. జోహానుములు, కాసనసభల ప్రవేశంప నిచ్చుటవలన ప్రభుత్వమువారు తాముగావించు నిరంకుశ చర్యలనున్నటిని, ప్రజాప్రతినిధుల ఆమోదముపైననే గావించుచున్నామని ప్రపంచమునందంతటను జెప్పుకొనుచున్నారు. ఇది పట్టియనత్యమనియు, భారతీయ లీప్రభుత్వ విధానము నామోదించుటలేదనియు, ప్రకటించుటగాను, నిజముగ ప్రజాప్రతినిధులీ కాసనసభలను వశపరుచుకొనవలెను. ఏదియెట్లున్నను-ఎన్నికలందు కాంగ్రెసువారు పాల్గొనుట కింకొక ముఖ్యకారణము గలదు. ఎన్నికలందు పాల్గొనుటవలన ప్రజాసామాన్యమునందు గొప్ప రాజకీయోద్బోధమును గలుగజేయుటకు మంచి యవకాశము గలుగును. ఎన్నికల ఫలితములకంటె గు-కాంగ్రెసువారికి ప్రచారమే ఎక్కువ ప్రాముఖ్యము. ఈ మూడు కారణముల కొరకును స్వరాజ్యపక్షమువారిఎన్నికలందు పాల్గొనుచున్నాడు.

కాంగ్రెసుప్రతినిధులకే నోటునిచ్చుటకు కారణము

తరువాత నువన్యాసము-ప్రజలొక్క స్వరాజ్య పక్ష ప్రతినిధులనే ఎందుకు బలపరునవలెనో వివరించిరి. ప్రస్తుతము భారతీయులలో నూటి కిర్యారు మాత్రమే వోటునొసగువాళ్లుగలరు. భారతీయులందు దళిక సంఖ్యాకులకు వోటు జేయు నధికారములేదు. అందుచే నీ కాసన సభలు నిజముగ ప్రజాప్రాతినిధ్య సభలుగావు. జాతీయమహాసభయే నిజముగ భారతీయ ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించుచున్నది. స్వరాజ్యపక్ష ప్రతినిధులు జాతీయ మహాసభ యెట్లు చెప్పిన నట్లు నడచుకొనవలెను. స్వరాజ్యపక్ష ప్రతినిధులను పంపుటవలన నిజముగ భారత ప్రజాభిప్రాయమును చెప్పు ప్రతినిధులను పంపినవారగుచున్నాడు. ఇందువలన నిజముగ ప్రజాప్రాతినిధ్యసంస్థలుగానికాసనసభలను స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుల సంపుటవలన నిజముగ ప్రజాప్రాతినిధ్యసభలుగ నొనర్చబడుచున్నవి. అంతయు గాక స్వరాజ్యపక్షము మంచి క్రమశిక్షణగలవత్తుము. స్వరాజ్య పోరాటమునందు ముఖ్యముగ గావలసినది క్రమశిక్షణము. ఎంత ప్రజాపంతులైనను తమ శిక్షణములేనిది ఏమియు సాధింపజాలరు. క్రమశిక్షణమువలననే అల్పసంఖ్యాకులకు శ్వేతజాతివారు అధికసంఖ్యాకులకు భారతీయులపై పరిపాలన మొనర్చ గలుగుచున్నాడు. కనుక, మిస్ట్రాంతోక్రీ సంరంభము పొగవలెననియెడల క్రమశిక్షణము గలిగి, దేశీయ క్రికొరకై పోరాడ సిద్ధముగనున్న స్వరాజ్యపక్ష ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలెను.

ఉపన్యాసకులు పిమ్మట జన్మింపజేయుచున్న పోల్సు నుడువును వారికొక సిద్ధాంతముగాని ఒక కార్యక్రమముగాని లేదని నుడివిరి. జన్మింపజేయువారికి వర్తన్యేక్షముతప్ప మరియొకవిధాన మేదియులేదు. ఈవిషయమునైనను జన్మింపజేయువారు గావించు ఆరోపణయందు దెట్టిసత్యమునులేదు. స్వరాజ్యపక్షము బ్రాహ్మణపక్షమునలలో నెట్టి సత్యమెనగలదా? కాంగ్రెసువారి చర్యలయందుగాని, తీర్మానములందుగాని, బ్రాహ్మణుల కొక్కరికి అనుకూలమైన విషయమునుగాని బ్రాహ్మణేతరులకు ప్రతిపాటమైన విషయమునుగాని జన్మింపజేయువారు శ్రే లెత్తిజూపింపగలరా? ఇక నీ యెన్నికలను పరికింపుము. స్వరాజ్యపక్షము అభ్యర్థులతృప్తిక సంఖ్యాకులు బ్రాహ్మణేతరులు గారా? చెన్ననగరమున స్వరాజ్యపక్షము తరపున నిలచిన సామి చెంకటాచల శెట్టి, సి. ఎస్. గోవిందరాజుల నాయుడు, భక్తవత్సలు నాయుడుగార్లు బ్రాహ్మణేతరులుగారా! బ్రాహ్మణేతరుల కొరకు పాడుపడుటయే జన్మింపజేయువారి నిజముగ నుద్దేశమున నెడల వారి బ్రాహ్మణేతర అభ్యర్థులనింత తీవ్రముగ నెదుర్చుటెట్లు! బ్రాహ్మణేతరులకొరకు పాటుపడుచుంటిమని జన్మింపజేయు వారు చెప్పవాక్యములందెట్టిసత్యమునులేదు. మొన్న జరిగిన ఎన్నికలందు బ్రాహ్మణుడగు కె. వ్యాసరావుగారికి జన్మింపజేయు వారు తోడ్పడుటకు కారణమేమి? గతవత్సరము ఎన్నికలయందు బ్రాహ్మణుడగు టి. ఎస్. రామస్వామి అయ్యరుగారికి జన్మింపజేయు తోడ్పడుటకు కారణమేమి! ఈవిషయముల గమనించినయెడల జన్మింపజేయువారి నిజముగ నాదర్శము- ఉద్యోగ వాంఛగాని బ్రాహ్మణేతరభివృద్ధి గాదని స్పష్టపడగలదు. జాతీయ మహాసభను ఇట్టివర్ణవక్షా యొద్దియునులేదు. భారతీయులందరు నొకజాతి. అట్టిజాతీయతకు భంగమును గల్గించి సాంఘికాభిమానముల పురిగొల్పువద్దయు సర్ అబ్దుల్ రహీముగారివైనను లాబాలజపతిరాయగారి వైనను జన్మింపజేయువారి వైనను కాంగ్రెసు ఏమాత్రమును సహించదు. ఉపన్యాసకులు ముగించుచు అన్నివిషయముల కాంగ్రెసు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులును ఉత్తరములనియు, వారికే ప్రజలందరును వోటుల నొసగవలసినదనియును హెచ్చరించిరి.

పిమ్మట సత్యమూర్తిగారు మాటలాడుచు, జన్మింపజేయు మువా రొనర్చుచున్న నారోపణలను తీవ్రముగ ఖండించి, కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలసిన దని యుద్బోధించిరి.

పాపూరు, సి. ఎస్. గోవిందరాజమొదలియారుగారు పన్యసించిన పిదప సభ ముగిసెను.

నవాబువిషుదల

సికిందరాబాదు కేసు

సికిందరాబాదు సెప్టెంబరు 23:-నవాబు మీర్జాబక్షీరు చేసేగారు నైజాముగారి బాపవరదీ మోటారును అక్రమగనడపి పోస్తునమాస్తా మునీరుద్దీనుని మరణమునకు కారకుడయ్యెనని 804, ఎ సెక్షనుక్రింద తెబడిన కేసునందు కె. పి. ఎస్. వనను జిల్లా కలెక్టరుగారు తీర్పుజెప్పిరి. నవాబుగారిని విడదీపెట్టిరి. తీర్పు 50 పేజీలుగలదు.

హిందూ దేశములో హోమోపతి వైద్యము

(డాక్టరు కె. లక్ష్మయ్యపంతులుగారు, ఇచ్చాపురము)

కొలదికాలము క్రిందట ఈనవీనవైద్యశాస్త్రము హిందూ దేశములో లేదు. ఆ యి న ను వైద్యశాస్త్రపరీక్షలయందు కృతార్థులై యేరు పోయినవారనేవలె ఈనవీన వైద్యశాస్త్రమును అభ్యసించుచున్నారు. బంగాళాదేశమునం దొక గొప్ప ప్రభువునకు చాల జబ్బు చేసినప్పుడు ఆ ప్రభు సంస్థానమునందుండే పేరుపొందిన ప్రధాన వైద్యుల జబ్బు కుదురుట దుర్లభమని వదలిపెట్టిన సమయమునందు జర్మనీదేశములో హోమోపతి శాస్త్రమును పఠించిన డాక్టరు హోనింగుబర్గ్ అనుమహానుభావుడు ప్రభువు జబ్బును స్వల్పత చేసెను. ఇది మన హిందూదేశమునందు హోమోపతి శాస్త్రముయొక్క సుగుణి శేషములు బోధించు సమయము తలపించుట.

బంగాళాదేశపు గవర్నరు ప్రాణు దేశమునండి వచ్చిన డాక్టరు టి. సి. రస్ వైద్యునిచే ఒక హోమోపతి వైద్యశాలను ఒక హోమోపతి పాఠశాలను స్థాపించెను. ఈసమయమునందు బంగాళాదేశమునందున్న ప్రజలకు హోమోపతి వైద్యమునందు నమ్మకము కలుగుట కవకాశము తలపించెను.

బంగాళాదేశమునందు వలె గాక, మదరాసునందు ఈనవీన వైద్యశాస్త్రమును బలపరచువారు కనబడరయ్యెను. ఈనవీన వైద్యశాస్త్ర పద్ధతులతో తగుమాత్రము ధనము వ్యయము చేసి అనేకమంది బీదలను మృత్యుదేవతతోట బడకుండ కాపాడవచ్చును. తదితర వైద్యముల కన్న హోమోపతి వైద్యము నూరు రెట్టియినను చాక యని చెప్పవచ్చును.

పద్ధతులను వాటి పర్యవసానములను ఆమోదించెడి సహోదరుల మనస్సులకు గొప్ప మెప్పులను పొందినవారి జలన సంస్కరింపబడిన ఈజొషముల గణాంశములను వ్యక్తపరచుటకును, ఈశీతిని తయారు కాజేసిన జొషములు మానవశరీరమున కపాయకముగా వివరించక త్వరలో బోధలను మాత్రమే తొలగించెడి కత్తిని వెల్లడిచేయుటకును, ధనహీనతతో తమ తమ రోగములచే బాధపడుట కన్న వేరొక మార్గములేక పీడింపబడుచున్న బీదలకు చికిత్స చేసి వారిబాధలనుండి తొలగించుటకును, పురపాలకసంఘము వారుగాని లోకలోబోధువారుగాని ప్రతి జిల్లాయందును ఈనవీనవైద్యశాస్త్రపద్ధతుల ననుసరించి కొన్ని ధర్మవైద్యశాలలను కొన్ని పాఠశాలలను స్థాపించుదురుగాక!

ధర్మమే ప్రధాన భూమణముగ నెంచుకొని అనేకమంది ప్రజలను సంరక్షించుచున్న శ్రీ శ్రీ శ్రీ విజయనగర సంస్థానాధీశ్వరులును, గంజాంజిల్లాయందున్న శ్రీ శ్రీ శ్రీ చీకటి రాజావారును, తదితర జిల్లాయందున్న రాజులును, జమీందార్లు మున్న కొన్ని హోమోపతివైద్యశాలలను, కొన్ని హోమోపతి పాఠశాలలను స్థాపించి ప్రజలకు సహాయము చేయుదురుగాక.

అనాదినుండియు ఇహపరపాధనములకు ప్రధానభూమణమైన శరీరధారణమును కాపాడతగిన వైద్యము నుదీతడకా లేక ఎవరికి తోచినది వారు వారివారి కల్పన కత్తిని యుపయోగపరచుచు నుడిచిర్రుపుతావు వలె ఎద్దియైన యొకరోగమును కుదర్చుతగిన మూలికను చేపట్టి రోగసమ్యేళనకు తగినట్టి మూలికసముదాయమునుచేర్చి, ఎవరిచి త్రవ్వతి ప్రకారము వారు నుడిపిద్దు చేసుబడుకొని రోగిపై జొషములను ప్రయోగించి కుదిరినచోట తమవైద్య ప్రవీణతను వెల్లడిచేయుచు, కుదిరినచోట వారి ఆయువు మూడినదనియు, గ్రహచారమునకెవరు కర్తలనియు, తస్యకొనెడి నేర్పితోయుండుట లోకసామాన్యమైయున్నదని అందరికిని వెల్లడియైన నిర్వివాదాశ్చయము.

రోగికి నుదాహరణబట్టి ఫలూనా మూలిక ఫలూనా జబ్బున కేల యివ్వవలసివుంటుందనియు ఫలూనా మూలిక యేల ప్రయోగించగూడదనియు అన్న ప్రశ్నకు పుత్రులు చెప్పతగిన పద్ధతియొక్కటి కాస్త్రీగరింపబడియుండ లేదు. కాస్త్రునమ్మతమైన నూత్రము కట్టుబాటు సరియైన మాదిరితో రోగము ఉద్బవించకపూర్వమే మూలికయొక్క సుశాసనములను గ్రహించియే మూలిక యేరుద్దగముల నుద్బవించగలదో అట్టి మూలికయే ఆ యివ్వవలసిన నివారణచేయు కత్తి వహించియున్నదని నిర్ధారపరుచుటకు ప్రథమమున మంచి దారుణ్యముగల శరీరములపై ప్రతి శీతోష్ణస్థితులయందు ప్రతి మూలికయూ ప్రయోగించి మూలికయొక్క స్వభావిక దుర్గుణములను గ్రహించి అట్టి దుర్గుణములను నిర్మూలము చేయుకత్తి వున్నదని, ఆయాదుర్గుణముల రోగులకు ఆయా

మూలికసాధనముచేసి, అద్భుతమైన నివారణలకునిచెట్టి ఈధర్మ నూత్రావలంబనతో అవుషధములు తయారుచేసి, ఒకజబ్బును నివారణచేయుటకు మరికొన్ని నవీనజబ్బుల నుద్బవించజేయుండు నటుల అధినాత్మ్యముగ హోతారులను పువయోగపరచెడి పద్ధతులతో ఈనవీనవైద్యశాస్త్రము సంస్కరింపబడినది.

సుమారు రెండుశేల సంవత్సరములనుండి ఇంగ్లీషుజొషములు Allopathy ప్రభుత్వమువారి యామోదములన తయారు చేయుచున్నారు. ఈ జొషములను ప్రయోగించుటకు ప్రభుత్వము ఈ మూలికయొక్క స్వాభావిక ధర్మములను తెలిసికొనకయే దాహము చేసినప్పుడు దానిని త్రవ్వ నీటిని వెదకుకొను రీతిని ప్రతి మూలికయు రోగులకు నిచ్చి కుదిరినప్పుడు ఆ మూలికకు ఎత్తి ఫలూనారోగమునకు సుపచరించవచ్చుననియు తమ శోధన పరిశ్రమలో మరియొకమూలిక దొరికినప్పుడు ఆ మూలిక కాదీమూలికయే పనిచేయుననియు, మరికొన్నికాలమునకు మరియొకటి వైవాటికన్న గొప్పదనియు ప్రచురముచేయుచున్నారే గాని యీ పరిశోధన ఎంతకాలమునకు పూర్తియగునో తెలియక రోగముక తట్టూ సాధనము మరియొకతట్టూ అగుటకు కనిపెట్టి ప్రాణము విసికి తునకు హోమోపతి సాధనముచే నివారణచేయుచూ గొప్పపరీక్షలయందారితేరి మెప్పులు పడసిన ఇంగ్లీషువైద్యులు తమ సాధనములను పరిశ్రమించినట్టి అనేకదృష్టాంతములు గనబడుచున్నవి.

ఘనతపించిన డాక్టరు మన్ జన్ దొరవారి Allopathy వైద్యశాస్త్రము ప్రజాహింస చేయు యుద్ధములకన్నను, జననాశనముచేయు ఘాతుకమైన అంటురోగములకన్నను, ప్రజానాశనము జేయు దుర్భిక్షముకన్నను కాలివ్యతనహించి ప్రజలను వ్యయపరచుచున్నదనియు నుడివిరి. ఇంక అనేక Allopathy వైద్యులు యారితీగనే చెప్పిరి.

ఇహపరపూజ్యమునకుశరీరదార్శన్యమువశ్యకము. తమతమ శరీరములలో నుండే వ్యాధులను నిర్మూలముజేయుదు. అట్టి చికిత్స ఈనవీనవైద్యశాస్త్రపద్ధతియందులేవు వేరొకదానియందు లేదు. రోగనిర్మూలమునకు బదులు అప్పటికి మాత్రము మరుగుపరచెడి సాధనమును విశ్వసించుటకు. ఈమరుగు పరచెడి విషమూలిక అప్పటికి తక్కువై చేసినను రానురాను శరీరముయొక్క లోనిభాగము స్వల్పముగా నేర్పాటుచేసుకొని దీర్చ రోగముల క్రింద మారి పరిపరివిధముల రోగపీడితునిగా జేసి యింకను సంతృప్తిచెందక ప్రాణములను గూడ గోలపోవును. అట్టివారి నేమిట ప్రత్యేకముగా కనబడుచున్నాయోనూరు. ఈనవీనసాధనమునందు అన్నివిధములను రోగములను జొషములు తయారుకాబడియున్నవి. వాటిధర్మలను బహుచాక. విషసంబంధమున సాధనముకాదు. అప్పుడు పుట్టిన పనిబిడ్డకును, గర్భిణికి శ్రీకి సహితము ఈనవీనవైద్యపద్ధతులతో సాధనముచేయుటకు నిర్భయము. రోగము నిర్మూలము చేయడమేగాని తదితర సాధనములవలె రోగముతిరుగరాదు. ఈనవీనవైద్యశాస్త్రము మిక్కిలి యమూల్యమైనది. నిజానిజములను పరీక్ష చేయువారు దీని నామోదింపక మానరు. ఈనిజానిజపరీక్షను అనవసరముగా భావించెడివారు రానున్న దశభవించుటలేవు వేరొక పనిచేయుటలేదు

దయార్ద్రహృదయుడగు భగవంతుని జలన ప్రసాదించబడిన యాయామూల్యమును హోమోపతి సాధనములన గలిగెడి జేహోగ్యము మానవశోటికి నుపచరించుగాక!

ఈ అచ్యుత తుల్యముగ నవీనవైద్యశాస్త్రమును వృద్ధిపొందించుటకు గాను శ్రీ శ్రీ శ్రీ విజయనగర సంస్థానాధీశ్వరులును, శ్రీ శ్రీ శ్రీ చీకటి రాజావారును, తదితర రాజులును, జమీందారులును తోడ్పడి కొన్ని ధర్మవైద్యశాలలను స్థాపించి రోగములచే పీడింపబడుచున్న అనేకమంది బీదలను సంరక్షించి క్రిపించునట్లు భగవంతుడు ప్రేరేపించుగాక.

ఈనవీనవైద్యశాస్త్రగంధములను ఆంగ్లీకీయించుటకును, ఆంగ్ల హోమోపతిబోధులతోకదానిని ఏర్పరచుటకును ప్రయత్నించుచున్న డాక్టరు యస్ సంజీవరాయణుని కౌశిల్యమును తోడ్పడగలనని ప్రార్థనలకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. అట్టిసంఘ మేదేరి స్థాపించబడినచో దానికి నేను సేవచేయుటకు సిద్ధుగ నున్నాను.

K. LATCHAYYA M. D. (Homoeo.)

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 28:—వగరవ్యాధ్యాధికారి నేడు అతుల క్రిష్ణరాయగారిని పోలీసు నూపరెంటుగారు ఊరేగింపులై నెన్ను నియమించిన మరతులకు వ్యతిరేకముగ నడచి ముగిసినటులు వాయిదించినందులకు నేరస్థునిచేసి 30 రూపాయల జరిమానా విధించిరి. (అ. పే.)

మహాదానము

విశాఖపట్టణం జిల్లాలోని చోడవరం గ్రామము 6, 7 శేల జనసంఖ్య గలిగియున్నది. ఈ గ్రామముకు ప్రాచీరకాలము నుంచి దాహోదకములకు చెరువులు ఏర్పరచును. ఆచెరువులకు సరియగు కాటావలతోనుండి నీరువచ్చు ఈకాళములు లేక కేవల పర్వాధారమువలననిండవలెను. అందునలు బహుదినముల ప్రతివర్షము జనులు నీటికై ఇబ్బందిపడుచువచ్చిరి. ఒక చెరువునకు మాత్రము జలాధార మార్పముండెను. కాని విజయనగరం సంస్థాన వ్యవస్థాగ్రంథాల అనుగ్రహముతో గూడినది. రైతుల వ్యవసాయములకుగూడ ఆచెరువు ఏర్పరచును. నీరు వచ్చినచో నిజవయిండ్ల మీలలేదు. గ్రామములో నూతులన్ని యెంచునూ పువచరించని ఉప్పు నీటితోయున్నది. దాహోదకములను ఉపయోగించు రెండు నూతులు త్రవ్వబడెను. కాని నీరున్న రోజులలో అందరకు అందుబడిగాలేవు. ప్రతివత్సరము తర్రుగా అనూతులు ఎండి పోవుటగూడగలదు. అతరువాత ప్రజలబాధ చెప్పనలవిగాదు. అట్టి దుర్దినములు చిత్తించి ప్రజలకు ఈబాధను తప్పించుటకు తన మార్గము దీర్చు యోచనచేసి 1918 నెల్లీ రెలో అప్పటి డిల్లీమున్యుగానున్న మురా-రా-శ్రీ. టి. నుండరయ్యగారు ప్రజలను సమావేశపర్చి జిల్లా కలెక్టరున్నూ డిల్లీ బోర్డువెసిడెంటున్నూ ఆను యల్. టి. హోనింగ్ దొరవారికి విన్నవించి కొలాయిలు పెట్టించవలసినదని కోరిరి. ఆదొరవారు పరిశీలించి ఆధయమొసంగి ప్రభుత్వమువారికి తెలియపర్చి ఆవసరమున పరీక్షలన్నియుచేసి సుమారు 48 మేలు రూపాయలు ఎక్స్ మేటుచేసి అందులో సగము వారు భరించుటకు నిశ్చయించి ఈసాటుబడ్డట్టులో 12 మేలు కాంక్ష నుచేసిరి. కొడువ గ్రామములో 8 మేలు డిల్లీ బోర్డువారున్నూ 4 మేలు రూపాయలు తెలంగాణబోర్డువారు న్నూదయచేయ గలిగిరారు. కొడువ 12 మేలుల పొటలు బహు విధముల ప్రయత్నించు చుండిరిగాని కార్యకారితా లేదు. ఇట్లుండ ఆ 12000 రూపాయలు ఉర్రట్టవలె రా ప్రాప్తయిటర్లగు శ్రీరాజా చింతలపాటి సూర్యనారాయణరాజు బహు దూరువారు జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటువారిద్వారా తమ షష్టిం చెదమని వాదన మొనరించి రవవార్త కర్ణాకర్నిని ప్రజలకు తెలిసినది. డిల్లీ డిల్లీ కృష్ణోత్సాహులై ఈరెల తే 6 దిని పొటలు బహిరంగసభ గావించి బహుదూరవారినిజిల్లా బోర్డు ప్రసిడెంటువారినిజిల్లా ఆహూయముచేసి తమ బాధల వెరింగించి కొడువగల 12000 రూపాయలు బహుదూరవారిని ఇప్పించమని ప్రార్థించిరి. అందుపైన ఈ 12000 రూపాయలు తామిప్పించెదమని సభామధ్యమున బహుదూరవారు వాదన మొనరించిరి. అప్పుడు ప్రజలు పొందిన సంతోషము వారిహృదయములు చొచ్చిచూడవలసినదేగాని ప్రాయశలనిగాదు. జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటువారుచేసిన ప్రోత్సాహముకూడ ఈభోతముకు కారణముగా తోచెడిది.

పర్యవక్షమడైన జగదీశ్వరుడు బహుదూరవారిని, జిల్లా బోర్డు ప్రసిడెంటువారిని రక్షించుగాక. (ప్రజలకు ఈవిధముగా పూర్వక్షమెంపరింప వలెనగుచుండునకు పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచు సభ ముగించిరి.

నేనా భీమవంకరం

చోడవరం

అమోదభావము

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా యెలూరుతాలూకా నందుగొలను గ్రామమున శ్రీకృష్ణ పనమండలమున భాద్రపద కు ౧౫ మంగళవారము (ది 21-9-26 నం) సాయంత్రము 5 గంటలకు కిర్లంపూడి కాపరస్తులు శ్రీయువ కాశర్ల కొండలరావుగారు జయప్రదముగా ఆస్ట్రోగ్రామము గావించిరి. అధివాంతులము.రా. భోగరాజు కొండవారియొద్దగా కళ్యాణముచి యిగ్రామమున నివాసులుగా పుండలవారిని అంజలిక్షుభక కొడుమ వారి గృహనిర్మాణం కొద్ది ప్రతిపాదింపంతో 20 లుపాటి స్థలం దానసంపండుట ద్వారా వెనకలికి, మన కవి గారి ప్రతిభకు ఆశ్చర్యపడి పున్నా అశ్విన్య్య ఈ జంతుల రత్నంగార్లు బంగారుపతకము బహుమతిచేసిరి.

(ఒక రిపోర్టర్)

కాబ్బెముగారు కరాచిచేరుట

కరాచి, సెప్టెంబరు 28:—ఈనాటి కాబ్బెము అభివృద్ధి లక్ష్యముగ భవాలయమునుండి 1-47 నెంబరులకు విస్తరించిరి. (అ. పే.)

నేతపరిశ్రమ విచారణసంఘము

విన్నికంపెనివారి సాక్ష్యము

మానీశేత విచారణసంఘమువారు నేటికేదయము 11 గంటలకు తిన్నికంపెనివారిపై బక్కింగుహామీ కర్నాటికుమిల్లుల మాజీజంతు ఏజెంట్లను ఛేదించుచు, వార్తగ్రామ్యుగారి సాక్ష్యములపై కొనిరి.

అధ్యక్షులు విచారణ వారంభించుచు బక్కింగుహామీ కర్నాటికుమిల్లుల వారిపై ద్రక్షుచుండు చాల భాగము పైని క కాంట్లాట్రులకు సంబంధించియున్నందున బక్కింగుహామీ కర్నాటికుమిల్లుల చాల భాగమును స్థితియందున్నవను సామాన్యముగ వ్యాపించియున్న అభిప్రాయమును గూర్చి సాక్షులను ప్రశ్నించిరి. ఇట్టి అభిప్రాయమున కాధారములేదని ఛేదించుచుగాను ప్రభుత్వ మొసంగిరి. బక్కింగుహామీ మిల్లులలో మొత్తము 1200 ల మగ్గు ములలో 800 మగ్గుములు శ్రీకృష్ణపురమువారివని రద్దీంచుననియు, కర్నాటికుమిల్లులలో 100 మగ్గుములు మాత్రమే ప్రభుత్వమువారి పనిని గానించుచున్నవనియు బట్టిరి.

నేతపరిశ్రమ యందలి సామాన్య మాండ్యమనుకూర్చిన ప్రశ్నను సమాధాన మొసంగుచు బొంబాయి అహమదాబాదులందు మాండ్యము సాధారణముగ వ్యాపించియున్నదని వినియుంటివనియు, దక్షిణ భారత దేశముందలి మిల్లులపరిశ్రమ మాండ్యస్థితిలోనున్నదని చెప్పెనుమాటలు నమ్ము జాలమనియు, బక్కింగుహామీ కర్నాటికుమిల్లుల మాత్రము అట్టిస్థితియందు లేదు అనుచుచేసిన చెప్పగలమని బట్టిరి. "ఈ తరచుకేసునందలి మిల్లులలో బోల్చిచూచిన దక్షిణ భాగమందలి మిల్లులు నుంచిస్థితియందుండుటకు కారణము లేమియో చెప్పగలరా? బొంబాయి మిల్లులకుండు దక్షిణదేశమిల్లులకు చాకగ ప్రతియొక్కను, కార్మికులు లభించురా?" యని అధ్యక్షులు ప్రశ్నించగ ఛేదించుచుగాను సమాధానమొసంగుచు అట్లు గాదనిరి. ప్రతిదేశమునందును దాదాపు ఒకటియే, కార్మికులవిషయములలో భేదమే మైననుండిన బొంబాయి మిల్లుల యందే నిపులులను పనిచేయుచున్నవనియు బట్టిరి.

వార్తగ్రామ్యుగారు మాట్లాడుచు బక్కింగుహామీ కర్నాటికుమిల్లు 15 సంలకు పూర్వమెట్టి విలువగల గడ్డనమ్ముచుండినో అట్టివలెకే అట్టి సులభముగ గుడ్డనే నేటికిని మొసంగుచున్నారనియు ఈ మిల్లుల గుడ్డలనుకొనిన తరుకెట్టి నష్టములేదని ప్రజలు విశ్వసించుచున్నందున అదియే మిల్లులయొక్క అభివృద్ధిస్థితికి కారణమనిరి. ఈ మిల్లు సామాన్య పంకతక్కున నెంబరు గల నూలు బట్టలనే యేను. అన్ని మిల్లుల గుడ్డలకంటె చాలబలముగల గుడ్డలని ప్రజలలో అభిప్రాయముగలదు. రాష్ట్రముందు చాల మంది అమృతముగలను. అంతియేగాక భారతదేశముందంతటను, వెలుపలను గూడ మంచి అమృతము గలదు. బిక్క! మిల్లులు తయారుచేయునట్టి గుడ్డలకుమలే జపాను వారింతకంటె చాకధరల కిచ్చెదరనివన రక్షునవలన వినియుండలేదనిరి. సుబ్బారావుగారి ప్రశ్నకుసమాధానమొసంగుచు బక్కింగుహామీ కర్నాటికుమిల్లుల యభివృద్ధికి కారణము మిల్లులలో కఠినమున తనిఖీయందుటయనియు దీనివలన కొంతవరకు ధనవృద్ధి మైనను మిల్లుల కీర్తిని నిలుపగలిగినవనియు ఛేదించుచుగాను బట్టిరి. మఱి బొంబాయిగారి ప్రశ్నలకు సమాధాన మొసంగుచు తాము సాధారణముగ ఏజెంట్ల మూలమునను, ఇతర వర్తకులవద్దను దూదిని కొందురుగాని నేరుగ కృషీమలులవద్దనుంచి కొనరని బట్టిరి.

కార్మికుల సమస్య

బక్కింగుహామీ కర్నాటికుమిల్లులలోని కార్మికులసమస్య విషయమై సాక్షులు నొసంగుచు ఛేదించుచుగాను కార్మికుసంఘ ప్రతినిధిమాధవరావుగారు జెప్పిన సాక్ష్యమునందు చాల నిరాధారవిషయములు గలవనిరి. 1914 సం-నుంచి బ. క. మిల్లులలో భారతీయులచేతసాధివృద్ధి నూటికి 50 వంతులని రావుగారు జెప్పినమాట వాస్తవముగాదు. 1914 సం-నుంచి ఇప్పటికి, 1692 వంతులు జేతనములభివృద్ధి జేయబడినది. ఇందు బోసను జేరదు. కార్మికులతక్కువతరముల పాలగుచున్నారనుటనిరాధారము. ఒక నేతగాదు 5 మగ్గుములపై పనిజేయుచున్నాడనిజెప్పిన విషయము నిశ్శయముగాదు. 387 గురుమునుజాలు 1025 మగ్గుములపై పనిజేయుచున్నారని. ఎక్కువగ పనిజేయుచున్నారని. ఎక్కువగ పనిజేసిన ఒక్కము 3 వ గగ్గుములపై పనిజేయగలడు. కార్మికులనిగు వ్యాధియధాన విషయమునను రూపులేదు. ఒక యజమానికి దినము నకు పగలు కనీసాదాయము 12 అకాల 14 అకాల వరకు గాక సంపాదించుటగలను. ఇదిగాక బోసనుగలదు. కర్నాటికుమిల్లు

అమాత్రమే 1919 జూలై నుంచి 7 1/2 లక్షలపైగ బోసను పంచియున్నాడు. బక్కింగుహామీ మిల్లులు రు 8 లక్ష లాపంగెను. కార్మికులు, నివసించెడి గృహములకై ఎండకో కనిసెట్టుకుని యుండుదు. అంతటి చాకగ మరి ఎన్నోలను వాటికి గృహములు లభింపవు. సాంకేతిక శిక్షణ కొంచెముగ గలవలదు మన్నది. ఇంకను వృద్ధి జేయ వలయున్నాము. 1915 సం॥ నూటికి 11 వంతులు మాత్రమే పనినుండి బోయిరి. 1925 లో 1/2 వంతు మాత్రమే వెళ్లిరి" అనిరి.

అంతట విచారణ ఈపూటకు ముగిసెను.

హర్షిమనుగారి కొత్తపత్రిక

దసరాలో ప్రారంభము

బొంబాయి, సెప్టెం 24:— హర్షిమనుగారి కొత్త పత్రికయగు 'ఇండియను సేవనలు' హెర్నల్స్ అక్టోబరు 16 వ తేదీన దసరాలో వెలువడును. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి పట్టణమున ఎక్సైజు విధానము

కార్పొరేషను కధికారము గావలెనని కోరుట బొంబాయి, సెప్టెంబరు 24:— ఎక్సైజు సలహా సంఘము నందలి బొంబాయి కార్పొరేషను ప్రతినిధులు ఆ కమిటీ కేక్కున అధికారముండవలెననియు, బొంబాయి పట్టణమున ఎక్సైజు పరిపాలనమునందు సంతకాధికారముండవలెననియు కోరుచున్నాడు. ప్రభుత్వము నకు యా విధముగ లేఖన వ్రాయుచు కార్పొరేషను ప్రతినిధులు కమిటీయందు 14 నుండి 21 కి యెక్కువ జేయవలెననియు, యందు వలన ప్రజన కేక్కున ప్రాతినిధ్య విహితులను గాన ప్రభుత్వమువారు తమయధికారములను తగ్గించుకొనవచ్చుననియు, యాకమిటీ జేయునర్హములు ప్రభుత్వమువారు ఒప్పుకొని తీరవలెననియు చెల్లిరి. ఈలేఖన కార్పొరేషనువారు విచారింపి కే. యఫ్. వారిమెకాగారి యుపపాదనముపై ని తన్నిర్ణయము లభించు ప్రభుత్వమువారిని పట్టణములో నివేత్తజా విధానమునందు కార్పొరేషను కధికారము మార్చవలెనని నూచనతో బంపిరి. (అ. ప్రె.)

విజయనగరం

(స్వకీయవిలేఖరి)

కస్నా (తూర్పు) మహారాజుపేట వార్డుల మునిసిపల్ ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు 19:— 18-9-28 కస్నా (తూర్పు) వార్డు మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలు జరిగెను. 14-9-28 తేదీన వోట్లు లెక్కింపబడెను. అభ్యర్థులు శ్రీయుత చేత్రుని సుబ్బారావు పంతులు, బి. యె. ఎఫ్. టి గారు శ్రీయుత మండలిక వెంకట సవ్యాసయ్యగారు (స్థిడరు). సుబ్బారావు పంతులు గారే అత్యధిక సంఖ్యాకమైన వోట్లచే జయమొందిరి. సుబ్బారావు పంతులుగారికి 212 వోట్లును సవ్యాసయ్యగారికి 29 వోట్లును వచ్చినవి. శ్రీయుత సుబ్బారావుగారు ఎన్నుకొడిరి.

17-9-28 తేదీ మహారాజుపేట వార్డు ఎన్నికలు జరిగినవి. 18-9-28 తేదీన వోట్లులెక్కింపబడెను. అభ్యర్థులు శ్రీయుత యేమారి నరసింహం పంతులు ఎం. ఏ (దివానుగారు) శ్రీయుత రావిగటి రామారావుపంతులుగారు (స్థిడరు). శ్రీయుత నరసింహం పంతులుగారికి 292 వోట్లును, శ్రీయుత రామారావుగారికి 123 వోట్లును వచ్చినవి. శ్రీయుత నరసింహంపంతులుగారు ఎన్నుకొబడిరి.

కాని శ్రీయుత రామారావుగారు ఈ ఎన్నికవిషయమై ఒక తగదాపెట్టిరి. ఈమధ్య శ్రీ విజయనగరపు మహారాజువారు శ్రీ దివానుగారికి పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ ఇచ్చియున్న కారణమున, ఇవివరకు అప్పజేసంకానపుటువోగ్గగల నల్లరు పంపు పశ్యులుగానున్న కారణమున, యజమాని, తాతేదారు ఆక్షుప్తకారము ఒకసారి పశ్యులుగానుండగూడదనియు, అందుచే దివానుగారి ఎన్నిక పరిమైనదికాదనియు విడిచును పెట్టిరి.

స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షము

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభకు అభ్యర్థుల నిర్ణయము బిలాసపూరు సెప్టెం 24:— మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభకు పోందుకొని జిల్లాలనుండి స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షమున కభ్యర్థు లీక్రిందివారు నూచింపబడిరి:— జబల్పూరునీటి-ప్రభాతంద్రబోసు; జబల్పూరుజిల్లా (దక్షిణం) కంచెడిలలో; నామోవాజిల్లా-గోపలచందునింగె; నీయానీజిల్లా- సి.డి. జాతర్; రాయపూరుజిల్లా (ఉత్తరం) మహాత్ లక్ష్మీనారాయణ దాస; రాయపూరుజిల్లా (దక్షిణం) రమేశంకర శుక్ల; బిలాసపూరు జిల్లా-రామారావు చెడిలలోగారు; దుర్గం జిల్లా- ఘనశ్యామసింగు సుప్రమండ్లా- ఉమేశ్వరరావుశతుకు; హుసింగపూరు జిల్లా- చాధరికేలసింగు; హోవంగాబాదు జిల్లా- బీణీనాదవ అనన్తీ, దీటలు జిల్లా- రాం ప్రసాద అనన్తీ; చట్టిగర్ అన్నయ- కె. రాఘవేంద్రరావుగారు; జబల్పూరు ఎర్పదా శివిజక ధూన్యాములు- శ్యామసుందర వశ్యోననియర్ గోపాల రావుబోషీ; నాగపూరువిశ్వవిద్యాలయము- కే. కే. గోల్వాకర్ గారు. మిగిలిన ఆరునియోజకవర్గములనును ఆక్టోబరు 2 నుండియు జబల్పూరునుండి అభ్యర్థులపేర్లు ప్రకటింపబడును. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

ప్రైవేటు విద్యార్థులు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపరీక్షలకు ప్రైవేటు, ఉపాధ్యాయులకు ప్రైవేటుగ రానిచ్చునట్లు 22 వ తేదీ పత్రికలలో ప్రచురింపబడినది. ఇంతవరకును బీదవిద్యార్థులకోడు సెదరు విచారింపింట్లులేదు. ఈ ముఖ్యవిషయమును, ఇంతవరకును విశ్వవిద్యాలయసభ్యు లెవ్వరును గమనించక పోవుట విచారకరము.

ఉపాధ్యాయసోదరుల కీయవకాశమిచ్చుట సంతోషమే! కాని ఉపాధ్యాయులు కానివారికికూడ నీవిలుండిన చాలమంది బీదవిద్యార్థులకు విద్యాదానమొసగిన వారనుదురు. పట్టణములలో నుండి నెలకు 80,40 రూ॥ చెచ్చి, కాలేజీలలో చదువజేసివారిగతియేమి? "డబ్బులేనివారికి చదువేల" యనియేనా ప్రత్యుత్తరము. ఇంటివద్దనే పాట్లపొసికొని, కష్టించిచదివి, కాలేజీ గైరావిద్యార్థుల కన్న మిన్నగ ను తీర్చుటకాగల వారెందరు లేరు? వీరికి విశ్వవిద్యాలయమునలేవులేదా? వీరికివిద్యాప్రాప్తి సున్నయేనా? సర్వజ్ఞులును, కరుణార్థిరావులయును నను రెడ్డిగారి విశ్వవిద్యాలయసాలసలో తప్పక నిట్టియవకాశము దొరకునని ప్రాసాపసలేని బీదవిద్యార్థులు నేచియున్నారు.

ఈ యవకాశమిచ్చుట వలన నష్టముకూడ కనబడుట లేదు. "ఉపాధ్యాయులకే చదువు వచ్చు" ననునది ఒహుకతినమైన నిర్వచనము. వారికిచదువులో పెక్కువ పరిచయముండిననుండుగాక! యూనివర్సిటీ పరీక్షలలో ఆర్టు, ఫిజిక్సు, కేమిస్ట్రీ మొదలగునకేకాక వ్యాపారవ్యవసాయ సంబంధములగు విషయములు కూడ కలవుకదా! వ్యాపారపు కంపెనీలలో మంచియునుభవముగల వర్తకులును, అనుభవపూర్వకముగ సానుచేయు వ్యవసాయములను ప్రైవేటువిద్యార్థులకే పరీక్షలకు వచ్చిన సపరాధమేమి? ఉపాధ్యాయులకు బోధనాశక్తిలో పరిచయమున్నట్లు ప్రత్యేక వ్యాపారము, వ్యవసాయము చేయువారికి, వారిలో పరిచయముండున్నగదా!

స్కూల్ ధైవము పాఠ్యసైన్ విద్యార్థులు కాలేజీలో చేరినచో ఇంటిరుమిడియేటు పరీక్షలో పెక్కుటకు రెండు సంవత్సరములుపట్టును. ఉపాధ్యాయులకు కాలేజీలో చేర సక్కురలేకయేరి సంవత్సరములన్నివిధి నిచ్చియున్నారు. స్కూల్ ధైవము పరీక్షలో గలిచి, ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకు కష్టించి చదివినవిద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయుల కిచ్చిన న్యవధిగాని, లేక రిజి సంగాని యిచ్చి ప్రైవేటుగారిని రానిచ్చుట సమంజసము న్యాయము.

"విద్యాభిమాని"

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల డబ్బి వెల రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్షకవృద్ధి సరముల పటుత్వమును కారణములు. రక్షకపుష్టి బానిసి అవశ్యమునకు మూలము.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

ఈజిప్టు - ఇండియా

ఈజిప్టు విద్యాధికురాలి

సత్యాన్వేషణము

గాంధీ మహాత్ముని శుశ్రూషకు గడంగుట

అమెరికావాదాదు, సెప్టెంబరు 28:—ఈజిప్టు విద్యాధికురాలగు మిస్ బకయానులేమా యిక్కడికి వచ్చినప్పటి నుండియు రాత్రింబవళ్లు సత్యాగ్రహశ్రమమునందే గడుపుచుండును. ఆమెను ఆశ్రమజీవితమున గడపెను. ఖద్దరును ధరించెను. ఉదయము 4 గంటలకు లేచి మిస్ మిరాబాయికి (మిస్ నేడ్) వంటకమున సాయము చేసెను. గాంధీ మహాత్మునితో ఆశీర్వాదములగుర్చి చాలసేపు మాట్లాడెను.

అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి ఆమెతో సంభాషించి గాంధీ క్షణము విడచి కేసులందును ప్రజల గాంధీ నిమహాత్ముడందురనియు ఆయన నిజముగా మహాత్ముడేయనియు, ఆయిలే ఆయనలో సంతయు మానవత్వమును, మానవసాధారణతయు ప్రేమరాశియు గాన్పించుననియు చెప్పెను. ఆయనలో చక్కని సరసముండుట ఆమెకు విచిత్రముగనుండును. ఇంకను ఆమెయిట్లుచెప్పెను. “నాయువునువచ్చినటుల జేయనిచ్చినయెడల నేను ఒక సంవత్సరము బాటు వారిశిక్ష్యత్వమున జేసి, వారిభోజనము పుస్తకముల ద్వారా గాకుండ స్వయముగ సమ్యక్మునునే నేర్చుకొనగోరెదను. ఆశ్రమమునందును సుందరమున ఆనందము గాన్పించెను. స్త్రీలు పాడుటయు, పిల్లలు సదాసంతృప్తలై ప్రకృతిసిద్ధమున జీవించును గడుపుచు ప్రతిముఖమునను స్వేదాంతరములజూడ మనోహరముగనుండెను.” అని ఆమెజెప్పెను. ఆమె యిరాత్రికి బొంబాయికి బయలుదేరి పోవుచున్నది. అక్కడనుండి ఈజిప్టున కినివారమునాడు బయలుదేరిపోవును.

భారతదేశప్రశంస

ఆమె భారతదేశమున సంచారమును ముగించి యిటుల జెప్పెను:—“నేను భారతదేశమున తిరిగినదానిమీద యెన్నియో సంగతుల నేర్చుకొన సంపాదించుచున్నాను. భారతదేశము ప్రాచ్యసాంప్రదాయముసారముగ నాకు సాదరముగ నాతిధ్యము సగను. నే నెప్పుడును హోటల్లలో దినలేను. భారతీయ మటుం బములందేయుంటిని. మరల త్వరగానే భారతదేశమునకువచ్చి యంతకన్న యెక్కువ మంచినితినిగో నీదేశమును చూడగోరెదను. నేను నాదేశములకు భారతదేశ నిజస్థితిని చెబుచునాను. ప్రాచ్యదేశముననున్న లోటిదేశములు రెండును ఇండియా, ఈజిప్టులు ఒకరి సంగతి నొకరికి చెలియకుండుట దురదృష్టముని భావించెదను. (అ. ప్రె.)

కేంద్రకీలాఫతు

సంఘసమావేశము

హైదరాబాదు బారుల నివేదికపై సూచనలు

ధిల్లీ, సెప్టెంబరు 28:—కేంద్రకీలాఫతుసంఘము నేడునుద్ధావ్నము చాలసేపు సమావేశమై హైదరాబాద్ ప్రపంచ మహాత్ముడియ సభకుబోయినవచ్చిన భారతరాయబారుల నివేదికనుగొంతభాగము జదివెను, ఆ నివేదికము 800 పూర్వకాపుపేజీలున్నట్లును అందు హైదరాబాద్ అధికారిచారిత్రమువ్రాయబడినట్లును తెలియుచున్నది. ఇవిన్నాను యెటుల అధికారములోనికి వచ్చినదియు, ఇస్లాము పవిత్రస్థలముల నెటుల నాక్రమించినదియు, ఆయనగావించిన ఘోరములను, ముఠీసాలో సమాధికి గలగజేసిన నష్టమును గూర్చియు సత్వ మందు చెబుపడినది. ఇంతియగాక నివేదికము నందు హైదరాబాద్ బోయిన మూడు కీలాఫతు రాయబారులు చేసిన పనులగూర్చియు, ఇవిన్నాను కమిటీకి నడచిన తంతివార్తల గూర్చియు వివరము లందు చెబుపడినవి. తుదకందు హైదరాబాద్ భవిష్యద్విధానమునుగూర్చి సూచనలు గావించబడినవి. కేంద్రకీలాఫతు సంఘ సమావేశము రేపు పూర్తిగావచ్చును. ఈసారి కీలాఫతు సభ నెక్కడ జరుపవలెనో గూడ యందు నిర్ణయింపబడును. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి రేవు పరిపాలన నివేదికము

ఎగుమతిస్థానముగ నుండుటకు గల యిబ్బందులు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ స్పెషలు సర్వీసు)
బొంబాయి, సెప్టెంబరు 28:—ప్రపంచ వ్యాప్తమైన చాణిజ్య పారిశ్రామిక పరిస్థితులందు గల్గిన మాంద్యావస్థచే అననుకూలపరిస్థితు లుండుచినను గతరెండుసంవత్సరములనుండి బొంబాయి రేవు ఎగుమతిదినముల తక్కులు సంశ్చక్తికరముగనున్నవి. కరాచీ రేవుమీదగ ప్రతి ఎగుమతులు, కలకత్తా రేవుమీదగ మాంగనీసు ఎగుమతి జరుగుచున్నదనియు గత నాల్గు సంవత్సరముల నుండి యీ సరకుల ఎగుమతి బొంబాయి రేవునకు లేక కరాచీ కలకత్తారేవుల బట్టెనని 1925-1926 సంవత్సరపు పోర్టు ట్రస్టీల నివేదికము ప్రకటించుచున్నది. ప్రతిబేలు ఒకటికి రూ. 1 అసీలువన్న, రేవు అభివృద్ధిగావించుటకు విస్తారముపెట్టుబడి పెట్టుట ము ని సి పా లి టి వ నూ లు జే యు హెచ్చురేటు పన్నులు, రైల్వే కంపెనీలు సరకు ఎగుమతిదారులకు గలగజేయు సౌకర్యములు కలకత్తా బొంబాయి రేవులందు మాంగనీసుపై వసూలుజేయు పన్నువ్యత్యాసము, హెచ్చుఅడ్డలు, కార్మికులపను, భిక్షకును చెల్లించబడిన ఛార్జీలు మొదలగుకారణములు బొంబాయి రేవు ఎగుమతి రేవుగ నుండుట కంతరాయములుగ నున్నవి.

పోర్టురైల్వేల పరిపాలనములందు వ్యయము విస్తారముగ తగ్గించుట ఎంతవరకు విశ్లిలీ అత్యావశ్యకమో అంతవరకుమాత్రమే పెట్టుబడిపెట్టి క్రొత్తపనులు జేయించుట, అసీలుపన్నుల బదులుగ న్యాయమున మరియొకపన్ను ప్రతిపై విధించుట ముఖ్యముగ ప్రతిపై భీమాచార్జీలు తగ్గించుట, మొదలగు సూచనలు యిబ్బందుల తొలగించుటకు రిపోర్టు నూచించెను.

వర్తకపరిస్థితు లభివృద్ధిచూడదును బట్టెనని దలంచి సంవత్సరపు ఆదాయము గురింపబడినది. అనుకున్నంత బాగుగ సరకు రానందున సర్వకాఖిలందును వ్యయము తగ్గింపబడినది. బహుళః యిందుకు ఫలము గ 12 లక్షల వ్యయము తగ్గవచ్చునని తలంపవచ్చును. అదనపు పన్ను లేక సర్దుబాటుతో గలసి ఆదాయము 2818548 రూపాయలు వచ్చెను. ఆరంభమున వేయబడిన అంచనా ప్రకారము గ 2967500 లును, సంపూరింపబడిన అంచనా ప్రకారముగ రూ. 2816800 లు ఆదాయము వచ్చునని యెంచబడినది. గత సంవత్సరములో రూ. 27876984 లు ఆదాయము వచ్చెను. నివేదిక సంవత్సరమునందు ఆదాయము వృద్ధియయ్యెను. ఈ సంవత్సరము పెట్రోలు దిగుమతి హెచ్చు దిగుమతి అరుట గొప్ప విశేషం. ఈ ముగిసినవచ్చును. గతసంవత్సరము 625400 గేలసుల పెట్రోలు దిగుమతికాః యీసంవత్సరములో 7444000 గేలసులు దిగుమతి కావడినది.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రు

ప్రచారకార్యక్రమము

మసోరీ, సెప్టెంబరు 28:—పండిత మోతీలాలు సైచూరెండవసారి ప్రచారమునకు రేపుబయలుదేరెదరు. దేరాడూను 24, లాహోరు 25, లయాల్పూరు 26, అమృత్సరు 27, రానల్పిండి 28, లాహోరు 29, అంబాలా 30, రోహతకుభిందం అక్టోబరు 1, అలహాబాదు 2 తేదీలలో తిరిగెదరు. తరువాత మాడవపర్యాయము యేయేజిళ్లకు పోవునదియు తెలుపబడును. (అ. ప్రె.)

పక్షి మ గుట్టపుపందెపు టిక్కెట్టు

జవాను అమ్మచుండగ పట్టువడుట

రంగూను, సెప్టెంబరు 28:—రంగూను టర్క రాత్రి కాపలాదారులు రేనులలో దొంగటిక్కెట్టుముడుండ పట్టుకొని పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. వానివద్ద కొంతసొమ్ముకూడ నుండెను 474 సెక్సుక్రింద రామసుధాగారికి సంవత్సరపు కఠినపరకము విధించి వారివద్దనున్న 1180 రూపాయలను టర్క కిప్పించిరి. ముద్దాయి జూరై 81 వ తేదీన అరెస్టుయ్యెను. (అ. ప్రె.)

సిల్వా, సెప్టెంబరు 28:—సైన్యములో గౌరవస్థానమున కల్లులు పదవికి కాశ్మీరు మహారాజావారికి కప్తానునుండి ఎక్కింకుటకు సార్వభౌమ డంగీకరించెను. (అ. ప్రె.)

రాజమండ్రి మునిసిపాలిటీ

(స్వకీయవిలేఖరి)

మునిసిపల్ ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు, 28:—యొన్న మునిసిపల్ ఎన్నికలు జరిగినవి. నిన్న బాలెట్టు పేటలై తెలుపబడినది.

ఈక్రిందివారు పోటీ లేకుండనే ఎన్నుకొనబడిరి.

- (1) 10-వ వార్డు—జోబ్బెట్టి అప్పలస్వామిగారు
- (2) 13-వ వార్డు—కర్రా అప్పయ్యగారు
- (3) 22-వ వార్డు—గంధి అప్పలస్వామిగారు
- (4) 21-వ వార్డు—కాపు నన్నయ్యగారు

1, 8, 16, 20 వ వార్డులకు ఎన్నికలు జరిగెను. ఒకటవ వార్డునకు మల్లారాశ్రీ అవధానుల వేంకటసుబ్బయ్యగారును, మల్లారాశ్రీ కలెవిరెడ్డి అప్పలస్వామిగారును పోటీజేసిరి. అప్ప అస్వామిగారికి 189 వోట్లును, సుబ్బయ్యగారికి 88 వోట్లును వచ్చెను. అప్పలస్వామిగారు ఎన్నుకొనబడినట్లు చెరువునుగారు తెలియబరచిరి. 8-వ వార్డుకు మల్లారాశ్రీ రామసుబ్బరావుగారు రామరావుగారును జనాబ్ మీర్ అక్రమలీసా హేలు బి.వి., బి. ఎల్. గారును పోటీజేసిరి. రామరావుగారికి 51 వోట్లును, అక్రమలీసా హేలుగారికి 50 వోట్లును వచ్చినవి. రామరావుగారు ఎన్నుకొనబడినట్లుగా చెరువును గారు తెలియబరచిరి. 16-వ వార్డునకు మల్లారాశ్రీ కంఠల లక్ష్మీపతి గారును, మల్లారాశ్రీ లెజవాడ జనార్ధనస్వామిగారును పోటీ జేసిరి. లక్ష్మీపతిగారికి 89 వోట్లును, జనార్ధనస్వామిగారికి 24 వోట్లును వచ్చెను. లక్ష్మీపతిగారు ఎన్నుకొనబడినట్లు చెరువును గారు తెలియజేసిరి. 20-వ వార్డునకు మ-రా-శ్రీ వాసిరెడ్డి రామలంగారును, మ-రా-శ్రీ శింగంపల్లి ఎరకయ్యగారును పోటీ చేసిరి. రామలంగారికి 96 వోట్లును, శింగంపల్లి ఎరకయ్యగారికి 89 వోట్లును వచ్చినవి. రామలంగారు ఎన్నుకొనబడినట్లు చెరువును గారు సభ్యులకు ఎరుకపరచిరి.

కాట్నీ బ్రాంచి రైల్వే

బిలాస్పూరు, సెప్టెంబరు 28:—జిల్లాట్రాన్స్పోర్టువేని అధికారి ఇల్లు తొలినిచ్చియున్నాడు. కాట్నీ బ్రాంచి రైలుపరిస్థితులు నేడిట్లున్నవి. సాధలు గంగూటిలనడుమ రైలు బాగుచేయబడినది. రైల్వే నిన్న 16/30 గంటలకు వచ్చినది. ఉమేరియా కార్పొరేట్ల నడుమకూడ రైలు బాగుచేయబడినది. రైల్వే నడచుచున్నది. 68 అవ, 67 డోను పొనెంజర్లు బిలాస్పూరునుండి సాధలు, కాట్నీలద్వారానే పోవును. రేపటినుండి రెండు రేవులుజేసి బిలాస్పూరు గంగూటిలనడుమ నడిపింపబడు. ఒక బాతెస్టు గంగూటి బీర్నంగి పురములకును రెండవది ధోర్నం కాట్నీ నడుమను నడుమను. నిన్న రాత్రి మరియొక గంగూర్తంకునెత్త కలిగెను. గంగూటి కాట్నీల నడుమ రైలు నింకను బాగుచేయలేదు. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 28:—కలకత్తానుండి బి. య రైల్వే కమిషన్లో అధికారి ఇల్లుతొలినంపిరి. “బామ్మచుండగ మాండ్లాకోటల నడుమ రైలు బాగుచేయబడినది. రైల్వేనియ నడుమచున్నవి. నర్మదానదిలో నివరదలుచాల ఘోరముగనున్న ఇప్పుడు తగ్గలేదు. బార్నిగోరీపుట్టుముల నడుమ మంతెనకూ చాలవరకు చెడిపోయినది. ఈ రైలుపై ఎప్పుడు సరిగా రైల్వే నడుమనో చెప్పజాలరు. (అ. ప్రె.)

సిల్వా సెప్టెంబరు 28:—ఎక్స్ ప్రెసులకులయొక్కయ్య కమిషనర్లయొక్కయు మహాసభ మూడురోజుల సమావేశానంతరము నేటితో పూర్తియయ్యెను. (అ. ప్రె.)

విమానము నాశనమగుట

సిల్వా సెప్టెంబరు 28:—బ్రిష్టులు పైటరు విమాన సావివరములు ఇంకను తెలియవు. విమానము సింధునదిలో కనుండు పోయినది. మెకానికు జోన్సగారు కొట్టుకొనిపోయిరి కొద్ది గాయములతో రాదినను తప్పించుకొనెను. ఎట్లు కప్పిచుకొనిరి ఇంతవరకును తెలియదు. వివరములు తెలియగలవు (అ. ప్రె.)

సిల్వా సెప్టెంబరు 28:—బ్రిష్టులు పైటరు విమానము జవంతముగ క్రింద పడగొట్టబడినది. పైటలు అఫీసరు రాదినస్వల్పగాయములతో తప్పించుకొనగలిగిరి. మెకానికు జోన్సనదిలో కొట్టుకొనిపోయెను. విమానమును గనపడలేదు. (అ. ప్రె.)

ప్రకటన

“గ్రామపాఠశాలము” నరసన్నపేట తంజి ఉపాధ్యాయ సంఘాధ్యక్షులు లేజోమూర్తుల శిశుమయ్యగారి సంపాదకత్వమున వెలువడు విద్యావిషయక ప్రామాణిక పత్రిక. ఇందు సీతి, మత, సాంఘిక, పరిశ్రామిక, సహకార, వ్యవసాయ సంగతులు, జై బృహద్రహులు ప్రకటించబడును. గ్రామపాఠశాలలు గ్రామనిర్మాణమునకు సహాయులు, ఉపాధ్యాయ సంఘమున అన్యోన్య కుటుంబసహాయనిధి, పరపతి, గౌరవము, హక్కులు, సంపాదించుట, ప్రాథమిక విద్యను పాలించు సంస్థల సహకారము మొదలగు పేర్లకు విషయములను నిదర్శన పూర్వకముగను, తేటతెల్లముగను తెలుపును. సాలుచందా ఆ 10 లు మాత్రమే. వివరములకు పత్రికాధిపతి, లక్ష్మీనగర్ పేట లేక తంజి పోస్టల్ జిల్లా మారు గంజాం జిల్లా అని వ్రాయవలెను. సంపాదకుడట.

ప్రకటన

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ యశ్వరెంసుకంపెనీ లిమిటెడ్.

నేను యిదింటిలో పైన ఉదహరించిన కంపెనీ యొక్క డివిడెండ్లు పాలిసీ కౌన్సిలరు 187184 తేదీనుకొని యుంటిని. 17-3-26 తారీఖున మాయింటియందు దొంగలు పడినపుడు అది పోయినది. ఎవరికైనా నా దానివిషయమై ఆక్షేపణలు వస్తే నన్ను నా కంపెనీ వారికి 15 కోట్ల లోపల తెలియబర్చుకొనవలెను. (సెం. 3140)

కడప, }
20-9-26. } పి. కె. కురియన్.

బాపట్ల నవార్డినేటుజడికోర్టులో

1926 సం॥ 32 నెంబరు ఇన్స్ట్రక్షన్

దరఖాస్తు (పిటిషన్)

ఉమ్మాజీ జెనార్లండ్ కంపెనీ (ఫరమ్) గుంటూరు:- పిటిషన్ (అప్లయిన్మెంట్).
ప్రతివాది (రుజుదారు):- బొప్పన ముబయ్య మహద్య, కమ్మ, ఈనాందారు, దోనెపూడి, తెనాలి తాలూకా.
1920 సం॥ 5 నెంబరు ఆక్టు 19 (2) సెక్షన్ ప్రకారం 7-9-26 తారీఖున పైన ఉదహరించిన అప్లికేషన్ (పిటిషన్) ప్రతివాది ఇన్స్ట్రక్షన్లు (డివాలిటీ సెన్) అని నిర్ధారణ చేయబడినదని కోర్టును దరఖాస్తు పంపుకొని యున్నాడనియు అపిటిషన్ హియరింగు నిమిత్తము 11-10-1926 తేదీకి వాయిదా వేయబడినదనియు యిందుమాలముగా యెల్లరకును తెలియజేయబడినది. దీనికి ఆక్షేపణ లేమైన ఉన్న యెడల వాయిదాకోజున కోర్టులో తెలుపుకొనవలెను.

ఏ. యస్. కృష్ణస్వామి అయ్యరు,
ప్రిసిపల్ సర్జిస్ట్రే నేటు జడ్జి
సర్జిస్ట్రే నేటు జడ్జికోర్టు, బాపట్ల 21-9-1926.

మూత్ర వ్యాధులవలన కలిగిన

తీవ్రమగు బలహీనతను

త్వరలోకుదుర్చుట కొషధము

మూత్రవ్యాధులు మున్నగు ద్వంద్వవ్యాధులవలన కలిగిన తీవ్రమగు బలహీనతను దీర్ఘకాలమునుండి నేను బాధపడుచుంటిని. నేనీ వ్యాధిని అలెక్కముచేసి ఉపేక్ష జేయుటచే నా శరీరస్థితి మరంత పాడైపోయినది. తిరునల్వేలిజిల్లా కృష్ణాపురం కాపురములును, ప్రస్తుతము చెన్నపురి మైసూరును, కేన్ ఫోమునందు లెన్ పోలారియా కీ క్రితమున్న అల్పజ్వర లాఙ్ఘియందు కాపురమున్న తంజి నామి (క్రిమి) సాసయ్యంగార్ల వారి ప్రఖ్యాతి విని వారియొద్ద నుండువున్న కొంతసాగితి. ఒక్క నెల ఆసుపరికి పూర్తిగా నుగము కలిగినది.

3-12-23 బానెల్ కంపెనీ బి. ఏ నలాతింపుత్తూరు, తిరునల్వేలిజిల్లా.

బెంగాలు శాసనసభల యెన్నికలు

ప్రాధేసరు జే. యల్. బెనర్జీగారి విజ్ఞప్తి

కాంగ్రెసు నెడల భక్తి

బర్మంజిల్లా మహమ్మదీయోత్తరవర్గపక్షమున ప్రాధేసరు జిలేంద్రలాలు బెనర్జీ శాసనసభలకు యెన్నికలకు నిలచుచు నీక్రిందివిషయక తమ సరిత్రను చెప్పిరి.

“నేను మాంటేగూషెయ్యనర్థ స్త్రీముక్తింద మొదటి యెన్నికలకు అభ్యర్థిగ నిలుచు నుద్దేశించితిని. కాని భగవంతుని నిర్మాణ మన్యథాయుండెను. 1920 సెప్టెంబరులో అసహాయోద్యమ తరంగముపైబడి వచ్చెను. నే నా యుద్యమమునందు ప్రారంభమునుండియు జేరితిని. అందుచేత నపుడు అభ్యర్థిగనుండ మానిజేసితిని. 1923 లో రెండవసారి యెన్నికలు జరిగినపుడు నేను రాజుద్రోహ నేరముక్తింద రెండేండ్లు శిక్షబడిన కారణము చే యెన్నికలకు నిలువరాదనరి. కాని స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థియగు బాలు అబినీశచంద్రలే విజయము గాంచుటకు మనస్ఫూర్తిగ బనిజేసితిని. అప్పుడు బర్మంజిల్లా నా అసహాయము నాలించిరి. తరువాత ప్రభుత్వమువారు నాపై ఆంక్షను దొంగించిరి. ఈసారి నేను స్వయముగ అభ్యర్థిగ నుండగోరుచున్నాను. బర్మంజిల్లా మహమ్మదీయోత్తరవర్గ వోటర్ల కీసంగతిని విన్నవించుచున్నాను.

రాజకీయాదర్శములు

నేను దేశహితైక జీవనమునందు 20 యేండ్లకు పైగా పనిజేయుచుంటిని. ఇంతకాలమున నా రాజకీయాదర్శములందేవిధమైన మార్పులకుగ లేదు. నే నెప్పుడును సగము సగము మేల్లను నమ్ములేదు. ఎప్పుడును స్వాతంత్ర్యమునే గావలె నని కోరుచుంటిని. నాకు యెంతవరకు క్రిస్తియన్ ధర్మములును, బలమును గలవో అంతవరకు పనిజేసి దేశమునందలి ప్రజలందరకును ప్రతిష్ఠ క్రికిని స్వాతంత్ర్యము వచ్చునటుల పనిజేసెదను. కాని స్వాతంత్ర్యమే చచ్చునో మారముగ మెరయుచుండును. అది ఒక కోజిలోగాని సంవత్సరములోగాని వచ్చునది గాదు. కాని యిలాంటి పోటిదేశీయులకు చాలమందికి తేమకరముగ నుండు తీర్మానములను చట్టము గావించి స్వాతంత్ర్యమునకై కృషిజేసెదను. భాగ్యవంతులకును జనసామాన్యమునకును యెట్టి సంఘర్షణము వచ్చినను నే నెప్పుడును జనసామాన్యపక్షముననే యుండును దారిద్ర్యమునకును ధనమునకు సంఘర్షణము వచ్చినపుడు నేను దరిద్రులపక్షముననే యుండును. మతిములకును దేశమునకు సంఘర్షణము వచ్చినపుడు నే నెప్పుడును దేశమునే ప్రధానముగ నెంచెదను. ఈనాభావములకు అపార్థములుగలిగించి అన్యథా భావింపవచ్చును. కాని నేను నూచించినరాజకీయకార్యవిధానమునుగూర్చి యేవిధమునను అన్యథాభిలంప నక్కరలేదు. నా ఆశయములేవో అందరును తెలుసుకొనగోరెదను. నేను కావలెనో వద్దో వారే నిశ్చయించెదరుగాక.

కాంగ్రెసుపై భక్తి

నేను దేశ హితైక కార్యములను దిగవట్టినందుండియు కాంగ్రెసుతోనే సంబంధము గల్గియుంటిని. నేను చేయగలిగిన సేవయంతయును కాంగ్రెసు ద్వారా జేసేసితిని. నాకును, ప్రస్తుత నాయకులకును వారి భవిష్యద్రాజకీయములకును చాల భేదము లున్నప్పటికిని భారతదేశీయ మహాభరతముననే అభ్యర్థిగనుండ తీర్మానించితిని. నేనులు చేయుటకు కారణమేమనగా యీ దేశములో విశ్వవ్యాప్త యై, వికలముగనుండి అందరకును నీడి నొసంగునట్టిది కాంగ్రెసు సొక్కటియే. ఇందు హితముతవిధములు కవకాశములేదు. మాతృదేశము యొక్క తేమము మాటదప్ప యింకొకటిమియు లేదు. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు పరిపాలించుచున్న విధానమునందెట్టి లోపములన్నను, వానిని లోపలనుండియు బైటనుండియు విమర్శించుచు సవరించుచుండలెను. ఇట్లు జేయుటలో తప్పులు బట్టు నుద్దేశముతో గాక ప్రేమ ధర్మగుణముతో జేయవలయును. ఇంతే గాక రెండుకొత్తబ్రతుల నుండియు రాజకీయనాయకుల జేసిన త్యాగప్రయత్నములచే నిలువబెట్టబడిన సంస్థను నివృత్తియొజనము జేయరాదు.

ఇమ్మహా సంస్థయందు దాదాభాయి నాగోజీ, సురేంద్ర నాథ టెగ్గి, గోపాలకృష్ణ గోఖలే, ఈమధ్యనే కాలగతికొందిన నాయకుడు, మిత్రుడు దేశభంధు చిత్రరంజనదాసు గార్ల పేర్లు కిలాక్షరములై యున్నవి. (అ. బ. పత్రిక.)

మారకపు రేటు

గావింప కరంసీ చెలామణి తగ్గించుట

ఇండియా దొరతనపు అర్థిక శాఖావిభానము భారతవాణిజ్యసంఘము ఖండించెను

(అసోసియేటెడ్ ప్రెసు స్పెషలు సర్వీసు)

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 23:- ఇండియా ప్రభుత్వ అర్థికశాఖకు దిగువప్రకటించిన సందేశమును భారతవాణిజ్య సంఘము పంపెను:-

“15-వ తేదీన తెలియజేయబడిన ప్రకారముగ మూడు కోట్లు విలువగల కరంసీ చలామణినుండి తగ్గింపదలంబులను భారత వాణిజ్యసంఘము నిరసించుచున్నది. ఈవిధానమునకును రివర్యుకొంసిలుబిల్లుల విక్రయమునకును విభేదములేదు. పంటలవతికాలములో రవాణాయనను. కాబట్టి కరంసీ చలామణి తగ్గించుటచే భారతదేశ అభివృద్ధికి భంగకరముగ మారకపు రేటు హెచ్చించుటయగును. కమిటీకంపబడుచున్న రిపోర్టులచే పంటదారులకు ప్రస్తుత అర్థికపరిస్థితులందు గిట్టుటలేదనియు, బుద్ధిపూర్వకముగ కరంసీ చెలామణినుండి తగ్గించినయెడల మారకపురేటు హెచ్చుగ స్థిరముగావించుటకు అవలంబింపబడిన కృత్రిమవిధానముచే అధికవడ్డము సంభించునని కమిటీ స్పష్టముగ దొరతనమునకు తెలియజేయుచున్నది.”

రాయలు కరంసీకమిషను రిపోర్టు ప్రయోగింపబడి రెండున్నరమాసములైనను సాక్ష్యసంఘము, అనుబంధము ప్రజల కందుబాటులోలేవు. తమ్యాలమున ప్రజలకు విషయముగరించి గ్రహింప సాధ్యముగా నున్నదనిగూడ కమిషను, దొరతనమునకు తంతునంపెను.

ఒక యారవియనుశవము నము ద్రపు టొడ్డున కన్పించుట

శవము నెవ్వరు యింకను గుర్తింప జాలకున్నారు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెసు స్పెషలు సర్వీసు)

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 23:- ముమారు 87 సంవత్సరముల వయస్సుగల ఒకయారవియనుశవము సముద్రపుటొడ్డున ట్రైను లెజలవద్ద దొరకెను. శవముయొక్కను పరిశీలించి గుర్తు పట్టు పలియున్నది. శరీరముమీద చెబ్బలు కన్పించుటలేదు.

విత ముడుపు

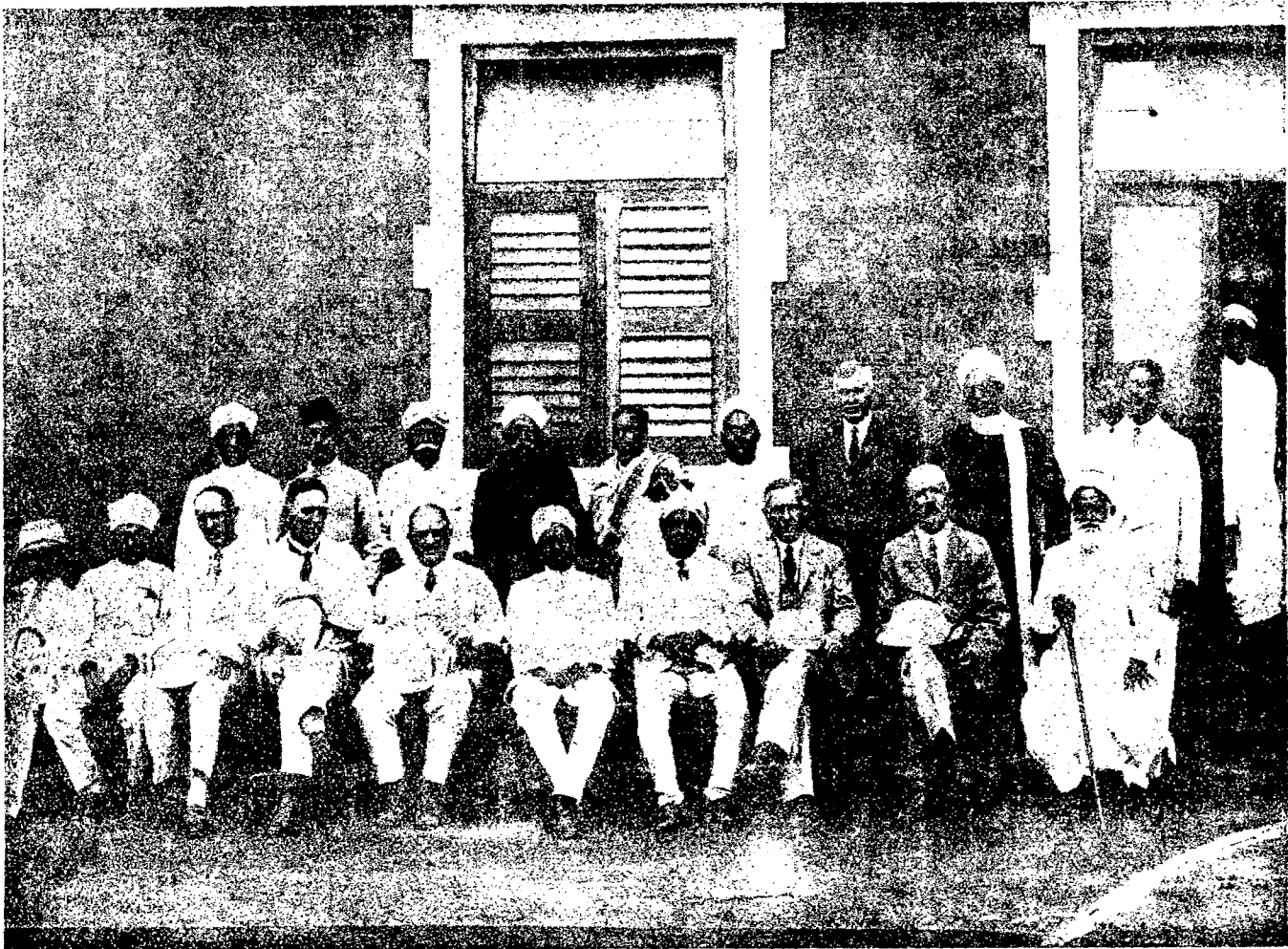
భక్తుడు చేత్తి వేళ్లను కోసియుచ్చుట

రంగూను, సెప్టెంబరు 23:- రంగూను త్రైమున్యత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. మంగళవారము మధ్యాహ్నము మొక పాసండంగు వాసియు ముసలివాడును అగు బర్మీయుడు పీరు సాయుజ్య ఉపవాస ముండి తన ఎడమచేతి మధ్యవేలి చివర కణుపు గుడిలో నర్పించుటకు కోసివేసి పెగ్గడావరందాలో జపముచేసికొను చుండెను. వేలినుండి కాయున్న రక్తమును గూర్చి యొకరు హెచ్చరింపగా భక్తినిమగ్నుడై లెక్కపెట్టలేదు. అతనికి బాధయున్నట్టేలేదు. వేలిముక్కు గడ్డబోయట్టి నూనెలోముంచి అంటించి హారతిరూపముగ నిచ్చెనట. ఇది వరలో నొకవేల ట్రైన్లించెను. తరువాత పోలీసువారు చూచి ఇవ్వుడు కోసికొనినవ్రేలికి కట్టుకట్టించిరి. (అ. పే.)

దొంగలు - పోలీసులు కొట్లాట

జిల్లా, డిప్యూటీ సూపరెంటెంట్ల గాయబడుట
అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 23:- 16 వ తేదీన పోలీసు వారికిని బందిపట్టుగుంపునకును ఘోరయుద్ధము జరిగెను. పోలీసు జిల్లా సూపరెంటెంట్ డిప్టీ సూపరెంటెంట్ల గాయపడిరి. గాయములచే నొకడు చనిపోయెను. (అ. పే.)

త్రివేంద్రము, సెప్టెంబరు 23:- తిరువాన్కూరు మహారాజావారు పరివారసహితముగ నగరమునకు ఈ సాయం కాలము మార్చుమునుండి వచ్చిరి. వారికాక గౌరవార్థము 21 రుపాయలు ప్రేర్పబడెను. (అ. పే.)

దక్షిణాఫ్రికాయబారులకు, మదరాసుకార్యరేషను సభాధ్యక్షులగు సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు ఉపాహారముల నొసగిరి.

(టి. ఆర్. శ్రీ)

ఇండియను నేషనల్ అసోసియేషనువారు దక్షిణాఫ్రికాయబారులకు తోటవిం దొసగిరి. మద్రాసు గవర్నరు, సర్. పానగల్లురాజు, మహమ్మద్ ఉస్మానుసాహేబు, బాబ్బిలిమహారాజు. డి. బి. టి. రంగాచార్యులు, సర్. పి. యస్. శివస్వామి అయ్యయ్యగార్లు మున్నగువారు విండులో పాల్గొనిరి.

(ప్రెస్ ఫోటోబో)

భారతస్త్రీల స్థితి

కడన్సునతి యుపన్యాసము

తెలంగాణ, సెప్టెం. 24:— నిన్న రాత్రి కడన్సునతి పట్టణ యువజన మందిరమున భారతదేశమున స్త్రీల స్థితిగూర్చి యుపన్యాసించెను. ఆయన చాలదూర మిప్పుడున్న వివాహారములగూర్చి చెప్పమని కోరుమనియు అభివృద్ధిని గూర్చియు చచ్చి పట్టుబిడ్డలగూర్చియు చెప్పిరి. దీనికంతకును కారణమనిచ్చు తనములో పెండ్లిండ్లు చేయుటయు, స్త్రీల హక్కులను లక్ష్యముచేయుటందుటని చెప్పిరి. అంతట నామె భారతదేశదీనితము నందు స్త్రీ హక్కులను అణగదొక్క దురాచారముల దెల్పి తాళిని యితిరదేశములలోని సోపరిమణులతో సమానస్థితియందుండునటుల జేయవలెనని చెప్పిరి. ఇందువలన గృహదీనితము పరిపూర్ణముజేయబడి దేశమభివృద్ధియై ప్రపంచములో నితరదేశములతో తాటుగానమృననిగూడ చెప్పెను.

అధ్యక్షత వహించిన డి. ఆ. వి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ఉపన్యాసముతో నేటిభవిష్యదుభారతదేశమున స్త్రీలను ఉదారబుద్ధితో సానుభూతితో పరిక్షరించుచుండవలెనని చెప్పి, అందువలన దేశము ఆదర్శమార్గమున పభివృద్ధి గాగలనని చెప్పిరి.

మైనారులో గర్భాధాన వయస్సును 13 నుండి 18 కు యెక్కువ జేయవలెనని అధ్యక్షులు బుపాదింపగా నందరును అంగీకరించిరి. చరితాలములో మద్రాసుకు రానున్న సంఘ సంస్కరణ విచారణ సంఘము తెలంగాణ కావ్యనించుటకుగూడ తీర్మానింపబడెను.

అ. (పె.)

“వైటా” కప్తానును సన్మానించుట

ప్రాణముల తెక్కచేయక 72 గురను రక్షించుట బొంబాయి, సెప్టెంబరు 24:— బొంబాయిలో కచ్చి లండను నిన్న రాత్రి “వైటా” ప్రమాద ఉపసంఘ అధ్యక్షులను సమావేశమై తమ ప్రాణములైన తెక్కచేయక 72 ప్రాణముల రక్షించినట్టి “కనూగా” కప్తానుగారిని వారి అనుచరులను పొగడుచు “వారు జాతిమరములకైంపక ఉదానిలు దీ తో తమ ప్రాణముల తెక్కచేయక రక్షించినందులకు వారి నెంతయు కొనియాడుచున్నాము” తీర్మానము నా మోశించిరి. కప్తానుగారి కృతజ్ఞతా మాచకముగ నొక అంగారు పతకమును ఇచ్చి బహూకరించిరి.

అ. (పె.)

ప్రాపంచికనాకానిర్మాణము

దక్కన్, సెప్టెంబరు 22:— గ్రేటుబ్రిటను విద్యండులలో ప్రపంచములో గట్టు 744080 టన్నుల నాకలూ మంటి 88 వరకు గట్టెదరు. విదేశములందు గట్టు 8458800 టన్నులలో మంటి 88 చొప్పున నిర్మించునట.

మొత్తముమీద ప్రపంచ నాకానిర్మాణము మంటికి 18 శాతం నాకలూ 8495 శాతము ఇంగ్లండుకుగాని దొమియనులకుగాని జెందినవట. ఇతరదేశముల నాకలబహువు 14015000 టన్నులు.

బెంగాలు, భారతజాతీయపక్షము

రెస్పాన్సి లిస్టులతో కలసి యెన్ని కలునడువ నిశ్చయించుట.

కలకత్తా, సెప్టెం. 24:— భారత జాతీయపక్షము యొక్క బెంగాలుశాఖ తమపార్టీ పక్షమున గాక బెంగాలులో లోని రెస్పాన్సివుసహకారపక్షములోగలసి యెన్నికలను వదులునని దేశీయులనున్నది. ఇటులజేయుటకు కారణము ప్రస్తుత ప్రభుత్వనిధానమును నిలిపియున్నంతవరకే ఉపయోగింపదలంచిన రెస్పాన్సివు పక్షమువారితో వైట్టి తగాదారాకుండుట కని రులియగలదు. రానున్న యెన్నికలకు పార్టీ కొందరును ఆధ్వర్య లభింపనను చాలమంది తమపేర్లను పరపనవారింతుకొనిరి.

అ. (పె.)

మ. రా. మహారాష్ట్ర రెస్పాన్సివు

సహకార పక్షము

అభ్యర్థుల నిర్ణయము

నాగపూరు, సెప్టెం. 24:— మధ్యరాష్ట్రముల రెస్పాన్సివు సహకారపక్షము ఎలక్షను బోర్డు వార్తాలో నిన్న సమావేశమై దాక్షరు డి. యస్. మాంజీగారిని నాగపూరు డివిజను మహమ్మదీయేతర నిర్ణయ పక్షమున అపెంట్లీ నిర్ణయించిరి.

మధ్యరాష్ట్రముల కాసనసభకు వివిధ నియోజకవర్గముల నుండి అభ్యర్థులుగూడ నెన్నుకొనబడిరి.

అ. (పె.)

విటరుటనుగారి రాక

డిశెంబరు నెలలో ఇండియా సహాయ ముక్తి యగు విటరుటనుగారు వారిసత్యము హిందూ దేశమునకు పయన మయ్యెదరని, వార్తలు చెలుపు చున్నవి. వీరిరాకకు కతంబెదియో తెలియకున్నను హిందూదేశ పరిస్థితులను వీరు స్వయముగ కను గొన వలగును. నూతనశాసనసభా ప్రారంభసమయమున హిందూదేశ మెట్టి పరిణామముజెందునదియు, వీరు గ్రహింపగల్గుదురు. సాంఘిక విభేదములు రాజకీయ న్యసహాయములను కలవరపెట్టుచున్నవని, విటరుటనుగారు భీతి జూపిరి. ప్రజలలో బెరిగెడి వైషమ్యము లీమారు అధికారులకు సంతసము గలిగించుటలేదు. లా ఆర్డరు రక్షణమునకే తీరని భంగము కలుగుచున్నది. సర్ సప్రూ బోలు నాయకులే సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వము బనిచేయు చున్నదా యని యడుగుట తటస్థించెను. ఇంతియ గాక, సమర్థులు పలువురు ముక్తిపదవులను చేపట్ట సందుకును, సంస్కరణములకు తోడ్పడనందులకు ను, విటరుటనుగారు పరితాపము జూపియుండిరి. విటరుటనుగారు రీమారు విచారింపవలసిన ముఖ్య విషయ మొకటి గలదు. కేవల పరితాపమువలన లాభము లేదు. సంస్కరణములగుర్చి భారతీయ నాయకు లేల ఉదాసీనభావము వహించియున్నారు? ఇన్ని సంతకరములు నుండియు బ్రిటీషు పరిపాలన ము జరుగుచున్నను, అంతర్వైషమ్యము లేల తొలగ లేదు? ఇందుకు కారణ మేమి? విటరుటను గారు మామూలు విందుల నారగించి, పేటలతో కాలముగడిపి, అధికారులు జెప్పినదే పేదవాక్య మని భావించి, ఇంటికిబోయిన లాభ ముండదు.

బాధ్యతగల పాలకుడు ఇండియాకు విచ్చేసి నందుకు, దేశస్థిని స్వయముగ పరికించి, బ్రిటీషు మంత్రివర్గమువారికి నిజము నెఱుకపరుపవలయును. సివిలసర్విసు ఉద్యోగుల ఘనతను కొనియాడి, హిందూదేశ వ్యవహారములన్నియు తిన్నగ నడచి పోవుచున్నవనియు, అసహాయోద్యమ మంతరించుటచే అశాంతి దొలగెననియు, రీడింగుప్రభువు గారు సంస్కృతి వాక్యముల బలికిరి. కాని, కొలది విషయముకే వినిసంతృప్తి కాధారము లేదని వెల్లడి యయ్యెను. అసహాయోద్యమ సమయమునందయినను, శాంతి కింతటి భంగము కలుగలేదు. అహింసను ముఖ్యముగ పాటించిన, అసహాయవాద నాయకులు సాధ్యమగుసంతకరకు చార్జస్యమున కవకాశములేకుండ కాపాడిరి. నిరంతరము అహింసాసందేశమును బోధించిరి. రీడింగుప్రభువుగారు, తమదే యామాహాత్యముని జెప్పినను, అసహాయోద్యమము మీడించిన పిమ్మటనే తీరని అంతః కలహములు బెరిగి దేశమునందు సంఘోభము కలుగజేయుచున్నవి. అధికారుల పక్ష పాతము

దేశమునం దట్టివిభేదములకు కారణమయ్యెనని ఆలి వియర్నప్రభువుగారు వ్రాసినపుడు, విటరుటను గారును, బర్క్ హెడ్జుప్రభువుగారును మండిపడిరి. కాని, కేవల నిరసనమువలన ప్రయోజనము లేదు. విటరుటనుగారు హిందూదేశ నాయకుల యభిప్రాయములను విచారించి, నిజకారణముల నరయ వలయును. కారణము లెవ్వ యయినను, ప్రస్తుత సంస్కరణముల నింకను నిలిపియుంచుచో, దేశస్థితి చక్క బడజాలదు. మండిమెను కమిటీవారి ఎదుట బాధ్యతగల మంత్రు లిచ్చిన సాక్ష్యముజూచిన, సంస్కరణములతో నెవరికిని బనిలేదని గోచరింపజూపదు. మైనారిటీ రిపోర్టు సంస్కరణములు తొలగి, స్వపరిపాలనము దాని స్థాన మాక్రమించుట యవసర మని, నిరూపించెను.

సంస్కరణముల ద్వారా స్వరాజ్యము బడయుట, దుర్లభమని బహుజనాభిప్రాయమై యున్నది. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు వర్ణించినట్లు సంస్కరణములను నిర్వహించుటయనిన, కొయ్యగుట్టముపై నెక్కి స్వారీజేయ నెంచుటయే. జీవమేలేని సంస్కరణములద్వారా ప్రజాభీష్టసిద్ధి గలుగనేరదు. సంస్కరణములవలన ప్రజలకు గలిగిన పలుకుబడియు అంతగ గనుపింపదు. మంత్రులు హెచ్చువేతనములనుక్రమముగ దీసికొనుచున్నను, వీరుజేయగల మేలు గనుపింపదు. అవకాశము సలుపుటకు మాత్రము అవకాశము లెన్నియేని గలవు. ఈయవకాశముల నుపయోగించువా రధికముగ గలరు. సంస్కరణముల మూలమున, పూర్వమున్న గోడుగూడ బోయినది. ధనవ్యయ మత్యధికమయినది. ఇందుకుదోడుగ, జాతిమత వైషమ్యములు పెచ్చుపెరిగి, ఐకమత్యమును చెడగొట్టినవి. సంస్కరణములకును, అంతర్వైషమ్యములకును సంబంధము చాలగలదని, అంగప్రముఖులే యంగీకరించుచున్నారు. ఇంకను ఇట్టి సంస్కరణములనే కొనసాగింప నిశ్చయించుచో, దేశము కోల్పోవ జాలదు. పాలకులకును పాలితులకునుగూడ నష్టము వాటిల్లుట సహజము. దేశమును ప్రస్తుత దుర్గతి నుండి దప్పింపదలచుచో, విటరుటనుగారు కాంగ్రెసుసభ గోరిన నేషనల్ డిమాండును సఫల పరచి, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడవలయును. భారతభూమికి పదినంవత్సరములో అధినివేశ రాజ్యస్వాతంత్ర్యము తప్పక చేకూరునని ప్రభుత్వోద్యోగియగు టి. విజయరాఘవాచార్యులుగా రిటీ వల బలికియుండిరి. ఇట్లు బలుకుటకు వీరి కట్టి ఆధారముగలదో తెలియదు గాని, సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధివలన ఇంగ్లండు స్థానముగూడ బలపడును.

నేడు ఇంగ్లండు నైతికబలము మీదడగ యుండున్నది. ఔనుకటి గౌరవమును ఇంగ్లండు కోల్పోచున్నది. హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్య మొసగక, ఇతరులను మందలించుటకు ఇంగ్లండు కట్టి హక్కుండును? స్వయంనిర్ణయ సూత్రమును ఇంగ్లండు మనస్ఫూర్తిగ సంగీకరింప లేకుండుటకు, కారణ మెదియో విదితమగుచున్నది. హిందూదేశ స్వేచ్ఛ అసియాస్వేచ్ఛకును లోకకళ్యాణమునకును దారిజూపును. అంతవరకును నానారాష్ట్రసంఘము నిర్విర్యముగ నుండుట సహజము. అందుచే స్వార్థదృష్టితో జూచినను, హిందూదేశమునకు ఇంగ్లండు స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము నెంత

త్వరలో ప్రసాదించిన నంత మేలుని, విదితముగాక మానదు. స్వపరిపాలనము లభించిన పిమ్మట, అంతర్వైషమ్యములు మటుమాయ మగుట నిశ్చయము. అధికారవర్గపు నిస్సహాయత వెల్లడియైనది. కేవల దండన మార్గము దప్ప వారికొక దాని నవలంబింపబోరు. దండనమార్గము కొంత కాలమువరకు బనికవచ్చును గాని, ఆపిమ్మట బనికిరాదు. ప్రజల హృదయములను కనుగొని, వారియందు ప్రేమను వ్యాపింపజేయుటకు అధికారవర్గమునకు శక్తి జాలదు. ఇక్కాట్యమును ప్రజలకే విడుచుటమేలు. అందుకు వారికి స్వాతంత్ర్యోద్యమ మవసరము. ఏవిధమున జూచినను, హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మొనగుటవలన గాని, ప్రస్తుతపు చిక్కులు దొలగవని దోచును. విటరుటనుగారు రీసంగతిని బహిరంగముగ సంగీకరింపక బోవచ్చును గాని, వ్యవహారములు మితిదప్పినపుడయినను గ్రహింపక వీలు లేదు. తీవ్రవాదులు తీవ్రచికిత్సలవలనగాని తొలగవు. సామాన్యచికిత్సలవలన ప్రయోజన ముండదు. ప్రజలికమీద మాయసంస్కరణములగాంచి, స్వపరిపాలన మని భ్రమపడజాలరు. ఎల్లరకు వీని గుట్టు చెలిసినది. ఇంగ్లండు ఉదారముగ బ్రవర్తించుచో, హిందూదేశసమస్య సామ్యముగ పరిష్కారమగును. స్వాతంత్ర్య తృప్తిపీఠులగు ప్రజలకు నేడుగాకున్న రేపయినను స్వేచ్ఛ లభింపక బోను. అందుచే ఇంగ్లండుకు ఇష్టములేకబోయినను, హిందూదేశము స్వరాజ్యము బొందితీరును. నిరోధమార్గమువలన నయినను, ఫలమును బడయగలదు. కాని అనవసరాందోళన కెడములేకుండు, బ్రిటీషుపాలకులే బుద్ధివర్ధముగ హిందూదేశపు హక్కును సఫలపరచుచో, భావిపరిణామ మనుకూలముగ నుండగలదు. ఇంగ్లండు తనదృక్పథమును మార్చుకొనకుండు, సమర్థులగు భారతీయులు సంస్కరణములను నిర్వహింపనందుకు మాత్రము విటరుటనుగారు పరితపించిన ప్రయోజనములేదు. స్వపరిపాలనము లభించువరకు భారతీయనాయకులు సంస్కరణములకు మనస్ఫూర్తిగ తోడ్పడజాలరు. నిరాశ జెంది, కొందరు సంస్కరణములను చేపట్టుటకు బూనినను, అయ్యది నిజసహకారము గానేరదు. బుద్ధివర్ధముగను ఉత్సాహముతోను సంస్కరణములను చేపట్టినపుడే, సహకారమగును. బర్క్ హెడ్జుప్రభువుగారు రింతకుపూర్వము, స్వరాజ్యపక్షమువారు నిరోధమును పూర్తిగ విడనాడి లొంగి పోవలయునని కోరిరి. ఇట్లు బలవంతపెట్టుటవలన, విధిలేక సహకారమునకు గడంగినను, ప్రజలహృదయములలో వీరమేర్పరుచుకొనిన అశాంతి దొలగజాలదు. మరల అనుకూల పరిస్థితు లేర్పడినపిమ్మట, నికొకమారు ప్రజాభిప్రాయ తీవ్రమగువ్యక్తమగును. అందుచే తాత్కాలిక ప్రయోజనముల నాశించుటవలన, పాలకులకు గాని పాలితులకు గాని ప్రయోజనముండదు. విటరుటనుగారు రీసంగతిని గ్రహింపవలెను. గాంధీమహాత్మునిబోలు దేశనాయకులతో సంప్రతింపవలయును. అతియగాని, ప్రభుత్వ భవనములలో విందు లారగించి, వెడలిపోయిన నినుమంతయు ప్రయోజన ముండదు.

పండిత గోపాలాచార్యులుగారు

పండిత గోపాలాచార్యులుగారి నామము నెరు
నివారుండరు. ఆయుర్వేద వైద్యమునుగూర్చి
లించినపు డెల్ల గోపాలాచార్యులుగారి పేరును
స్మరింపకతప్పదు. గోపాలాచార్యులుగారు సలిపిన
స్వార్థరహితమగునేవ ఆంధ్ర ప్రపంచమునకంత
సను కీర్తి చెచ్చినది. నిన్నటిదినము వారి సాంవత్సరి
కోత్సవమును చెన్నపురిలో జరిపినపుడు, ఆంధ్రులు,
అరవలు, బ్రాహ్మణులు, బ్రాహ్మణేతరులు, పలు
పురు విచ్చేసి ఆచార్యులుగారిసేవ నుగ్గడించుట
జూచినవారికి, వారి భౌతిక దేహ మదృశ్యమయి
నను వారియశశ్చంద్రికలు నలుదిక్కుల వ్యాపించి
యున్న వని గోచరించెను. దేశీయవైద్యమునకు
ప్రోత్సాహము మిక్కిలి తక్కువుగ నున్నపుడు,
ప్రభుత్వ దృక్పథము వ్యతిరేకముగ నున్న సమయ
మున, పండిత గోపాలాచార్యులవారు దేశీయవైద్య
శాస్త్రము నడిపించిరి. కష్టార్థిత ద్రవ్యములో విశేష
భాగమును వైద్యకళాశాలను నిర్వహించుటకు విని
యోగించిరి. వైద్యశాస్త్ర గ్రంథములను భాషాంత
రీకరించిరి. ఆంగ్ల భాషా పరిచయమంతగ లేకున్నను,
దేశభాషలద్వారా దేశమున కెంతవరకు ప్రోద్బుద్ధ
మగునో, గ్రహించుటకు ఆచార్యులవారి జీవిత
చారిత్రమే ప్రబలిదర్శనము. ఆచార్యులవారి కీర్తి
అనేకు హిమాచల పర్యంతము వ్యాపించెను.
దేశభక్తి, ఆంగ్లవిద్యాధికుల సామ్యముత్రమే
గాదని, ఇందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఆచార్యుల
వారి కృషిఫలముగ, దేశీయవైద్యమును ప్రభు
త్వమువారు ఆదరించుటగూడ తటస్థించెను. ఆచా
ర్యులవారికి దేశీయవైద్యము అభిమానవిద్యయి
నను, దేశాభివృద్ధికరములగు విషయము లన్నిటి
యందును వారి కత్యంత మగు శ్రద్ధ గలదు.
ఆంగ్ల భాషా పరిజ్ఞానములేని లోప మేమూ లను
కనుపించుకొండెను. ఆంధ్రోద్యమముపైనను,
కాంగ్రెసు పై నను, జాతీయవిద్యపై నను వారికి
గల ప్రేమ మిక్కిలము. ఇట్టి యుద్యమము లన్ని
టికిని వారు ధనసహాయముజేసి ప్రోద్బుద్ధులయిరి.
విస్తృతములయిన వైద్య శాస్త్ర రహస్యములను
బైకెడెచ్చి ప్రాచీనార్య విజ్ఞాన గౌరవమును రక్షిం
చిన పండిత గోపాలాచార్యులవారి జీవిత చారిత్ర
ము సువర్ణాక్షరములతో లిఖింపబడుననుటకు సంది
యములేదు. దక్షిణ హిందూదేశము వీరు జేసిన
మేలు నెన్నడును మరువజాలదు. దేశీయ వైద్యాభి
వృద్ధికి వారి జీవితచారిత్ర మెప్పటికిని ప్రోద్బల
కరముగ నుండుననుటకు సందియములేదు.

వ్యవసాయ విచారణసంఘము

రాజ్యాంగ సంస్కరణములలో నెట్టి మార్పు
గలుగకున్నను, వ్యవసాయ విచారణసంఘము
భారతీయు లడుగకుండునే నియమింపబడెను. విచా
రణసంఘాధ్యక్షులు హిందూదేశమునకు బయలు
దేరిరి. ఈసంఘమువారు వ్యవసాయ పద్ధతులలో
నెటుల యభివృద్ధి గావించవలయునని మాత్రమే
విచారించెదరు. అంతయగాని ముఖ్యమగు జరా
యతి గూర్చియు, భూమిసేస్తుల గూర్చియు విచా
రించి నిర్ణయించుట కమీషనుగారి పనిగాదు.
వ్యవసాయ విచారణవలన, భూమికిని రయితుకును
గల సంబంధమును నిర్ణయింపబడునని ప్రజ లెదురు

జూచుచుందురు. అందు కు మా రు గ, ఇ ను ప
నాగళ్ల నువయోగింపవలెనని సలహానిచ్చుటవలన
ప్రయోజనముండదు. పాశ్చాత్యపద్ధతులు హిందూ
దేశమున కుపయోగపడియుండలేదు. రయితుల
బరువును తగ్గించుట కిదిముఖ్యమార్గము గాజాలదు.
పరిపాలనావిధానమునందు మార్పు జరుగవలయును.
సిస్తు వ్యవహారములగూర్చి విచారించుట కాటం
కము లేదని జెప్పవచ్చును గాని, విచారణసంఘము
వారి కది విధిగానవుడు, వారందుకు బూనుకొనరు.
ఈసమస్యను విచారించగోరుటవలన, అనవసర భార
ము విచారణసంఘముపై మోపబడు నని, లండను
టైముస్ పత్రిక మందలించుచున్నది. వ్యవసాయ
సమస్యకును రాజకీయసమస్యకును అవినాభావ
సంబంధముకలదు. అట్టి సందర్భములలో పరిపాలన
పద్ధతులను మార్చవలసిన యగత్యమును గుర్తింప
కుండ, విచారణసంఘమువారు త్రాడుబొంగరము
లేని రిపొర్టును తయారుజేసిన నేమి ఫల ముండును?
ఇంజనులతో వ్యవసాయము జరుపవలయునని
బోధించుటవలన, స్వల్పరయితుల కిసుమంతయు
లాభముండదు. ఎవరునుగోరని వ్యవసాయ విచా
రణసంఘము నిమిత్తము ప్రజలసామ్యము పెచ్చిం
చుటయు, ప్రజల కవసరమగునమస్యలను విచా
రించుటకు విచారణసంఘమున కుత్తరు వొసంగ
కుండుటయు భారతీయుల కుత్సాహకారణములు
గాజాలవు. వ్యవసాయవిచారణసంఘము వ్యయ
కారణముమాత్రమగుట నిశ్చయము.

జర్మనీకోర్కె

జర్మనీని నానారాష్ట్రసంఘమున జేర్చిన వెం
టనే, డాక్టరు ట్రైన్సు మెనుగారు తమ కాలనీలు
తమకు రావలెనని గోరుచున్నారు. జర్మనీని సభ్య
రాలుగ జేసినవిమ్మట, మరియొకరు తమ వలన
రాజ్యములను పరిపాలించుట పొనగదని వీరియుద్దే
శ్యము. జర్మనీకోర్కె ఎంతవరకు సఫలమగునో
చూడవలయును. కాని, ఘోరకృత్యముల నొనర్చి
నటుల నిందింపబడిన జర్మనీ నేడు నాగరిక జాతు
లలో గౌరవస్థాన మాక్రమించుటయగాక, అన్య
జాతులను పరిపాలించుటకుగూడ అర్హత బడయు
చు న్నది. యూ ర పి య ను జాతుల
వాంఛలను గమనించు వారే గాని,
కాలనీల ప్రజల కోర్కెలను గమనించు వారు కను
పించరు. పాలకులు మారుచుందురు గాని కాలనీల
ప్రజలకు స్వయంనిర్ణయాధికారము లభించుట
లేదు. మాండేటు సిద్ధాంతము ప్రకారము, కొంత
కాలమున కయినను జర్మను కాలనీల ప్రజలకు
స్వపరిపాలనము సిద్ధించు నను నాశగలదు. మరల
వీరిని జర్మనీకి వప్పించుచో, పరాధీనత శాశ్వత
ముగ నిలచును. యుద్ధసమయమున జెప్పిన గంభీర
వాక్యములు గాలి కెరి పోవుచున్నవి. స్వ్వి
జాతుల స్వాతంత్ర్యమును సంగ్రహించువారు గను
పించరు. యూరపియను జాతులవారు, ఇతరరాజ్య
ములను తమలోతాము విభజించు కొనుట కేర్పా
టులు జరుగుచున్నవి. యుద్ధముల సంతరింపచేసి,
ప్రపంచశాంతిని రక్షించుట కిదిమార్గము గానేరదు.

మహాత్ముని యుపదేశములు

గాంధీమహాత్ముడు తన ఆశ్రమమును విడిచి
బయటకు వెడలకబోయినను, వివిధదేశవాసులును

వారిని సందర్శించి, ఆ మహామహుని సందేశమును
గ్రహించుటకు కుతూహలము జూపు
చున్నారు. డాక్టరు జోన్సుగా రిటీవల వెడలి,
మహాత్ముడు ప్రపంచమున కొనగడి సందేశముగల
దని, చాటియుండిరి. జర్మను ప్రొచిత్తీ లిరువురు
మహాత్ముని కఠినశిక్షణకు లోబడి సత్యాగ్రహశ్ర
మమున కాలము గడుపుచున్నారు. హిందూదేశ
మున కిటీవల యరుదెంచిన ఈశ్వరదేశపు విద్యా
వంతురాలగు సులేమాను కన్యగారు గాంధీమహా
త్మునితో అనేకవిషయముల గూర్చి ముచ్చటించిరి.
అస్సాసియేటెడు వెన్నుపత్తినిధితో ముచ్చటిం
చుచు, గాంధీమహాత్ముని కేవలము ప్రపంచసంబం
ధములేని సాధువని పిలుచుటకు వీలు లేదనియు,
మానవకోటియందు వారికి సంపూర్ణప్రేమ గల
దనియు, యీమె గ్రహించెను. అవకాశముజూచు
కొని, ఒకసంవత్సర మయినను మహాత్ముని శిష్యు
రాలై, వారి యుపదేశములను గ్రంథములద్వారా
గాక స్వయముగ గ్రహింప గుతూహలము తనకు
గలదని, సులేమాన్ కన్య సూచించెను. మహా
త్ముని సందేశమును ఇతరదేశములు గ్రహింప
గోరుచున్నపుడు, స్వదేశమునందు వానిని సార్థక
పరచుట ఎంత యవసరమో బెలుప నక్కరలేదు.

బొగ్గుసమస్య: రాజీ విఫలమగుట

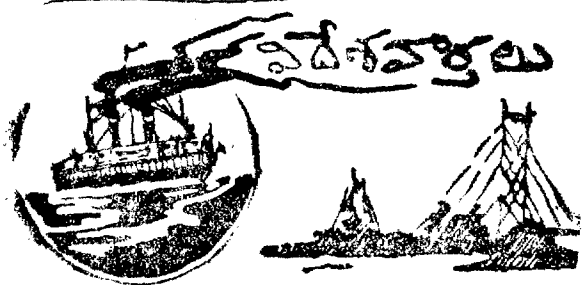
బొగ్గుగనుల విషయమై, కార్మికుల తరపున
పంపిన సంధిసూచనలను, యజమానులు నిరాకరిం
చిరనియు, యజమానుల యభిప్రాయములతో
ప్రభుత్వమువా రేకేధించిరనియు, నేటి విదేశవార్త
లు బెలుపుచున్నవి. ఈమారుగూడ సంధిప్రయ
త్నము విఫలమయినది. యజమానులు రాను
రాను బిర్రబిరియుచున్నారు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వ
మువారు కొంతవరకు ముందుకువచ్చినను, తుదకు
గనుల యజమానులకు లొంగిపోవుచున్నారు. బా
ల్టిమో ప్రభుత్వమువారు బొగ్గుసమస్యను పరిష్క
రింపగలరని దోచదు. అందుకు తగిన స్వత్ంతా
లోచనగాని, సాహసముగాని వీరియందు గనుపింప
వు. భావిపరిణామ మెటులుండునో తెలియకున్నది.

ఎక్వెజు మంత్రులసమావేశము

ఎక్వెజు మంత్రుల సమావేశము సిమ్లాలో
నిన్నటితో ముగిసెను. వీరి యాలోచనలవలన
నెట్టిఫాము గలిగెనో తెలియదుగాని, సర్ బ్లాక్లెట్టు
గారి ప్రారంభోపన్యాసముబట్టి విచారణాంశము లంత
ముఖ్యముగావని గ్రహింపవచ్చును. వీనిని పరిష్క
రించుటకు ప్రత్యేక సమావేశముతో బనిలేదు.
భారతీయులు సంపూర్ణ మద్యనిషేధము నాశించు
చున్నారు. రాష్ట్రీయ శాసనసభలలో సంపూర్ణ
నిషేధము విషయమై తీర్మానములు గావించబడు
చున్నవి. ఈ తీర్మానములు సఫలమగుటకు ఇం
దిమా ప్రభుత్వము ప్రోత్సహింపదేని, ఎన్నిసమా
వేశముల జరిగినను ఒక్కటేయగును.

రైల్వే డికోనుట

ఇద్దరు చనిపోవుట 18 గురికి గాయములు తగులుట
స్కాట్లండ్, నెప్ట్యూరు 28: స్కాట్లండ్ల దక్షిణముగ 50
మైళ్లదూరములో రైల్వేపై డికోనెడి. ఇద్దరు చనిపోయిరి.
18 గురికి గాయములు తగలెను.

బొగ్గురాయబారములు

మరల చెడుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—బొగ్గు రాయబారములు మరల చెడినవి. ఏలవ పనివాండ్ల ఏర్పాటుల మీద జరిగిన రాయబారములు అంత్యముయినవి. యజమానుల యభిప్రాయములను ప్రభుత్వమునకు తెలియజేసిరి. బొగ్గుతగవును పరిష్కరించుటకు వీరి నూచనలను ఆధారముగా తీసికొనుటకు ఏలులేదనిరి. ఈ విషయమై రాయబారములు స్పష్టముగ ముగిసినవి.

గనులపనివాండ్ల కొత్త సూచనలు

రగ్జీ, సెప్టెంబరు 22:—నిన్న రాత్రి డౌనింగ్ వీధిలో గనులపనివాండ్ల తీవ్రమైన నలుగురు ప్రధాన నాయకులు మంత్రితో నాలుగుగంటలు మాట్లాడిరి. సేటియందుము ఒంటిగంటల వరకు కడలనేరదు.

సేడుగూడ ఈ సంభాషణలు జరుగును. ఈలోపుగ పనివాండ్ల నాయకులు తమ కార్యనిర్వాహకవర్గముతో ఆలోచించుచున్నారు.

ప్రధానామాత్యుడు, ఆతడు లేనపుడు రాయబారములు జరిపించిన ముగ్గురు బొగ్గువాణిజ్యములో జేరిన మంత్రులు చర్చలు, కార్యకమంత్రి లేన ఫాస్టర్ గార్ల రాయబారములందు విన్న పాల్గొనిరి.

ప్రస్తుతము అంతయు, ఏమి జరుగుచున్నది, ఏదారిద్రా క్కనున్నది, అతిరహస్యముగ చాచిచెప్పుచున్న వ్యవహారము తదుపరి ముఖ్యము ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

నిన్న రాత్రి సమావేశముతో గనులపనివాండ్ల నాయకులు ఆలోచననూరి డెయిలీ పేపర్లకు ప్రత్యేక రిపోర్టునున్నది. ముందు బొగ్గుపరిశ్రమను నిర్మయించు నూచనలను వినుటకు సిద్ధముగనున్నార మని పనివాండ్లు ఆనూరన ప్రేమస్పృహతో చెబుచున్నది. ఈనూచన లన్నిటిని యజమానులు, పనివాండ్లు, ప్రభుత్వమువారు నున్నసభలో చర్చించవలె ననిరి.

ఈలోపుగ పనివాండ్లు పనిలో ప్రవేశించుచునే యున్నారు.

పనివాండ్ల కొత్తసూచనల

విషయమై ప్రభుత్వమువారుగూడ ఆలోచించుచున్నారు. ముం దెవిజరుగనోయిరి అందరును కనిచెట్టుకొని ఎదురు చూచుచున్నారు.

నిబంధనలు

లేవు మంత్రివర్గమువారు నిండోలగమున పనివాండ్ల కొనూచనలను చర్చించువరకు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు పనివాండ్ల నాయకులతో చర్చించుట అభ్యుజ్జీవిరి. స్పష్టముగ ఇట్లు జేసిన వ్యవహారము తదుపరి తెలియజేయుటచే ఇప్పుడే పరిష్కారము కావచ్చు ననుకొనుచున్నారు.

1921 వేతనపు బొంబులక నమసరించవలెనట. ఒక్క ఎనుమతి ప్రదేశములందు దప్ప ఇతరచోట్ల లోక 1 కి 7 గంటలే పనిచేయవలెనట. ఇంతకంటె ఎక్కువ కార్యక్రమము ఒడంబడికయూ, ఆస్పిత్రైవమబోధు ఏర్పడువరకును ప్రస్తుతము జేసికొను ఒడంబడిక మూడుమాసముల వరకే అమలు జరుగవలెనట. ఆస్పిత్రైవమబోధు తీర్మానములను తీరసావహించెద మని పనివాండ్ల ప్రభుత్వము నిచ్చుచున్నారు.

పారిదావిపత్తు

రగ్జీ, సెప్టెంబరు 28:—అధమము 600 మందైన చనిపోయి యందున వార్తాపత్రికలు తెలుపుచున్నవి.

పారిదావిపత్తు విన్నంతసూత్రాన నాగుండె బ్రద్దలగుచున్నది. మీ అందరిపట్లను నానాభూతిని చెబుచున్నాడను. దీనివలన బాధపడు ఆమెరికనలను వారి బంధువులను నానాభూతిని అందజేయుచున్నాడని జాగ్రత్త పార్వభాముడు ప్రవేశించుట బొంబులక త. తినిచ్చిరి.

చీనాపరిస్థితులు

నాకవైగాల్పుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

హ్యంగ్, సెప్టెంబరు 28:—హెచ్. ఎం. ఎస్. నాగరాజు నాకను ముఖ్య అయిదు వైఖ్య క్రిందుగ యాంక్షతో నడిమిచ కావ్వరి స్కారజు నాక మరల మరల ఫిరంగలను ప్రయోగించెను. మూడంగళముల పెల్లుబోగుడ ప్రయోగించెను. నాకమీద ఎవరికిని నష్టముగాని ప్రమాదముగాని గలుగలేదు. మరికొన్ని నాకలు ముందును సావగ్రీతో చీనాకేగినవి.

బ్రిటిషువారి అంత్యసందేశము

పీకింగ్, సెప్టెంబరు 22:—వాన్సిన్ పోరాటమునగూర్చి చీనా విదేశాంగమంత్రికి బ్రిటిషుమంత్రివర్యువారు నిర్భాగ మోటులుగ డిలేపిరి. దీనికి అసలు కారణము చీనా సేనలు యందుడుతుననుతో బ్రిటిషు నాకను సేనలను గొనిపోవుటకు జోబరుచుకొన ప్రయత్నించుటయే యని బ్రిటిషువారు డిలేపిరి. కాని బ్రిటిషువారు తీవ్రస్థభావము ప్రవర్తించువారగుటచే ఆ సిద్ధాంతమునకు భంగమురాకుండ బ్రిటిషు నాక నువయోగించరాననిరి. బలాత్కారముగ బ్రిటిషు నాకలను ఆపుజేసిన గ్రేటుబ్రిటను సహించి యూరకొనజాలననిరి.

ఇప్పుడు చీనావారు ఆపుజేసి నాకలను తిరిగి ఇచ్చిన పిదప ఈ చిక్కులన్నియు తొలగవలెనని పరిష్కార సాధనమును అరయగలవనిరి.

అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానము

జనీవా, సెప్టెంబరు 22:—అమెరికనులు నూచించిన నాలుగు మరతులను, అయిదవ మరతును కొన్ని వివాదాలుపులతోడను అంగీకరించవలె నని అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానసంఘమువారు సిఫార్సుజేసిరి. ఈ మరతులను అనువర్తింపజేసిన అమెరికనులను, బ్రాజిల్లోను సంకీర్ణముజేసిన వానికి జడంబడిక కుదరవచ్చు ననుచున్నారు.

పనిలేని బ్రిటిషువారి సంఖ్య తగ్గుట

రగ్జీ, సెప్టెంబరు 22:—క్రిందటి వారము పనిలేని వారిసంఖ్య 7600 మంది తగ్గెను.

ప్రాంసు-జర్మనీ

సుహృద్భావ మేర్పడుట

రగ్జీ, సెప్టెంబరు 22:—బ్రిటనుడు ప్రౌఢముగా ప్రభావముచే తప్పక ప్రాంసు జర్మనీకి సుహృద్భావ మేర్పడకతప్పదు. లోకశాస్త్ర సమసరించి ఇంతవరకు చూట్టాడినది ప్రైమ్యుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ప్రాంసుతో జర్మను సయోధ్య ప్రాంసుతో కొందరికి రుచినుటలేదని ప్రైమ్యుపత్రిక నూచించుచున్నది. కాని ఇది నిజముగాదట. ప్రాంసుతో జర్మనుతిగవునంతను రెండుదేశముల విదేశాంగ మంత్రులును అమాల్గాగముగ తరచిచాచిరి. ఇకముందు జరుగు రాయబారములందు ఈ సంభాషణ రెండుయొ ఖోద్యమనయన్నయది.

జర్మనీ అధినివేశములను

గావలెననుట

జనీవా, సెప్టెంబరు 22:—జర్మనీని జాతీయమితిలో తేర్చుకొనుటయే జర్మనీ విరోధావహాం గామునును కారణముగాదని అందరును అంగీకరించినటులు సాక్ష్యముని ప్రౌఢముగా రనిరి. దేశీయులు తమపట్ల విశ్వాసముతోనే యున్నారనియూ, అదియే జర్మనీ అధినివేశములను పాలించుటకు అర్హురాలని ఋజువుచున్నదనిరి. ఇప్పుడు జర్మనీ అందరితోబాటే అధినివేశములను కర్ణియుండు హక్కు గలదనిరి. జర్మను రాష్ట్రములందు జర్మను అధికారమునే ప్రవేశజెల్పవలె ననిరి. ప్రజ లందరిపట్ల స్వయంసిద్ధ మనూత్రిమాను గుర్తించవలె ననిరి. జర్మనీ జాతీయమితిలో జేరుటచే జర్మనీ అన్నిజాతులతో సమానమైనది. అందుచే జర్మను రాష్ట్రమును ఆక్రమించుట చాల విరుద్ధముగ నుండుననిరి.

తన యభిప్రాయము జాతీయమితినిగూర్చి ముందే యనియూ, రిఫ్రెన్సుగలో బహుళసంఖ్యాకులు తన జనీవావిధానమునంగీకరించవచ్చును చాలావారి ధృష్టియు తనవిధానము సంగీకరించినయొక వైదిక బోవుటను ముందు డిలేపిరి.

రాబోవు గొప్ప యుద్ధము

ఇటలీ వ్యక్తిజోస్యము

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—నీకీయ ప్రాన్స్కోస్కోస్కోస్కో అను నాతడు బ్రిట్యూను పత్రికలో ఇట్లు నూచించుచున్నాడు అంగ్లోకాక్సన్సుల్యాటిసజాతులకు సంఘర్షణకల్పము. ప్రాన్స్కో ఇటలీ ప్రభుత్వములకు పరస్పర విశ్వాసమును మరల గలుగజేయవలెను.

అంగ్లోకాక్సన్ జర్మనుసేనలు మరల ఒకటిగ పోతునట. అంగ్లోకాక్సన్సులు చేతిలో భూగోళములో 3/4 వంతులు ఇమిడియున్నది. ప్రపంచములో నున్న బంగారంతయు వారి సంతులలోనే మరియున్నది. జాతీయమితినిచ్చి తనను సరిరక్షించునని ప్రాంసు అనుకొనుట గొప్పతిప్ప. ఇటలీ పైయితు సేనలతో కలిసిననే మోక్షమును బొందగలదు. జర్మనీచేతిలో బతుట కంగీకరించెనా ప్రాంసు గొంతుకు గోసికొన్నట్లే యగును.

ప్రాంసు లేకున్నను, ల్యూటికభావమును, ఆ యుద్ధేత్యములను గాపాడెదము. ప్రాంసుకు వ్యతిరేకముగ మేము రక్షించుండ ఏర్పడుగాక!

సామాజ్య వైమానిక ప్రచారము

అభివృద్ధి యగుట

లండన్, సెప్టెంబరు 22:—ఒకపంచత్వరము ప్రచారమునకు 20000 పానుల నష్టము వచ్చెనట. కాని అంతయు క్రమేపాపదుకొని యభివృద్ధి గాంచునట. వ్యాపారము పెరుగుచున్నది. చాలమంది పయనముగుచున్నారు. ఈపంచత్వరము మొదట అయిదుమాసములలో అసలుపంచత్వరము అంతకంటె ఎక్కువమంది పయనము జేసిరి. నిరుడు 9000000 పానుల బంగారు కడ్డీని గొంపోయిరి.

ఈజిప్టు ఇండియా పయనము తప్పక జనవరిలో ప్రారంభమగునట.

లండనునుండి కరాచీకి ఎర్నరాంతమున బయలుదేరెదరట. అప్పుడు వైమానికమంత్రి క్యామ్యునోరుగారు సతీసమేతులై బోవుదురట.

జర్మనీకి అమెరికా ఋణము నిచ్చుట

న్యూయార్కు, సెప్టెంబరు 28:—నీమెకాగ్రూపువారికి 24000000 డోలరుల ఋణమును పూర్తిజేసినట. చాలభాగము యూరపులో ఇచ్చెదరట.

జర్మనీ ఋణముల తీర్పువిధానము

న్యూయార్కు, సెప్టెంబరు 28:—ఇటీవల అమెరికాను గినుటులు యూరపువెల్లిన కారణము అంతర్జాతీయ ఋణము తీర్చాటుజేసి అమెరికా జర్మనీ మిశ్రమండలి కీయనలసిన మొత్తమును పరిహారమొత్తముక్రింద జరుగట్టింది ప్రాంచి మరితర కత్తనీలను నిలకడగ జేయుటకే అనుచున్నారు. యూరపుపత్రిక వ్యవహారములో తనకే అధికార ముంచునుటల గూడ జేసికొన నెట్టించెనట. దీనివలన ఇకముందు యుద్ధములను అత్తు జేపెద మనుకొనుచున్నారు.

ప్రతికూలబ్రిటిషు బహిష్కరణోద్యమము

అంతరించుట.

క్యాంబ్రిడ్జ్, సెప్టెంబరు 28:—ప్రతికూల బ్రిటిషు బహిష్కరణోద్యమము అంతరించెను. సమ్మెవికలుల తీసివేసిరి.

కొండిలిన్ నేనాని.

రాజకీయరంగము నుండి నిష్క్రమించుట

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—కొండిలిన్ నేనాని తనపక్షమును ఎత్తివేసెను. రాజకీయములనుండి తొలగుచున్నాడు. కాని ఆతనిపూనే ఎవరు వచ్చెదరో తెలియదు. తన స్వలాభమునకు కొందరిను నేనాని పొలుబడుచున్నాడను నిందయు బాధుకొనుటకు ఆతడు తగిన ఋజువులే ప్రయత్నించుచున్నాడు.

తనపక్షమువారందరూ ఇతర రిపబ్లికన్ పక్షములతో జేరవలెననియూ లేదా ఇండిపెండెంటు అర్భకులుగ రాబోవు పార్లమెంటు ఎన్నికలకు నిలవవలెనని డిలెయజేసిరి. ఈలోపుగ ఆతని ప్రభుత్వమే తరిజేయును.

లండన్ గ్యాస్టోలైలు ప్రమాదము తొలగుట

అయిదుగురు చనిపోవుట

లండన్, గ్యాస్టోలైలు ప్రమాదము స్థిరచిత్తము తో కంగారుబడక ప్రమాదమును తప్పించగలెను. ఇంకొకసా మానుబండిలో దూసికొనిపోకుండ తనబండిని ఆపుజేసెను. అంత ఘోరము లేకుండ తప్పబోయెను. ఈరైలులో నిద్రపోవుచున్న ప్రయాణికులు ఒక్కయూపునకు ప్రక్కనుండి ఈవలబడిరి. అందరను ఆశ్చర్యముగ తప్పించుకొనగల్గిరిగాని ఒకనికి కొంచెముగ గాయములు తగిలెను. డీకొన్న రెండు ఇంజెనులు పట్టాల నుండి తొలగినవి.

కాని హక్కులు దగ్గర రైలు సంకెటలకు రంగు బూయు చున్న అయిదుగురు చనిపోయిరి. ఒకనికి గాయములు తగిలెను. నాటింగంహం జేరిన ఒకగంటకు ఇంజను కంటుకున్న రక్తము ను జూచి ఈ ప్రమాదమును గనుగొనిరి.

ప్లావిడా తుపాను

పాచీబి, సెప్టెంబరు 28:—అనుకొన్నంత ఘోరము జరుగలేదని నాస్పాకుండి వాయువార్తలు చెబుచున్నవి. ప్రహ్వారూ మొత్తము 17 నురు చనిపోయిరట. ఇరువైపుండి గాయములు తగిలెను. గంటకు 100 మైళ్ల చొప్పున తుపాను వీచెనట. నాస్పానీసులన్నియు పిగిపోయిన ఇండ్లు చెట్లతో నిండి యున్నవి.

జాతినమితికి బాకీబడుట

జనీవా, సెప్టెం. 28:—చీనా, బోలీవియా, హంబూ రాస్ పేరుదేశములు జాతినమితికి విస్తారముగ బాకీపడినవి. చీనా అందరికంటె ఎక్కువబాకీపడినది. 4500000 బంగారు ప్రాంతం రీయలనియోడెను. తమ సుంకముల సంస్కరణము లను ఇతర ప్రభుత్వములవారి పాపకొన్నచో ఇదివరకే తీర్చిపే సెడివారమని చీనా జెప్పెను. ఈవిషయమై, వీరంద రీయలల సిన బాకీవిషయములో సమితిసభ్యులు ప్రమేయమును గలి గిండుకొనెనరు.

వ్యవసాయకమిషనుకర్తవ్యము

ప్రముఖపత్రిక వ్యాఖ్య

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—నేడు లిక్విడ్ ప్రభుత్వ ఇండియాకు బయలుదేరినది. గ్రామముల భాగ్యదయమునకు ఒక మోస్తరు భూమిభాగమునున్న రైతుకున్న నియమములు, ఒడంబడికలు ప్రతికూలముగ నున్నవని రాయలు కమిషనరు బిలంపగూడదని ఎచటను లేదుగాని అనేక విధములుగ నున్నవి. రాయలుములలో మార్పులను గలగజేయవలెనని నూచించవలెన టట వారికి అనవసరమున భారమును గలగజేయుట అనును. అనుభవములన్నియో చిక్కులతో గూడుకొనుటచే అసలు రివేడికమును ప్రకటించుటకు చాల ఆలస్యమును గలగజేయును. కేంద్రరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు కలిసి పనిజేయవలెనని జేయు సిఫార్సులలో రాయలు కమిషను వారతి మెలకువతో మెలగ వలసియుండును. వ్యవసాయ ప్రతిష్ఠాపనలు జేయుముగ నుండు టకు మార్పులను వెదకవలసియుండును. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ శక్తులు గాని పడ్డికి అప్పియ్య గొప్ప పలుకుబడి గల ఋణ దాతల రాజకీయ-మిత్రులుగాని నష్టమును ఈసంస్థలకు గలగ జేయ విలులేకుండ సిఫార్సు జేయవచ్చుననియు ప్రముఖపత్రిక చెబుచున్నది.

సామ్రాజ్యసభ

కన్యా ప్రధానామాత్యు జేగన్ లేడో తెలియదు
అట్టావా, సెప్టెంబరు 28:—సామ్రాజ్యసభకు తా నేను నదీ లేనిది మేకంజీ కింగుగారు చెబుచున్నది. త్వరలో పార్ల మెంటును సమావేశపరుచుటకు కొన్ని అవసరవిషయములు మిగి లిపోవుచున్నది. మంత్రుల ఉపసన్నికలు జరుగవలసి యుండుట చేతను సమావేశపరుచు టవసరము. అందుచే మేకంజీ కింగు గారు ఆగిపోవలసివచ్చునుగాని అతడు ఆగిపోయిన కనడా తర ఫున పెక్కుమంది మంత్రులు వెడలెనరు.

మన్యజ్వరనివారణోపాయము

క్రొత్తజర్మను చికిత్స

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

బెర్లిన్, సెప్టెంబరు 28:—డన్లూల్ఫర్ (చక్రతిగా ప్రవేతలు, బైదుబున్న కాంగ్రెసులో ప్లాస్టావిక్ అను మందుచే మన్యజ్వరమును కుదర్చుచున్న నని ప్రవర్తించిరి. కొన్ని నాకంటె ఇది చాల ఎక్కువ పనిజేయునట. మొదట ఈమం దును మన్యజ్వరక్రిమిచే బాధపడుచున్న పిచ్చివాల్డెన్ రెయిన్ యోగించిరట. ప్రాభవరు నియోబీగాను, అతరువాత హ్యేంబర్గ్ లో ప్రాభవగు నున్న ముబ్బిన్సుగారు ఈమందును పరీక్షించిరి. ఇచట వందలకొలది మన్యజ్వరరోగిపీడితు లున్నారట. చాల మందికి కాశ్యతముగ నివారణ అయినదట.

కొండిలిన్ సేనాని చర్యను

కొనియాడుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

వీధెన్సు, సెప్టెంబరు 28:—కొండిలిన్ సేనాని రాజకీ యరంగమునుండి తొలగుచే అందరు కొనియాడుచున్నవి అన్నివార్తాపత్రికలుగూడ. అనుకొన్న తేదీని ఎన్నికలు జరుగును. క్రొత్తరాజ్యాంగ విధానమును ప్రకటించిరి. పార్లమెంటు సేషనులు అసెంబ్లీ క మీ ష ను వా రు అంగీకరించిరి. ఒకపక్షములోపుగ క్రొత్తసభగూడెను, అపుడు దీనిని సమర్పిం చెదరు.

సింగపూరులో నల్లమందుదొరుకుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

సింగపూరు, సెప్టె 28:—రెవిన్యూ అధికారులు ఆమోయ నుండి వచ్చుచున్న నాకలో 80 వేలడోలరుల విలువగల నల్లమందు ను దొంగతనముగ దాచిపొవుచుండ బట్టుకొనిరి.

అబ్దులు కరీంగారు

ప్రవాసస్థానమున కేగుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

నెయిరోబి, సెప్టె 28:—ఈన ప్రవాసస్థలమున కేగు చుర్రమున కిమిదీనినుండ అబ్దులు కరీంగారు వెల్లిరి. ఆతనిని మా ట్లాడ నీచులేదు.

జల్లందు యుద్ధములో ద్విటిమ విధానము ఆసమయ భీ నకు తగిల్లు లేక పోయెననియు అందుచే ఇదయిద్దమని మీ యు లేలేదని విల్సనుగారి కవు ప్రకమును వ్రాసిరి. దానిని కేపు ప్రకటించెదరు. దానివలన వివాదము చాల పెరుగు నని డెయిలీహ్యూను పత్రిక చెబుచున్నది. నాకాడళమువారి ఉపేక్షచే దూరస్థి లేకనే ఇట్లు జరిగెనట.

సైకలును తయారు చేయుటయం దొక నూతనపద్ధతి.

వర్తకునికి లాభకరమైనది

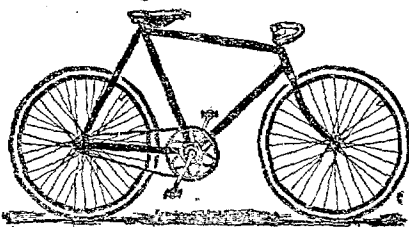
స్వంతదారునికి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది

హెర్కూల్స్ సైక్లిస్టు పలురంగులతో తయారు చేయబడినది.

(బ్రిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తయారగుటచే

చౌకగా విక్రయించుటకు వీలైనది)

వరునందు
హెర్కూల్స్

బలమునందు
హెర్కూల్స్

1-కి ధర రు 83 లు మాత్రమే

ఎటుపు, ఉకువచ్చు, నివ్వరంగు, ఊదా, అన్నిరంగులు కలిసిన రంగు మొదలగువాటిలో గలవు.

Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras.

Sole Agents for RUDGE, PEARL & INVICTA CYCLES.

మరణాపవార్తలు

చెన్నై పురి ఆరోగ్యము:— సెప్టెంబరు 13 వ తేదీ
తో అంత్యముయ్యే వారమునందు చెయ్యిమందికి సాలునకు 44
నూ॥ చనిపోయిరి. అంతకుముందువారము 49 నూ॥ యుండెను.
కలరాజులన 1 రు, స్ఫోటకములన 1 రు, కాల ఆజారుల 1 రు,
తైఫాయిడులన 1 రు, మలేరియాను 1 రు, ఇతర జ్వరముల
వలన 24 చు చనిపోయిరి.

ఎన్న నేడు ధియేటరు:— ఈ ధియేటరును తీసి
వేయవలెనని మిలిటరీ అధికారులు ధియేటరు యజమానికి నోటి
ను చేయగా ఆయన గవర్నరుగారికి అప్పీలు చేసికొనెను. ఈ
విషయము ఇండియా ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన దగుటచే
తానేమియు చేయజాలనని గవర్నరుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిన
ట్లుగ తెలియమన్నది. (మొదలు.)

పూనా బ్రాహ్మణేతరుల కేసు

జస్టిసువత్తము సానుభూతి

జస్టిసువత్తమువారు సానుభూతిహాలులో నిన్న డా॥
సి. వల్మీకిశాస్త్రిగారి అధ్యక్షతక్రింద సభచేసి పూనాలో
బ్రాహ్మణేతరుల నాయకులు బాగ్దాదులను వారిపై మేజిస్ట్రేట్
టు ఫైలింగుగాను కొన్ని కరపత్రముల ప్రకటించి జాతివైష
మ్యముల కలగజేసి"ని శిక్షవిధించినందుకు విచారించుచు సాను
భూతిదెల్పి తీర్మానము గావించిరి:—

“పూనాలో బ్రాహ్మణేతరనాయకులగు బాగ్దాదులను
4 గురిపై మేజిస్ట్రేట్ గారు కఠినశిక్ష విధించినందుకు మదరాసు
బ్రాహ్మణేతరులు తమ నిరసము చెల్పుచున్నారు. ఈ యిబ్బం
దులకు లోనైన త్యాగమార్తలకు ద.ఇండియా బ్రాహ్మణేతరులు
సానుభూతి చెల్పుచున్నారు.” అని తీర్మానముగలదు.

ఎనడో బ్రాహ్మణేతరుడు బ్రాహ్మణాయువతిని చెరువ
వెంచినచో నది బ్రాహ్మణేతర్యమునకు సంబంధించినదని
చెప్పరాదనియు, యికముందు మదరాసులోగూడ ఎన్నికల
సంబంధమున కరపత్రములు మున్నగునవి ప్రకటించుటచే యిట్టి
యవప్రదశములు రాగలవనియు కావున బ్రాహ్మణేతరులందరు
జాగ్రత్త సంపదలెననియు ఉపన్యాసములు చెప్పిరి.

శిక్షవిధించిన మేజిస్ట్రేట్ గారు బ్రాహ్మణుడా అని ఒకరు
ప్రశ్నింపగా కాదు విరోపియమడని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

కెల్లూరులో సన్మానసభ

శ్రీయుత తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు కెల్లూరు పుర
పాలకసంస్థానములుగా ఎత్తుకొనబడినందున వారిని పౌరుల
తరపున గౌరవించుటకొరకు 26-9-26 తేదీ ఆదివారముసాయం
త్రము 4-30 గంటలు మొదలు అల్పాహారము, పౌరమహాసభ
వగైరాలు జరుగును.

శ్రీయుత శేఖర శుబ్బారాయుడు, బి. ఎ. డి. ఎల్.,
హైకోర్టు ప్రింటింగారు మహాసభకు అగ్రాసవాధిపత్యము వహింప
సంగీకరించిరి.

కాకుటూరు లింగారెడ్డి,

అన్న దేవుల గోవిందురెడ్డిగారలు

ఆహ్వానసంఘసభ్యులు.

కార్యక్రమము

26-9-26 తేదీ

ఉదయము 10 గం॥ మొదలు సాయంత్రము 3 గంటల
వరకు మాలప్పేట కోనేరువద్ద 1000 వేయిమంది వీధులకు
అన్నదానము చేయుట.

సాయంత్రము

గుం॥ మొ.	గుం॥వరకు	విషయము	స్థలము.
4-80	5	భాయాపటము తీయుట - రాజాగారి కాలేజి.	
5	6	అల్పాహారములందు - రాజాగారి కాలేజి.	
6-15	7-15	పౌరమహాసభ సన్మానపత్రములందు బాకపోలు	
7-15	8-15	కొన్ని నాటకములలోని సీమలు.	

(శ్రీమధ్రసభవారు, బాకపోలు.)

తనసంతకము కొంత భాగ్యశేషుక జరుగును.

రాకపోకలు:—కె. రామ్మూమినసుగారు, డా॥ డి.

ఎ. డి. ఆదిపసుగారు, ఎ. టాడుగారు, పి. టి. శ్రీనివాస ఆ
చార్యగారు, కజిన్న సతిగారు నేడు వచ్చిరి.

కాలక్షేపము:—పాండురంగ భగవత్కథా ప్రసంగ

వధవారి యజమాన్యమున “పెరియాళ్వారు వైభవము” కథను
విద్యాను శబ్దగోపాచారిగారు ఆదివారము 4 గంటలకు హిందూ
తియలజికలు హైస్కూలునందు జేసెదరు.

కాంగ్రెసుసభ:—కాంగ్రెసు సంఘమువారి యజ

మాన్యమున శేపు 25 వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు గోఖలే
హాలులో సభ జరుగును. ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారు, సభ్య
మూర్తి, వెంకటాచలంబెట్టి, గా॥ రామదాసు పంతులు, ఎం.
కె. ఆచార్య మున్నగునా రుపన్యసించెదరు.

నూలువడికించుట పనికిరాదు

రానువలద్రపురం తాలూకాబోర్డువారు తమస్కూల్
లో 27 స్కూల్స్ యందు నూలువడుకుటను నేర్పించి పనిచేయు
దుమడిచెప్పి తూర్పుగోదావరిజిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిలు
సాంక్షిక నిమిత్తము గ్రామీ సుమారుగా నొక సంవత్సరమైనది.
పనుజాయపీలలోను పొద్దులలో సరిగా వ్రాయటలోను కా
లయాపనమైనది. కాన్సిలు వారిప్రస్తుత దానిని సాంక్షిక చేయు
దమంటే వారికి నె 1718 లా. ఎడ్యుకేషన్ 6-9-26 తేదీ గల
గవర్నరు మెంటు ఉత్తరువు అడ్డుపెట్టినది. అందుచేత నూలువడుకు
ట ప్రజల నెట్టిపడదని కాన్సిలు వారు తీర్మానించిరి. ఆ జి.
ఓ.లో, నేతపరిశ్రమలేకుండా వట్టినూలు వడుకుటను నేర్పించుకూ
డదని ఉన్నది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు

మదరాసులో విందులు

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు నిన్న ఉదయము వద
రాసు విచ్చేరిరి. యొక్క స్టేషనువద్ద పాడినను మున్నగువారలు
సన్మానించి గవర్నరుగారింట విడిది యొసంగిన పిమ్మట
నిన్నమధ్యాహ్నము నగరంలో మాపులకుబయలుదేరిరి. నిన్నమధ్యా
హ్నము విక్టోరియా రైల్వేకు ఇక్కాట్టిటూరు గవర్నరు మెంటు
మ్యూజియము జూచిరి.

నగరాధ్యక్షుని విందు

సామి వెంకటాచల శ్రీష్టిగారు కార్పొరేషను అధ్యక్షు
లు మధ్యాహ్నము 1-30 మారు పెరిలియనునందు వారికి విం
దు గావించిరి. సుమారు 70 మంది అతిథులు విచ్చేసిరి.
గవర్నరు గారు, ప్రభుత్వ సభ్యులు, ఎన్. శ్రీ
నివాసయ్యగారు, ఎ. రంగసామి అయ్యగారు, టి. రంగాచారి
గారు, వి. రామదాసు పంతులుగారు మున్నగువార, వచ్చియుం
డిరి. మండిరముతయు చక్కగ నలంకరింబబడెను. వెంకటాచ
లంశ్రీష్టిగారు అతిథులందరిని సన్మానించిరి. అల్పాహారములతో
బాటు కొంత ప్రసంగము జరిగిన పిమ్మట సభ ముగిసెను.

వేరొక విందు

నేషనలు ఇండియను అసోసియేషనువారు ఎగ్జ్యూక్యూ
“వెల్లింగడను” హోటలునందు విందుసంగిరి. విరోపియనులు
దేశములు శ్రీలు పురుషులు చాలమంది వచ్చియుండిరి.

అతిథులను ఎ. జె. జి. కాంబెలుగారును అల్పాహారము
గాన వారిసతి సన్మానించిరి. బయట విశాలమగు స్థలమున ఆ
ల్పాహారముల మర్చబడెను. ఫోటో తీసిన పిమ్మట అతిథులు
దుట్టు దిగిరి అందరిని సందర్శించి ప్రసంగించి టి బుచ్చుకొని
జడచిరి.

* * *

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు హైకోర్టునుదర్శిం
చుట:— దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులనువా రీమధ్యా
హ్నము 11 1/2 గంటలకు హైకోర్టు భవనములను దర్శించిరి. ప్ర
ధానన్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి రామేశ్వర, అధ్యక్షులు
జనరలు, రిజిస్ట్రార్ గారు స్వాగతమొసంగిరి. అధ్యక్షులుజనరలు,
రిజిస్ట్రార్ గారు రాయబారులను హైకోర్టు న్యాయస్థాన
ములన్నిటిని గొనిపోయి జూచించిరి.

న్యాయస్థానవార్తలు

రాయపేట ఎన్నికలవివాదము

ఎన్నికలను నిలుపుట కుత్తరువు

(హైకోర్టు)

చెన్నై పురి కార్పొరేషను ఎన్నికల వివాదమునందు బి.
ఎ. బి. కె. లక్ష్మణచెట్టిగారు, స్వామికాజుకోర్టు ప్రధానన్యాయ
మూర్తిగారి తీర్పుపైగావించిన అప్పీలున కనుమతిసోసరు,
అప్పీలు పరిష్కార మునునకును ఎన్నికల నిలిపియుంచుట
ప్రధాన న్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి రామేశ్వరగారి తీర్పి
మున తీర్పు చెప్పిరి.

కార్పొరేషనునకు రాయపేటవిజయ నియోజకవర్గ
మునా రొక్కప్రతినిధి నెన్మకొనుటకుగాను ఆగస్టు 17 వ తేదీన
నామినేషనులు జరిగెను. కాంగ్రెసుపక్షముతరపున బి. ఎ.
బి. కె. లక్ష్మణచెట్టిగారు, జస్టిసువత్తమున పి. ఎన్. గరు
సామిచెట్టిగారును అభ్యర్థులుగా నామినేషనులుజరిగిరి. 17 వ
తేదీన, లక్ష్మణచెట్టిగారు ఆనరరీమేజిస్ట్రేటుగ నుండినందు,
అందుచే నత డిప్యూటీగ నుండరాదనియు ఇన్వర్సవోటురు లాజ్
పించిరి. కమిషన రాయాక్షేపనంగీకరించి లక్ష్మణచెట్టిగారి
అభ్యర్థిత్వమును రద్దుజేసిరి. అందుపై స్వామికాజుకోర్టు ప్రధాన
న్యాయమూర్తిగారి యెదుట లక్ష్మణచెట్టిగారి రిప్రీజంటేషన్
అప్పీలు నిరాకరించుచు తీర్పుచెప్పిరి. ఆ తీర్పుపై హైకోర్టున
కీమప్పీలు గావించబడెను. ప్రధాన న్యాయమూర్తి రామే
శ్వరగారి దినమున చేంబర్సుకు దీ అప్పీలున కనుమతి సోస
గుచు నిలుపుటకు జేసిరి. పిటిషనురు (లక్ష్మణచెట్టిగారు 11 వ
తేదీన ఆనరరీమేజిస్ట్రేటు పదవకి రాజీనామా నిచ్చెను. 14 వ
తేదీన ప్రభుత్వమువారికి జేరెను. నామినేషనులు 17 వ తేదీన
జరిగెను. 19 వ తేదీన లక్ష్మణచెట్టిగారి మేజిస్ట్రేటు అధికార
ముల తొలగించుచు ప్రభుత్వమువారు తీర్పుజేసిరి. 17 వ తేదీన
పిటిషనురు మేజిస్ట్రేటు పదవియందుండినట్లు పరిగణించి కమిషన
రాతని నామినేషనును రద్దుజేసెను.

ఆ రరీ మేజిస్ట్రేటు పదవి స్టాటుటరీ పదవియనియు,
అందుచే పిటిషనురు డిస్క్వెగమున కొసగిన రాజీనామా అమలు
లోనికి వచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారుయూమోద మక్రరేదనియు
పిటిషనురుతరపు వాదన. రాజీనామా సోసగుచుదదదని గురించి
గాని ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపవలెననిగాని కొసగుచుదు నిర్ణ
యింపబడలేదు.

న్యాయమూర్తులు అప్పీలున కనుమతి సోసగుటకుప్రార్థ
ము ఈ అప్పీలును విచారించుటకు హైకోర్టువారి కధికారము
గలదా? స్వామికాజుకోర్టు ఫీచుజడ్జి నెన్మకొర్టు హోదా
లో విచారించెనా లేక ఇక్కడ హోదాలో విచారించెనాయని
అడిగిరి.

సబ్జిక్టు కోర్టు హోదావిచారించెనని పిటిషనురు
తరపు న్యాయవాదులు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఈవిషయమున
41 వ మదరాసు లాజర్నులునందు, హైకోర్టుకుబెంచినా
రొసగిన తీర్పు నుదహరించిరి. అందుచే హైకోర్టువారు అప్పీలు
ను విచారించుట కధికారముగలరు.

న్యాయమూర్తులు అప్పీలున కనుమతి సోసగుచు, ఎదుటి
పార్టీకి నోటీసు సోసగువలసినదని యుత్తరువుజేసి సోమవార
మునాడు ఫుల్ బెంచి నేర్పాటుజేసి విచారించెద మని యుత్త
రువుజేసిరి.

స్వామికాజు కోర్టువారి తీర్పు తరువాత కార్పొరేషను
కమిషనరు 25 వ తేదీన ఎన్నికలు జరుపుట కుత్తరువు జేసెన
నియు, అప్పీలు పరిష్కారమునకును ఎన్నికల నిలిపియుంచవలసి
నదనియు, పిటిషనురు తరపు న్యాయవాది కోర్టువారిని గోశ
ను, న్యాయమూర్తు లక్షణముగ నుత్తరువు సోసగిరి.

అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యరు కె. యస్. రాజగోపా
లనుగార్లు పిటిషనురుతరపున హాజరైరి.

డాక్యుమెంటు మింగుట

ఒకప్రతివాది ధైర్యము

నాగపురము, సెప్టెంబరు 23:—సివిలుకోర్టులో బాగు
దూములలో కొంత అలజడికాకరణము నేడు గలిగెను. ఒక
పూర్వారి ప్రతివాది సివిల్ నా రికార్డు చూచుకొనుచు ఒక
ముఖ్యమైన డాక్యుమెంటు (మింగివేసెను. ఆయనను జైర్లుపరీ
క్షార్థము పంపిరి. జైర్లుని అభిప్రాయమునకై నేదియున్నాడు.
(అ. ప్రె.)

కర్నూలు హిందూస్థానీ ప్రజల దములు

గౌ. డా॥ యు. రామరావుగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

జూలై, 27 తేదీన వైద్య కళాశాల వర్ధంతియుత్సవమును ప్రసిద్ధిపాలు కర్నూలు హిందూస్థానీ గౌరవంగి ఉపన్యాసమును చేసినపుడు దుస్సహమగుండెను. ఆ ఉపన్యాసము సంతోషము యిక్కలపు వైద్య విద్యార్థులు ఎందుకును పనికిరాని వారని నిరసించుట జూడ ఆమాటలన్నియు కళాశాలయందలి భారతీయ వైద్యకాస్త్రముల తగనివారనియు పూర్వకాలపు వారనియు యిక్కలపు కాస్త్రములేమియు తెలియ ననియు అనమాన పరచినటులు వాక్యమయ్యెను. కర్నూలుగారు యిటులు ఉపన్యాసములు గావించుట యీనధ్య కొన్ని సంవత్సరములనుండియు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలందు కళాశాల ఫలితములు బాగుండకుంటే కావచ్చు పరీక్షలందు తప్పకుండా కారణము చాలమంది విద్యార్థులు ఉన్నతవిద్య బడయుక పోవుట చేతను, సరియైన విద్యార్థులను చేర్చుకొనకపోవుటచేతను, విశ్వవిద్యాలయపరీక్షలందు దివ్యము తేసిన మార్కులవలనను, జనరలు ఆస్పత్రియందు వైద్యకళాశాలయందు భారతీయులను చేర్చుట చేతను, పాశ్చాత్య వైద్యవిధానముల అధునిక స్వభావమును గుర్తించని కొందరు ప్రభువులను నియమించుటచేతనని (ప్రిన్సిపాలుగారు చెప్పుచున్నారు.

విద్యార్థులు ఉన్నతవిద్య నభ్యసించలేదనియు, సరియగు విద్యార్థులను ఎంచుకొనుటలేదనియు చేయు ఆక్షేపణతో నేను విశేషవివరాలను. ఇందు చేసినవారందరు ఇంటకు పరీక్ష పాస్యన యనవారే. ఇంగ్లీషుతెలిసంత తెలిసివారే. ఒకవేళ మతభేదములను బట్టి విద్యార్థులను చేర్చుకొనుటలో మంచివారందరను వెనక నుండి, సామాన్యులను చేర్చుకొనకపోవడము మనప్రభుత్వవిధానమునే భూషించవలెను. ఇదివరలో విద్యార్థులను చేర్చుకొనుట యందు కళాశాల ప్రసిద్ధిపాలుగారికి సంపూర్ణాధికారముండెను. వారుకాస్త్రమువిద్యార్థుల నేర్పించుచుండిరి. అందుచేతనే యెక్కువ మంది పాస్యన గుమండిరి. విద్యార్థుల విజ్ఞానమును విద్యాసక్తియు, యెక్కువ గాను ఉండుటలనే నేర్పు పండితులందు లాపము లేనియున్నను కష్టి బుచ్చుచుండెను. ఇప్పుడు విద్యార్థులను కళాశాలకు చేర్చుకొనుటకుగాను సెలకును ఇమిటి నియమించబడినది. వారు విద్యార్థుల నుపాధ్యయించు సంతక జాతి మతభేదములబట్టి నిర్ణయించుచుండిరి. ఇంకొక పరీక్షలనుగూడ నున్నపుడేసి యీ విద్యార్థులను ప్రాత్యక్షముచేసినవలెనని ప్రయత్నముచేసినటులు ఆక్షేపణచేయుచును. ఇంకొక విషయము మింగితి ఉండజోదు. వైద్యకళాశాలయందలి పండితులు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షాధికారులగు నున్నారు. పరీక్షలయొక్క ప్రమాణముగూడ తగినవో విశ్వవిద్యాలయము అట్లు గావలెనని గోరుటచేగాక యీ ఉపాధ్యాయులగు నుండి పరీక్షలుచేసినవారే అటుల జేసి రని తప్పులనియున్నది.

విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలు యీ రోజులలో యెక్కువగా రోగిపరీక్షకు అభ్యాసమునకు సంబంధించిన వననెడల ఉండవలసిన తీరుననేయున్నవని చెప్పవచ్చును. కాని అట్టి విద్యార్థిగా నమునకు అవకాశము చాల తక్కువగుచున్నది. ప్రతి సంవత్సరమున వైద్యకళాశాలయందు చేర్చ విద్యార్థులసంఖ్య యెక్కువగుచుంటే యిట్టి అభ్యాసవిద్యకు అవకాశములు తగ్గిపోవుచున్నవి. ఈ విషయమును ప్రసిద్ధిపాలుగారే తెలిసికొనిరి. విద్యార్థులను తగ్గిన వనరు లీయక పరీక్షలతో బాగా చేయలేదని నిందించిన లాభములేదు.

భారతీయఉద్యోగుల నియమించుట ప్రసిద్ధిపాలుగారు చివరకు చెప్పిన రెండు అంశములును వైద్యకళాశాలయందు భారతీయుల నెక్కువమందిని చేర్చుటనుగూర్చినది. భారతీయులను సివిలు సర్వీసులోగాని మెడికల్ సర్వీసులో గాని ఇంజనీరులు గా యెంచుటలని యి మించి నవ్వటికీ విరోధమును ఉద్యోగుల కాంట్రాక్టును ఉండును. ఈసమస్యవలన వైద్యకళాశాలయందు ప్రభువులందరు బి. ఎం. ఎస్. ఉద్యోగంలై యుండిరి. దివ్యసంఖ్యా తమకు బి. సి. ఎస్. సభ్యులవలెనే మెడికల్ సర్వీసువారుగూడ సర్వీసులోనుండుట తలపడవచ్చుననియు, మంచి సర్వీసు అయిన వారు మెడికల్ ప్రభువులగును, ప్రమాతి వైద్యుని మెడికల్ ప్రభువులగును మంచి ఫలితము కంటివైద్యునిగను క్రిమికాస్త్ర జ్ఞానినిగూడ ప్రభువుగ నియమించుట యెట్లునునో అంగీచించుదు. ఇదివరలో యింటల జేసినను యెట్టి విమర్శనలు రపులేదు. ఇప్పుడు భారతీయులను ఉపాధ్యాయులుగ నియమించుటతో బదులుకు వచ్చెను. ఇప్పుటి ఇండియన్ ప్రభువులు యెక్కువ నిపుణులుకారనియు యీ వైద్యవిద్యను బోధించువారు పాశ్చాత్య విద్యా విజ్ఞానము గల్గి అచ్చట ప్రజలవారు కావలెననియు చెప్పా సిద్ధాంతమునే సంగీకరింపజాలను. ఇండియన్ ప్రభువులను అంటించు

లున్నను విదేశీయులకు బోయి వైద్య విద్యను ఎక్కువగా నేర్చుకొనుటకు అవకాశము లేకపోయినను ఏమాత్రము వెనడియక విరోధమును పను కాలికులతో నిరసననునంగణాక మీంచియే యున్నటులకనుగొనుచున్నాము. కాబట్టి భారతీయులు వైద్యవిద్యను బోధించుటకు తగినవిధములు ఉచితముగాను, వైద్యకాస్త్రముగాని మరియేకాస్త్రముగాని ఒకవర్తమువారికి ఒకజాతివారికి ఒకదేశమువారికి ప్రత్యేకముగ సంబంధించినవిగావు. కాస్త్రములందు నిపుణత గాంచిన జె. సి. బోసు, పి. సి. రామ, సి. వి. రామను, రామానజనంజి వారలను జూచి భారతదేశము గర్వపడగలదు. వారలను ప్రాచీనతీవి దేశములు ఒకేతీరి గౌరవించుచున్నవి. భారతీయులు పాశ్చాత్యదేశములకు ఒక్కసారియైనను పోకుండనే పాశ్చాత్య వైద్యవిద్యయందు అచట జన్మించిన వారికంటెగూడ యెక్కువ నిపుణతను గాంచి వారికంటె యెక్కువ ఆర్జించుచున్నారు. ప్రభుత్వ సేవ యందున్న వైద్యుడు పాశ్చాత్య దేశములం దింకను చదువుకొన అభ్యసనము గలదని గుర్తించుచున్నామని విరోధియులనున్న అవకాశములు వారికి లేవు. విరోధియులగు బి. ఎం. ఎస్. ఆఫీసరుల పక్షపాటిబుద్ధి పోయి కళావిద్యపై యెక్కువవరకును భారతీయ వైద్యునినియంతలో నేమియుఅభ్యవృద్ధిగాంచదు. మెడికల్కాలేజీలోని ఇండియన్ ప్రభువులు ఈఅవమానమును బట్టిలో నేసికొని యూరప్ కొన కూడదు. ముగ్గియైన మానముదాల్చి యూరప్ కొనక వీరికి తగినకాని జేయవలెను. లేమన్నయెడల కళాశాలయందు భారతీయులకును విరోధియులకును ఎడబాటు గల్గి, క్లిష్టపరిస్థితులు ఏర్పడును.

వారావరణస్థితి

1928 నవంబరు 24-వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	కర 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	కర 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	కర 24 గంటలలో సగటు వర్షము	వీలైతే సెల 1-వ తేదీనుండి ఇంకొక సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షపుము.	
కోస్తాలోపూర్	82.5	79.2	...	17.83	8.98
విశాఖపట్నము	91.5	77.4	0.70	20.89	0.47
కాకినాడ	94.5	79.8	...	81.41	10.59
గుంటూరు
కర్నూలు	90.8	72.9	...	15.14	3.05
బళ్లారి	86.8	70.8	0.29	8.71	1.13
అనంతపురము	14.91	0.43
కడప	88.2	76.3	...	19.25	1.50
నెల్లూరు	97.1	78.6	...	11.57	0.42
మద్రాసు	95.9	78.1	...	9.29	5.06
కడపూరు	98.1	74.6	...	10.95	3.36
నీలము	88.9	71.4	0.57	14.17	4.58
కొయంబూరు	85.7	69.8	...	6.57	1.26
తిరుచనాపల్లి	92.0	74.4	0.10	14.24	3.85
నాగపట్టణము	91.5	76.1	...	5.82	3.94
మధుర	90.8	74.9	0.26	7.96	3.87
పొంబే	88.8	77.4	...	1.55	0.51
తిరునల్వేలి	2.08	0.20
తిరువేలూరు	82.0	72.6	0.81	30.71	2.56
కొచ్చిన్	80.8	72.8	0.65	87.74	16.87
కాలికట్టు	86.6	74.5	...	107.49	21.35
మంగళూరు	85.3	73.8	0.09	97.59	7.60
తెలంగాణ	80.5	68.2	0.25	16.02	0.28
మెలకార	70.6	61.4	0.65	88.91	3.15
కొడైకనాడ్	62.0	51.5	...	19.78	2.10

సర్కారులు:- మిలిటరీము కలుగు తెలియలేదు. విశాఖపట్నములో 0.70 వర్షించెను. మేఘములు పలవగుచున్నవి. పగటివేడిమి 8 నుండి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. డక్కా:- బళ్లారిలో 0.29 వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. కడపలో అగ్రతేదీకున్నవ. బళ్లారిలో 4, కడపలో 5 డిగ్రీలు పగటివేడిమి లెక్కువ. కర్నూరుకు:- మేఘములు ఒకమాస్తరగనున్నవి. అగ్రతేదీకున్నవ. పగటి వేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. అనంతపురం కొన్నిచినుములు గుర్రవచ్చును. సి. చెంగల్వరాయ మొదలియారు, అఫీసిటింగు వారావరణకాస్త్రజ్ఞుడు.

అఖిలభారత గౌరవనీయము

గత మేసెలమున లిప్పటివరరుచు వసూలైన నూలుచందా

సభ్యులు.	గజములు.
1. ఘూర్జరమున 3 మంది పంపిన మొత్తము.	137075
వీరిలో నలుగురు చెరి 24000 పంపిరి.	
మహాత్ముడు 16475 గజములు పంపెను. మరి ముగ్గురు తక్కిన మొత్తమును పంపిరి.	
2. బీహారునుండి.	2000
3. ఆంధ్రరాష్ట్రమున చేబ్రోలునుండి డి. వి.	8500
నరసింహారావుగారు.	
	117575
విరాళములు	
కల్లికోటనుండి కామి నుండవరాసుగారు	100300
గుంటూరునుండి	
గొల్లపూడి సీతారామకాస్త్రీగారు	5500
బి. గణపతిరావుగారు	8000
చెండియా కాంగ్రెసు సంఘము	6500
మరిమగ్గురు	6200
	120700
మొత్తము.	268275

(ఎంగుయిండియా 16.9.28)

నాగపూరు నగర కాంగ్రెసు సంఘము

కార్యనిర్వాహక నిర్ణయమునకై సమావేశమగుట నాగపూరు, సెప్టెంబరు 24:- నాగపూరు నగర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల సమావేశము సమరాత్రి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమున కేంద్ర సభ్యుల నెమ్మకొనుటకును, నాగపూరు నగర కాంగ్రెసు సంఘకార్యనిర్వాహకల నెమ్మకొనుటకును జరుపబడెను, అధ్యయంకరగా రధ్యక్షునివహించిరి.

పట్టికయందున్న 1501 సభ్యులలో 500 మంది మాత్రమే శ్వేతఖడ్గధరించి హాజరైరి. ఆరవవరకు చాల ఉపపాదించిరి గాని అయ్యది ఉపసహారముతోనెబడెను. లేదా ఉపపాదించి వారులేకనో బలవరమవారులేకనో పడిపోయెను. తుదకు అందరను కాంగ్రెసువాదులుగల పట్టిక ఉపపాదించగా అధిక సంఖ్యకులచే అంగీకరింపబడెను. 48 మంది మాత్రము ప్రతిహతులుగనుండిరి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకును నాగపూరు నగర కాంగ్రెసు సంఘమునకును రెస్పాన్సివిటీ తెవరును యెమ్మకొన బడలేదు.

అధ్యయంకరగా వచ్చినసభ్యులందరును కాంగ్రెసుకు బదులైయుండి రానున్నయెన్నికలందు కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులను బలపరచవలెనని కోరిరి. (అ. ప్రె)

కాకినాడ సబుకోర్టులో

స్టాల్ కాజు నెం 310/1928 వాది:- యర్రమిల్లి సూత్యనారాయణమూర్తి సా॥ వంటిమామిడి. ప్రతివాదులు:- 1 మార్నీడి సత్యనారాయణమూర్తి సా॥ లచ్చిరెడ్డిపాలెం 2 మార్నీడి వెంకటచలం సా॥ సత్యవరం.

వాదికి ప్రతివాదులు 181-9-6 లకు నె 1 కి నూట్కిరు 1-8-0 చొ॥ నడ్డితో అగ్గినవంటలె యిచ్చుటకు 222-5-1928 సం॥నం లేదీని వ్రాశియిచ్చిన ప్రామ్మీనోటు తొల్కా అగ్గి ఫాయదాలు రు 280-0-0 లక్కా వాది ప్రతివాదులుపయ్యు కా॥ నబుకోర్టులో యాదావాదా ఖలు చేసివున్నాడు. గన్మ సదరు దావా 2/3-9-28 సం॥రం లేదీని వాయిదా అయివున్నది గన్మ అక్షేపణవున్నవారు సదరు తేదీని హాజరై తెలియలేకపోవడము. జే. సూర్యప్రకాశరావుగారు కాకినాడ 28-9-28, వాదివైపు తరకిలు

వృత్తాంతలేఖలు

ముమ్మడివరంకో - ఆపరేటివు

యూనియను మహాజనసభ

(ఒక విలేఖరి)

ది 19-9-25 తేదీన ముమ్మడివరం బోర్డు పాఠశాలలో సహకార యూనియను మహాజనసభ జరిగినది. పదకొండు గ్రామ సంఘ ప్రతినిధులు గభకు విచ్చేసిరి. జిల్లా సహకారసమైక్య సకార్యదర్శులకు శ్రీయుత నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు సభ కుహాజరైరి. ముమ్మడివరం డిప్యూటీ తహసీలుదారుగారు, సబురజస్వరూగారు, బోర్డుపాఠశాలపాఠ్యాయులు సభకు విచ్చేసిరి. కొత్తలంక సహకారసంఘ ప్రతినిధులగు కొచ్చర్లకోట వెంకటరాజుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. యూనియను కార్యదర్శులగు జయంతి స్వామినాయుడుగారు యూనియను సంవత్సర నివేదికను చదివిరి. యూనియను చాల సంతృప్తికరముగా పని చేయుచున్నది. దినదినాభివృద్ధిని గాంచుచున్నది. ఈయూనియనులో 28 సంఘములు పనిచేయుచున్నవి. 2825 సభ్యులు సంఘములో చేరియున్నారు. ఇందులో 294 బ్రాహ్మణులు, 1618 బ్రాహ్మణేతరులు, 11 గు క్రైస్తవులు, 28 మహమ్మదీయులు, 879 ఆదిఅంధ్రులు నున్నారు. సభ్యుల షేరుధనము 19,929 రూ. గతసంవత్సరములో 1,55,155 రూ. సభ్యులు ఋణముతీసిరి. గు 72,081 ఋణము వసూలయిచ్చిరి. బ్యాంకువారికి సంఘములు వాయిదామీరిన వడ్డీ యేమియులేదు. అసలు నాలుగుశేల రూ. పా యీ లు మా త్రం వా యి దా మీ రి న ది. నూటికి 6 శతుకు మాత్రమే బ్యాంకు అసలును బకాయి. సభ్యులు సంఘమునకు 25 వ వంతు మాత్రము బకాయి యున్నది. జిల్లాలో యూనియను లన్నిటికంటె యాయూనియను అవ్వలు నమూనాపరచుటలో చాల ప్రశంసాపాత్రముగా పనిచేసి యున్నది. ఈయూనియను నూపరువైజయగా రగు గాడిచర్ల లక్ష్మీనారాయణగారు బకాయిలు వసూలపరచుటలోను సంఘముల వ్యవహారమును సక్రమస్థితిలో పనిచేయుచుటకు చాల తోడ్పడిరి. జిల్లా సహకారసమైక్యసమావరణ జరుగగా నియమింపబడిన చిలకమర్రి లక్ష్మీనారాయణగారు కొన్ని సంఘములు విచ్చేసి బకాయిలు సమాప్తులో చాల తోడ్పడిరి. యూనియనునారు సహకారోద్యమ ప్రచారములో వివిధగ్రామములకు విచ్చేసి తాగుగ ప్రచారము సలుపుచున్నారు.

ఈసంవత్సరము జరుగబోయే సప్తమగోదావరీ మండల సభ ముప్పడివరం యూనియనులో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఈసభ ఫిబ్రవరి 7, 8 తేదీలలో జరుపుటకు యూనియను మహాజనసభవారు నిశ్చయించిరి. ఈసభకు శ్రీయుత భోగ రాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు, ఎ. రంగనాథంగారు, టి. ఆదినారాయణచెట్టిగారు షేర్లు అధ్యక్షులుగా కొరుటకు తీర్మానించినారు.

పిమ్మట యూనియను బడ్జెటు పరిశీలించిరి. యూనియను అదాయము 1400 రూపాయలు. యూనియను నిబ్బంది ఖర్చులకు దామాషాయాని 1200 రూ. ఖర్చుపరచుటకు అంగీకరించిరి. నూరురూపాయలు యూనియను రిజర్వుఫండుకింద శేటాయిందిరి. ఇది నూతనపద్ధతి. ఈ ప్రకారము ఏయూనియనులోను జరిగియుండలేదు. ఇది యూనియను పరిపాలనకు ఎంతయు షేరుదాయకము. ఈవిధానము ఇతరయూనియను లన్నియుకూడ అనుకరించుట మంచిది.

పిమ్మట ఆంగ్ర సహకారసమైక్య ఉపాధ్యక్షులకు సత్యనారాయణగారు సమైక్యసమును అభివృద్ధిపరచి సహకారోద్యమ వ్యాప్తమునకు తోడ్పడవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. యూనియను మహాజనసభవారు యూనియనును సమైక్యసమునకు చేర్చుటకు తీర్మానించిరి. సంఘములను కూడ సమైక్యసమున చేర్చుటకు హెచ్చరించుటకు తీర్మానించిరి. మహారాజశ్రీ జయంతి స్వామినాయుడుగారు, (2) మహాధీర కామేశ్వరరావుగారు, (3) మాచిరాజు వెంకటరత్నంగారు, (4) సువర్ణ సోమ యాజులుగారు, (5) శీటేటి రామారావుగారు, (6) కొచ్చర్లకోట వెంకటరాజుగారు, (7) కెకాప్రగడ రాజేశ్వరరావుగారిని, యూనియను కార్యనిర్వాహక సభ్యులగు యెమ్మకోవడమైనది.

ముమ్మడివరం

కాంగ్రెసుప్రచారము

ది 19-9-25 తేదీరాత్రి ముమ్మడివరంబోర్డు పాఠశాలలో కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులకు వోటు ప్రచారముచేయునిమిత్తము శ్రీయుత నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు సభయొకటి యేర్పాటుచేసిరి. పదిపన్నెండు గ్రామములనుంచి సహకార సంఘ సభ్యులు గ్రామములు సభకు విచ్చేసిరి. కొత్తలంక కాపురములకు శ్రీయుత కొచ్చర్లకోట వెంకటరాజుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. సత్యనారాయణగారు "సహకారోద్యమము, రాజకీయము" అనువిషయమై ఒకగంటసేపు మహాపన్యాసమిచ్చిరి. పాశ్చాత్యభిమతిలో వివిధదేశములలో సహకారోద్యమముద్వారా రాజకీయపరివర్తన మెట్లు జరుగుచున్నదో ఉదాహరణ పూర్వకముగా రుజువుచేసిరి. బర్లెండుదేశములో న్యవసాయ సంఘములద్వారా వివిధ జాతీయవాదులు ప్రబలిలో జాతీయభావములను ప్రబోధముచేసి జాతీయభ్యున్నతికి యెట్లు తోడ్పడినది విశదీకరించిరి. రష్యాదేశములో సహకారోద్యమము ప్రజాసామాన్యమున కెట్టి యుత్తేజము నిచ్చి నిరంకుశపరిపాలనా ప్రభుత్వమునుంచి ప్రజాయత్రపరిపాలనా హక్కులము చేసుకొని ప్రపంచమున నూతనపరిపాలనా విధానము ప్రతిష్ఠించి నూతన సందేశ మొసగుచున్నదని తెలియజేసిరి. ఇంగ్లాండుదేశములో సహకారసంఘములద్వారా పార్లమెంటు సభ్యత్వము సంపాదించి తే బరు ప్రభుత్వము వారు తమ పరిపాలనా సౌన్దవమును ప్రకటింపగలిగిరి. జర్మనీ, ఫ్రాన్స్, యిజిప్టు దేశములలో సహకారోద్యమము ద్వారా ఆర్థిక రాజకీయ పరివర్తన మెట్లు సంఘటిల్లుచున్నదో ఉదాహరించిరి. హిందూదేశపు భౌవిభాగోదయమునకు సహకారోద్యమము వివిధమార్గముల తోడ్పడగలదని విశదీకరించిరి. గ్రామ ప్రసర్ని ర్యామునకును, దేశీయులలో వివిధకక్షలవారికి కలములవారికి పరస్పర సానుభూతి, విశ్వాసము జనింపజేసి సాంఘికాన్నత్యమున కెట్లు సహకారోద్యమము తోడ్పడగలదో తెలిపిరి. మారువాడి వర్తకులవలె కేవల వడ్డీవ్యాపారముతో మాత్రమే సహకార సంఘములో పనిచేయువారలకు సంక్షేమీ చెందక ప్రజల ఆర్థిక రాజకీయ సాంఘిక సమస్య పరిష్కారములకు చేయుత నోపగనగాని సహకారోద్యమమువలన లాభములేదని తెలిపిరి. సహకార సంఘములలో సభ్యుల యభిమతియు ప్రకారము సంఘము లెట్లు స్వయంసిర్జయ నూత్రము ప్రకారము నిర్వహింపబడుచున్నవో, దేశ పరిపాలనా విధానములో కూడ అట్టి స్వయంసిర్జయ నూత్రముల ప్రకారము పరిపాలింప బడునంత దిరుకు సహకార్యులు నిరంతరము కృషి సలుపవలసియున్నది. ప్రస్తుత రాజకీయక్షోలవారిలో కాంగ్రెసు పక్షమువారు స్వయంసిర్జయ నూత్రముల ప్రకారము పరిపాలనా విధానము ఆదర్శకముగా పెట్టుకొని స్వరాజ్యసంపాదనకై కృషి సలుపుచున్నందున, జాతీయతకుల వివిక్షతలు పాటింపక సహకార సంఘసభ్యు లెల్లరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు మాత్రమే తమపేరు నిచ్చి తమ స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుకొనవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. వివిధ గ్రామసంఘములకు చెందిన ప్రతినిధు లెల్లరు తమ గ్రామములలో సహకార సంఘసభ్యు లెల్లరు స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులకు మాత్రమే వోటు నిస్తుటకు కృషి సలిపెదమని వాగ్దానము చేసిరి. అనంతరం సహకార ఖడ్గదస్తోద్య సంఘాధ్యక్షులు, ఉపన్యాసకులకు వందనము లర్పించిరి. సభకు విచ్చేసిన వివిధ గ్రామములకు ముమ్మడివరం సహకార యూనియను కార్యనిర్వాహకమువారు రాత్రి ఉచిత భోజనసత్కారముచేసిరి. రాత్రిలంక సహకార సంఘాధ్యక్షులు భోజనానంతరము గ్రామోపాసకు పాటకచేపెట్టి ఆనందింపజేసిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీకూచి నరసింహముగారి పష్టిపూర్తి

ఆంధ్ర కవిత్వములకు ఆంగ్లభాషా వికారములును నిరుపమానబోధనా సామర్థ్యసంపన్నులును వినయవివేక భూషణులును శ్రీ రావభట్టును ఆరు మాచి నరసింహముగారికంటె గొప్ప ఆంధ్రుడికాలమున లేదని నానుభిప్రాయము. కావున ఆయన పష్టిపూర్తిని గురించి ఆంధ్రపత్రికలో బ్రటింపబడిన విజ్ఞప్తి నాకపరిమితానందము గలిగించెను. ఆమృతభోజ్యమును కన్నులారగాంచుట యెప్పుడెప్పుడో ఉవిశ్వాసమయ్యెను. ఆనాడు నరసింహముగారిని గౌరవించు విధి వారి శిష్యులదేమాత్రమేగాక, వారి శిష్యులైన ధన్యులందఱిది యని చెప్పనొచ్చు. ఆమృతానందము చేతికింద ఇంచుమించుగా బది సంతృములు పనిచేయు భాగ్యము నాకు సంప్రాప్తించియుండెను. విసఫ్పటికిని, వారికి సహాయోపాధ్యాయుడ ననుటకంటె శిష్యుకోటిలో నొకడనని చెప్పకొనుటయే నాకు బరమానంద సందాయకము. శ్రీనరసింహముగారు ప్రధానోపాధ్యాయులుగానున్న పాఠశాలలో గొంతకాలము సహాయోపాధ్యాయులుగా బనిచేసిన వారికి చేత "ప్రేమిం" అక్రమలేదనినను అతితయోక్తి కానీరదు. నేనింతకుముందే ప్రాసి ప్రకటించిన నరసింహముగారి

తచరిత్రలో గొంత విపులముగా నాభావములు వెల్లడించిరి. "జగమెరిగిన బ్రాహ్మణులకు జందెమేల" అన్నట్లువారి నిక్కడ బ్రత్యేకముగా బ్రకటింప నేల?

ఆంధ్రమాతకు దనపు త్రికృత్యంబైన వారి పష్టిపూర్ణత్వముకంటె కుభకార్యము జరుగ నేరదు. కాబట్టి, ఆంధ్రులనిపించు కొనదగినవా రందఱును శక్త్యనుసారము తల్పార్థనిర్వహణమునకు దోడ్పడుదురు గాక!

సీ. శ్రీరామనామంబు చెవిసోకినంతనే
తెన్నయత్వంబునఁ దనరువాడు
ఎవ్వరు తనచెంత కెపు డేరుదెంచిన
సముచితాదరణంబు సజావువాడు
పరజనంబులఁగూర్చి పల్లెత్తునాటన
కాత్మనిగ్రహమున నలరువాడు
ఆర్థిచేఁ గుండెడి యథులు వచ్చిన
అంతోయింతోయిచ్చి యనువువాడు
గీ. ఇంక నెన్నో మగుగులు నెసగువాడు
కూచి నరసింహనామక కోవిదుండు
పష్టిపూర్తిమహాభాగ్య సహితుడౌట
ఆంధ్రమాత్యువహోత్సవ మనునగాన
అందుఁ బాల్గొనుడయ్య మీరతులభక్తి
ధన్యమతులార! ఆంధ్రసోదక్యులార!
జనమంచి సీతారామన్వామి.

భీముని పట్టణము

(వీడ్కోలులుత్సవము)

ఈపురమున 20-9-25 వ తేదీన, ప్రభుత్వమువారిచే నుతేరియాజ్యరములపరిశీతులు పరిశీలించుచుండ ని పంపబడి యీపురి యందలి నీతిగతులను బరిశోధించి పొరులకు సీతముగావించిన ను. రా. శ్రీ ఎమ్. కె. రామస్వామి అయ్యరుగారు తమ స్థానిమునకు వెడలుసందర్శమున శ్రీవారి గౌరవార్థము పురములోఁ జేరినమునుష్యులచే నొక యల్పాహారవిందు గావించబడినది. ఆసనకు రావుసాహెబు చిలకా సంతేపరావునాయుడుగారు (పునపాలకసంఘాధ్యక్షులు) సభాధిపత్యము వహించిరి. సభవచ్చిరవారికి మిఠాయిమొదలకవని విరివిగాఁబంచి పెట్టబడినది. విందు జరిగినతరువాత సీయుత్సవమునకు ముఖ్యకారకులగు శ్రీమాన్ సముద్రాల తిరువేంకటాచార్యులుగారు శేక్స్పియరు మహాకవి కృతముగు ఒకేలు నాటకమునుండి చక్కయొకరంగమును బ్రదర్శించిరి. తరువాత బురసుందరి యుత్పతపాఠశాలపాఠ్యాయులు కొందఱును ప్రాధానోపాధ్యాయులును గలసి వరవిక్రయములోని కొన్నిరంగములను బ్రదర్శించిరి.

ప్రదర్శనానంతరము సభ్యులచేతను సభాధిపతుల చేతనూ శ్రీ రామస్వామి అయ్యరుగారు జరిపినపరిశోధన గురించియు నితరములకు వారి గుణములగురించియు మహన్యాసము లీయఁబడినది. శ్రీవారు ప్రత్యుత్తర మొసంగినవిషయ జయజయనాదములతోడ సభ ముగిసెను.

(ఒకవిలేఖరి)

కావలెను

యేజంట్ల, వర్తకులు

మిషనుకుట్టుకు, చేతికుట్టుకు, లేసోపసులకు, యావయోగిందు అనేకరకముల ప్రతస్తమైన దారపుబంటులను, చుట్టలను విల్లను, కట్టలను, దారపుబంటులు చుట్టు యంత్రములను, సరసమైన ధరకు అమ్మ యేజంట్లకు మంచికమీసను యివ్వబడును.

ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్సు, కౌకినాడు.

లండను కర్ టిన్ లండు హార్ నె, కంపెనీ, యఫ్. యఫ్. తుపాకిమందు యిప్పుడే యన్. యన్. "మాడ్డసోర్" ఒడనుండి దిగుమతి అయినది. ధర పౌను 1 కి రు 1-8-0.

యఫ్. యఫ్. యఫ్. తుపాకిమందు. ధర పౌను 1 కి రు 1-10-0.

చిల్లుబర్డు పాట్ ధర పౌను 1 కి రు 0-8-0.

స్పెన్సర్ కంపెనీ

మైదాను అండు (బ్రాంచిలయందు.)

ఇదేదోధారక ఆంధ్ర భాషానిలయము

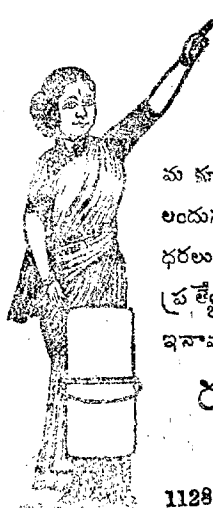
గౌతమీఆశ్రమం - కుక్కునూరు

దసరాభిక్షలు

విద్యాభిమానులారా! శ్రీ సరస్వతీదేవి ప్రతిష్ఠాపన పూజాదివసులగు దసరాపండుగ దినములు సమీపించుచున్నవి. తద్వల్లసమయములందు ఈసరస్వతీ యారాధనమునకు కానుకలు సమర్పించునాచారము మనయాంధ్ర మహాజనులచే పంకల్పింపబడి అనాదినుండి నిర్విఘ్నముగ కొనసాగుచున్నది. ఈపై భాషానిలయము అనువరమునందు కృషిచేయుచున్నతరి గతవత్సరము యీసంస్థాన ప్రముఖులనేకులు దసరాభిక్షల నొసంగి భాషాభిమానమునుజూపి మార్గదర్శకులై మాకృతజ్ఞతలకు పాత్రులైరి. ఈవత్సరమునూడ యీవరూ దీపావళి సంతకాంతిపండుగల సమయమునందు యీప్రాంతీయ ముఖ్యస్థానముల కేగి ఈ నిలయ భాషాభివృద్ధికై దసరాభిక్షలనిమిత్తము ప్రముఖుల సందర్శింప నెంచియున్నారము. ఇప్పుడు భాషానిలయము ౧౨౦౦ గ్రంథములును ౨౦ లోపు దినవార మాసపత్రికలును, ౩౦ మంది సభ్యులునుగలిగి అగ్రస్థానమును నునమండలమున ప్రాముఖ్యత యు వహించి స్థానికుల యొక్కయు, అత్యంతాను పేట ప్రముఖుల యొక్కయు పోషణమును బహిషి కుప్రసన్న ఆంధ్ర మహాశయులనేకుల సహాయ ప్రోత్సాహములను ప్రశంసలకును పాత్రమై ౧౮ మాసములనుండి యీసంస్థానాగ్రుల విజ్ఞానాభివృద్ధికి నిరంతర శృషిసల్పుచుండు జెల్లరెరింగినదే. ఇంక దీని నుదారాశయులు లెన్నిటిని నిర్వర్తింపవలసియున్నది. స్థిరముగ సర్వజనోపయోగముగ వర్ధిల్లు ప్రయత్నము లనేకములు జరుగవలయున్నవి. కాన మావిన్నపము నాలికించి స్వదేశభాషాభిమానులును ధర్మశిలురు నగు నాంధ్రమహాశయు లెల్లరు యీపండుగ సమయములందు విరివిగ దసరాభిక్షల నొసంగియు తమవద్దగ్రంథము లేమైననున్న కానుకలుగా సమర్పించియు యితరులను ప్రోత్సహించియు తమ యధాశక్తిని యీసంస్థానాభివృద్ధికి తోడ్పడ సవినయముగ ప్రార్థించుచున్నారము. సంస్థానాధీశులు ధనసంపన్నులు ఈభాషానిలయమును పోషించియు భూరివిరాళము లొసంగియు నుద్ధరింప వేడుచున్నారము. అత్యంతాను పేట ప్రముఖులు తమకట్టుములను విరాళములు వగైరా ఈనిలయ గౌరవోపాధ్యక్షులగు బ్రహ్మశ్రీ ముకుంద రామమూర్తిగారి కంతజేయవచ్చును. తమ సమృద్ధియునకు విచ్చేసినను మాకు రా నవకాశము కార్యభారముచే చిక్కుచున్నను యుదారస్వభావముతో యీకింది విలీనమునకు గాని యీక్రిందిచారితో నెనగిగి గాని తమకట్టుము లంపవచ్చును. మాప్రయత్నములు సఫలీకృతమగునట్లు ప్రార్థన తోడ్పడి ఆంధ్ర గౌరవమును గాపాడెదరుగాక.

వేలూరి కుబ్రాబ్బాయి, అధ్యక్షులు అనువరం.
ముకుంద రామమూర్తి, అత్యంతాను పేట.
చిలుకునూరి కుచ్చారావు, ఉపాధ్యక్షులు.
మొక్కరాల అప్పారావు.
నిర్మల ప్రకాశం, కోశాధ్యక్షులు.
కొ. నెం. రా.ల. నా. శర్మ, కార్యదర్శి.
కొ. సీతారాంరావు, సహాయకార్యదర్శి.
కుక్కునూరు, మానవసంపాద్య, గోదావరికిల్లా.

చలికాలమునందు

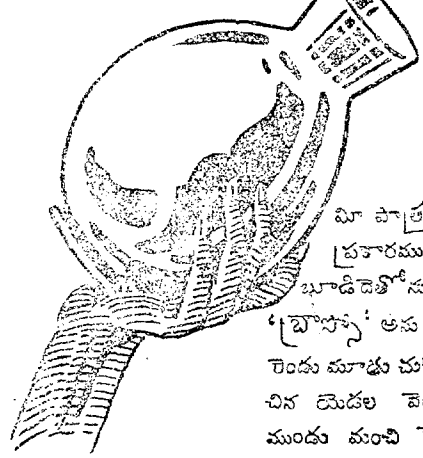

మీరు మీయింటియందుండవలెను
రుక్మిణి కుక్కరు
మీకు కాలము, పైకము, శ్రమ కూడుదలయును. 5 సౌకర్యమైన పైజా లందుగలను. 1, 2, 4, 6, 8 గరికి సరిపోవు ధరలు రూ 18, 18, 22, 27, 33. కాలేజికి ప్రత్యేక ధర. వివరములు గల పుస్తకము ఇనాముగా పంపబడును.

రుక్మిణి కుక్కర్ కో
నెం. 13 మాదానుడిపి
1128 రాయపురము, మద్రాసు.

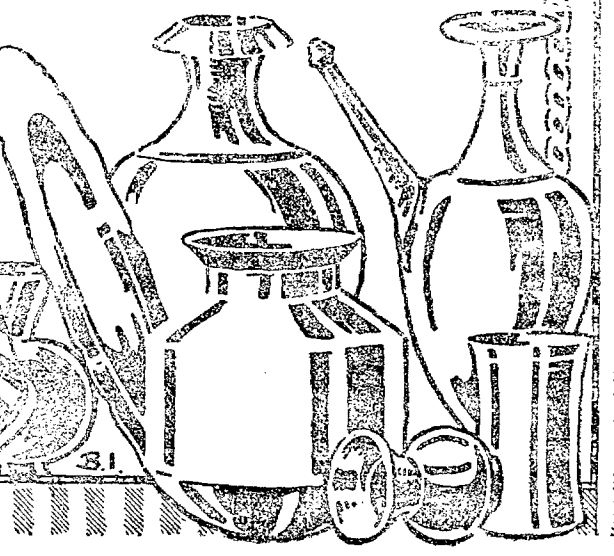
బ్రాస్సో
ఇతడి, రాగి మొదలైన లోహములను శుభ్రము చేయు లోహపు మెరుగు

మీ పాత్రలను పాత వాడుక ప్రకారము మళ్ళు తోను, బూడిదతోను శుభ్రపరచవలె!
'బ్రాస్సో' అప లోహపు మెరుగు రెండు మాడు చుక్కల నువయోగించిన యెడల వెంటనే చాలకాలముందు మంచి మెరుగు వచ్చును. పాత వాడుకకంటె ఈలాగు మిక్కిలి సులభముగాను త్వరగాను మెరుగు పెట్టవచ్చును.

'బ్రాస్సో' మెరుగును రెండు మాడు చుక్కలు నొక గుడ్డ పేలికమీద చల్లి యా గుడ్డ పేలికతో పాత్రలను లోమినయెడల బహు చిత్రముగా యా పాత్రల మెరుపోయి, మంచి మెరుగు, కాంతివచ్చును. పంట పాత్రలకు, భోజనముచేయు పాత్రలకు మెరుగు పెట్టిన తరువాత పరిశుభ్రమైన నీటితో వాటిని కుడిరించి బాగుగా కడుగవలయును.

'బ్రాస్సో' మెరుగుయందు కొత్త మొదలైన పదార్థము లేవియు లేవు. కేరెతో తాకబడకయే కడగవలెను.

యా ట్రేన్ 105
అమెలిక్ విరేచనములకు దీర్ఘకాలమునుండి యున్నను బాసిల్లరిగా నున్నను అద్వితీయమైన నివారిణి

మాత్రము ఎవీమాలు
మాహులెప్పు, మెన్స్ట్రువంతు లొగూరుచేయబడినది.

ఓషప్రణామముచే గౌరవ వ్యాధులకు, ఉష్ణప్రవేశములందు గలగు వ్యాధులకు చికిత్సాయము, హామెబర్గు ఆంధ్రుల కెబ్బెల్లలవద్దను విక్రయమునను దొరకును.

BEHRING INSTITUTE MARBURG-LAHN GERMANY
Madras Representative :—T. RAMACHANDRA RAO, 153, Broadway, Madras.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్యగ్రంథములు

శిల్పమహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా సత్యనారాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందఱు స్వయముగ హిందీ నేర్చుకొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0

పోర్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము, 7 తంబు శెట్టిపేటి మద్రాసు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులై 24-9-26

(24-9-26)

ఇరువదిగజముల "సి" ధరలు

కాకికాయలు—22 X 22 మంగిపూర్లు (బి) రు 9-14-0.

కాకికాయలు—22 X 22 వేరు రుములు (బి) రు 9-0. సరాసరిరకము రు 8-0.

తెలుపుముల్లు—1708 రు 18-12-0; గ్లాస్ 9000 రు 18-8, ఎల్. ఎల్. 78 రు 8-9; ఇ. సి. 78 రు 9-2; 88-888 రు 18-0; 8978 రు 8-4-0 1702 రు 11-8; 2908 రు 7-12. 9978 రు 9-2-0, ఆర్ 78 రు 8-4-0. 578 రు 8-4-0. Z. Z. 78 రు 8-10-0.

సూలు

40 సెంటరు, సీమ (5 పాకెట్టు) బాక్స్—రు 5-10-0 చలువ రు 6-7-8 పచ్చరంగు రు 8-12-0; పడవ రు 8-8-0; కాగి రు 8-10-0 సవరణ రు 7-14-0.

40 సెంటరు జపాన (పదిపానులకట్టు) నక్షత్రము రు 12-2-0.

60 సెంటరు సీమ (5 పాకెట్టు) అడకతెర 17-0-0 నెమలి రు 15-15; "గేట్" రు గొడ్డలి రు 9-10-0 గడ్డిబండి రు 9-12-0 ఎడ్డుగడియారము రు 9-8-0; కలకాడు రు 9-8-0.

60 సెంటరు జపాన (పదిపానులకట్టు) భూగోళము-సీలంచేత రు 18-14-0.

లోహములు

ఇనుము:—బెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒకబాదనవ ధరి రు 27-8. రు 34.

ఇల్లిడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 258. జర్మన్ (డిజిమాక్) రు 288; రాగిరేకు రు 257.

టిక్రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ టిక్రే) రు 19-8-0.

కలాయపెంతు రేకు:—24" గేట్ 6" 7" 8" 9" 10" రు 15-0-0, రు 15-4-0.

సీమెంట్ పిపాసు బల:—

సార్వత్రికమార్కు రు 18-8, సెమలి రు 11-4. "జిం" చక్కెర (రేడి) రు 82-4-0.

వాయిదాధరలు ఆగస్టు రు 82-2. సెప్టెంబరు రు 82-0 అక్టోబరు రు 81-15. నవంబరు 81-15.

వేరుసెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు:— "సి.సి.కె" రు 45, రు 58. సాదాపాసు రు

వేరుసెనగసూన

"గానుగ" రు 122. "ఫెన్" రు 120.

అముదము

(గానుగర) రు 92.

పదునుచేసినతొలు రతి 1 టిక్రే

	ముదలు	వరకు
ఎడ్డుకోలు (8½ మొదలు 9 రకులు) రు 0 12 6	రు 0 13 8	
" (7½ 8) "	రు 0 13 8	రు 0 18 9
" (తేలిక) "	రు 0 15 9	రు 1 1 8
" బెంగళూరు (8½ మొదలు 9½) రు 0 12 7	రు 0 13 8	
" " (తేలిక వరకు) రు 1 1 8	రు 1 1 9	
" (విజయనగరం 7½ 8) రు 0 13 6	రు 0 14 0	
" (ఏలూరు 7, 7½) రు 0 14 6	రు 0 15 0	
గేడకోలు రు 0 10 0	రు 0 10 8	
కడపూడకోలు రు 1 0 9	రు 1 1 6	
అవునూడకోలు రు 1 12 6	రు 1 14 0	
మేకకోలు రు 2 10 0	రు 2 15 0	
కాట్టకోలు రు 2 14 0	రు 3 5 0	

పదునుచేయని పచ్చితొలు

బెంగళూరు మేకతోలు 100-కి రు 160 0 0	రు 170 0 0
బెజాద మేకతోలు " రు 155 0 0	రు 170 0 0
బెంగళూరుగాట్టతోలు " రు 180 0 0	రు 155 0 0
బెజాదగాట్టతోలు " రు 180 0 0	రు 170 0 0
అవారముపట్టు బాదం 1-1 రు 25 0 0	రు 30 0 0
కొన్నంపట్టు " రు 20 0 0	రు 23 0 0
కర్రపట్టు " రు 80 0 0	రు 45 0 0

నన్నయభట్టు త్రిత్రయందా?

[కాశీభట్టు బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు]

చెన్నపురిలో నాంధ్ర భాషాచరిత్రము గూర్చి శ్రీ శతావధాని దోమా వెంకటస్వామి గుప్తగారు రచనాత్మక మిమ్మ సంకల్పమున నవ్యభట్టు త్రిత్రయందా విమోచన శ్రీతుంపూడి భగవంతుం గుప్తగారు తమ యధ్యక్ష కోశస్వామ్యములో "నన్నయభట్టు బ్రాహ్మణుడుగాడు. త్రిత్రయందా. రాజరాజనరేంద్రుడు నన్నయభట్టును విశేషమునకు తెలిసినవారు. ఆకాలము నందు వృత్తి భేదమువలన నన్నయ బ్రాహ్మణుడనియు రాజ రాజ త్రిత్రయందా డనియు పిలువబడిరి. ఇది కావనములవలన నిర్ధారణ అగుచున్నది." అని తెలియిచ్చిరి. ఇది చాల వింతను బుట్టించుచున్నది. నూతనవాద మగుటచే మన కొంత వింతగఁ గాన్పించినను నిందు సత్యమున్నయెడల దప్పక గ్రహింపదగి నదియే. కావున దీని బలా బలములను విమర్శించుకొందము.

బ్రాహ్మణాదిజాతులు వృత్తినిబట్టి యేర్పడెనా? మన ప్రమాణ గ్రంథముల బాగుగ విమర్శించి చూచుకొనిన నవనాగ రకులు చాతుర్వర్ణ్యము, వృత్తులనుబట్టి యేర్పడినదే గాని జన్మముచే నేర్పడినదికాదని కొంతకాలమునుండి వాదించుచున్నారు. కాని యీ వాదమునకు వారి సాహసమే యాధారముకాని మఱి యెంతరాధారమును లేదు. వర్ణభేదము జన్మముచేతనే గల్గినది. కాని వృత్తినిబట్టి కలిగినది. కాదనుటకుఁ గల హేతువుల నీక్రింద నిచ్చుచున్నాఁడను.

1. నన్నయ కాలముకంటె బూర్వమున విరచింపబడిన మృచ్చకతికములో దక్షిణానాయకుడగు చాతురతుడు వి ప్రుడైన తెలుపబడియున్నది. ఇతనివృత్తి వణిజవృత్తి యని యందే లిఖింపబడియున్నది. శూద్రకముహూరాజనాటికి వర్ణ భేదము వృత్తిమాత్రముచేతనే కలుగునదిగా నుండియెడల వణి గ్యవర్ణము గల చాతురతుడు వైశ్యుడై యుండవలయును. కాని విప్రుడై యుండుట కవకాశములేదు. అయినను, వైశ్య వృత్తికల ఈ చాతురతుడు విప్రుడగు నందు దెల్పబడి యు న్నాడు. కాబట్టి యానాటికి వర్ణభేదము వృత్తినిబట్టియుండ లేదనియు జన్మమును బట్టియు యుండెడి దనియు దేలుచున్నది.

2. మహాభారతమున శస్త్రవీరుడైన ద్రోణకృపాశ్వత్థా ములు బ్రాహ్మణులుగాఁ దెలుపబడియుండిరి. ఆనాటికి జాతిభేద ము వృత్తినిబట్టియే కలిగియున్నదగునో నిట్లుండుట కవకాశ ముండదుకదా! ఈకాలము శూద్రకముహూరాజ కాలముకంటెను బ్రాచీనము. ఇంకనుజ్ఞానియైన విదురుడు శూద్రుడుగాఁ దెలుపఁ బడియున్నాడు. ఇదియు నానాడు వృత్తిచే వర్ణ మేర్పక లేదని తెల్పుచున్నది.

3. రామాయణములో మునివృత్తిలోనుండి దశరథుని బాణాపాతంబు పడిన మాణవకుడు వైశ్యుడై యున్నాడు. వృత్తినిబట్టి చూచిన నతఁడుబ్రాహ్మణుడు గావలసినదికదా! అట్లులేదు. కావునభారతకాలము కంటెను బురాతనమైన రా మాయణకాలమునఁగూడ జన్మమునుబట్టియే జాతిగలిగెడిది కాని వృత్తినిబట్టి కలిగెడిది కాదు.

4. రామాయణముకంటెను బురాతనమైనది మనుస్మృతి. ఈ మనుస్మృతిలో శూద్రరాజ్యములు వేర్వేర్వఁబడియున్న వి. ఈయఁశమున నవనాగరకులుగూడ సంగీరించియున్నారు. మనువుకాలముందు వృత్తిచేతనే జాతి యేర్పడియున్నయెడల, త్రిత్రయభట్టుభగవంతు పరిపాలనవృత్తికలవానిని మనువు శూద్రులనుగాఁ దేర్చెనుట యెట్లు జరిగినదే? శూద్రరాజ్యము లెట్లుండఁగలవు? రాజ్యము చేయువారెల్లరు త్రిత్రయము కావలయునుకదా! మనువుకాలమున త్రిత్రయము కలవాడై యుండియునుగూడ జాతిచే శూద్రులని తెలుపబడినవారుకలరు. కావున మనువునాటికి జన్మముచేతనే జాతికలిగెడిది కాని వృత్తిచేతనే కలిగెడిది కాదని స్పష్టమగుచున్నది.

5. స్మృతులకంటెను బురాతనములుగాని నూత్రములం దురు. ఈనూత్రములలో "గంధర్వ మేషుబ్రాహ్మణ, ముపనకా త, గర్భకాదశేషురాజవ్యం, గర్భద్యాన శేషు వైశ్యం" అనితెలుపబడియున్నది. బ్రాహ్మణులకు గర్భాష్టమ ముందు నశఁగా సాధారణముగా నేండెండ్ల వయసున నున్నపు డుపనయము చేయవలయునని విధింపబడియున్నది. ఏడేండ్లబా లుండెప్పుత్రియం గలిగియుండ దనునది లోకవినితము. అయినను ఏడేండ్ల బ్రాహ్మణుడని యిందు తెలుపబడియున్నది. జన్మచేతనే బ్రాహ్మణత్వము నమృతపూజే, యేడేండ్లబాలుడు బ్రాహ్మణు డనిమొకొనునగాని వృత్తిచేతనుగూడ నిర్ణయించు కొననేరదు. అదిగాక యుపనయనమునకు బూర్వమే యా

బాలకుడు బ్రాహ్మణుడుగా దెలుపబడియున్నాడు. కావున నూత్రకాలమునఁగూడ జన్మముచేతనే బ్రాహ్మణత్వాదికము కలిగెడిదని రూఢిపడుచున్నది.

6. నూత్రములకంటెను బ్రాచీనములగునవి ఉపనిషత్తులు. ఈయఁపనిషత్తులలో దేశపరిపాలనము చేయుచున్న జాన శ్రుతి యనుప్రభువు శూద్రశబ్దము చేసఁబోధింపబడియున్నాడు. నవనాగరకు లెల్లరు నాతఁడు శూద్రుడైయుని నొక్కచెప్పఁ జొచ్చిరి. కాని యాతనివృత్తి శూద్రవృత్తికాదే. త్రిత్రయభట్టు భగవంతు ప్రజాపరిపాలన వృత్తియే. నిజముగా వృత్తినిబట్టియే వర్ణము లేర్పడిన పనునమృక మొనవనాగరకులకున్నయెడల త్రిత్రయవృత్తియందు గల యీజానశ్రుతిని శూద్రునిగా వీరట్లు తెలిపి రి? వీరికినిని శూద్రునిగా దెల్పుచున్నార గావున వీరివ్యాధయ ములలో జాతినిబట్టియే వర్ణము లేర్పడియున్నవను నూహకలిగినట్లు తెలుచున్నది.

7. ఇంతయేల వేదభాగములకు బ్రాహ్మణములలో "అ వ్యవర్ణంబ్రాహ్మణముపనయ్యాత్" అని తెలుపబడియున్నది. పైన దెలుపబడిన రీతిగా అవ్యవర్ణములు గల బాలకుడేవృత్తియందు గలవాఁడు కానేరడు. కాని తేండెనిబట్టి యవగా జన్మముబట్టి వర్ణమేర్పడినది. కాని వృత్తినిబట్టి కావని రూఢియగుచున్నది.

"చాతుర్వర్ణ్యం మయావృష్టం గుణకర్మభిభాగశః" అని భగవద్గీతలో గుణ కర్మ విభాగము చేపర్ణభేద ముకలిగినట్లు తెలుపబడియుండలేదా? యందుచేనీ ప్రభగవద్వాక్యమువలన నట్టిభావము కలుగదు. భగవంతుడు సృష్టిలోనే గుణకర్మములనుబట్టి నేను చాతుర్వర్ణ్యమును జేసితినుటచే భగవంతుడే సృష్టిచేయునప్పుడే నూ కర్మవిభాగమును చేసి వర్ణభేదము నేర్పరచెనని రూఢిపడుచు న్నది. "మయావృష్టం" అనుటచే నది భగవన్నిర్మితముకాని మానవనిర్మితముకాదని స్పష్టమగుచున్నది. కాన దీనిచే జాతి నను చాతుర్వర్ణ్యము జన్మముచే నేర్పడినట్లు నిరసమయన

కాబట్టి యనాదిగా జన్మమునుబట్టియే బ్రాహ్మణత్వా దిక మెప్పుడును గలుగుచున్నది గాని వృత్తిచేతనే గలుగుటలే దని లోకము గ్రహించుకొనవలసి యున్నది. ఇట్లుండ నన్న పాఠ్యుని నాడుగూడ వృత్తినిబట్టియే బ్రాహ్మణత్వాదిక వర్ణ లక్షణము కలిగెడిదని శ్రీగుప్తగారు చెప్పినదంతయును బ్రా హ్మణము కానేరదు.

వృత్తిచేతనే బ్రాహ్మణత్వాదిక మేర్పడినదను మన వని నాగరకులను బ్రాహ్మణులునుగూడ నెప్పుడో పైనచెప్పిన కా లములకంటె బూర్వమున అదికాలమునాడే వృత్తిచేతనే యుని డెడిదిగాని ఇటీవల కాదని లిఖించియున్నారు. నన్నయనాఁ డనఁగా మొన్న మొన్నటి క్రీస్తుశకము 11-వ శతాబ్దమునఁగూడ వృత్తినిబట్టియే వర్ణభేద మేర్పడినదని శ్రీగుప్తగారువ్రాయఁబడి కడువింతను బుట్టించుచున్నది.

పోనిండు: వాదమునిమిత్తము మన శ్రీగుప్తగారు తెలు విచ్చిన రీతిగా నన్నయభట్టునాడుగూడ వృత్తిచేతనే జాతి యేర్పడినది యంగీకరించినను, మన శ్రీగుప్తగారి వాదము నకు హాని వాటిల్లునుగాని లాభము కలుగ నేరదు. "ఆకాలము నందు వృత్తిభేదమువలన నన్నయ బ్రాహ్మణుడనియు రాజ రాజ త్రిత్రయందాడనియు పిలువబడిరి" అనిగదా మన శ్రీగుప్త గారు వచించియుండిరి. దీనిబట్టి నన్నయ భట్టు ర కుడు బ్రాహ్మణ వృత్తియందుండెడి వాఁ డనియు, రాజనరేంద్రుడు త్రిత్రయందా డనియు, రాజనరేంద్రుడు త్రిత్రయందాడనియు మన శ్రీగుప్తగారుంగీరించునట్లు లేదు చున్నది. భారతమునూడ నన్నయబ్రాహ్మణుడని తెలుపుచున్నది. తామంగీకరించిన రీతిగా బ్రాహ్మణవృత్తి గలిగి బ్రాహ్మ ణుడనని స్వయముగ జెప్పకొనుచున్న నన్నయభట్టును త్రిత్ర యుడని తెలుపుటకు మన శ్రీగుప్తగారు సాహసించిరి? తెలియవచ్చుటలేదు. ఆ కాలమున వృత్తినిబట్టిగా జాతియేర్ప డినదని వీరే చెప్పిరి. ఆ కాలమున నన్నయభట్టుబ్రాహ్మణవృత్తి యందున్నాడనియు వీరే తెల్పిరిగదా. ఇంక నన్నయను త్రిత్ర యు డనుట స్వనచరవ్యాఖ్యాతమును దెచ్చిపెట్టుకొనుటగాదా? మన శ్రీగుప్తగారు తాము స్వయముగా జెచ్చిపెట్టుకొనిన ఆ కాలమునందు వృత్తిభేదము వలన నన్నయ బ్రాహ్మణుడని యు రాజరాజ త్రిత్రయందాడనియు పిలువబడిరి అను నాక్కడే నన్నయ త్రిత్రయందా తాము పల్కిన సాహసాన్ని బంపించి చెబుచున్నది. వీరి వాదవివాదముం బట్టియే నన్నయ భట్టుర కుడు బ్రాహ్మణుడుకాని త్రిత్రయందాకాదని తెలుచున్నది. "అలమరి విప్రరేణ."

ఆంధ్రనాటకలోకము

శతావధాని కాశీకృష్ణాచార్యులవారి సంభాషణలు

ప్రశ్న-సాధ్యునిచారము.

ప్రశ్న-సాధ్యునిచారము ప్రమోదన స్థితియందు, నటు డేస్థితియందును?

ఉ-ఒక్కొక్కడు ప్రమోదన స్థితియందు, ఒక్కొక్కడు వీడని స్థితియందు.

ప్రశ్న-ప్రమోదన నటునకా?

ఉ-దౌహ.

ప్రశ్న-ప్రమోదన?

ఉ-సభ్యులకు ప్రమోదనచింతన.

ప్రశ్న-అది ప్రమోదనకే?

ఉ-కల్పింపకయే కల్పించితి ననుకొనుటచేత.

ప్రశ్న-ప్రమోదన స్థితియన్న నేది?

ఉ-ఇట్లునుకొనుట యనప్రమోదన స్థితి.

ప్రశ్న-నటనకు ప్రమోదన స్థితియందు నటు డేస్థితిలో

మంద కనున?

ఉ-స్వ, స్వరూపస్థితియందు.

ప్రశ్న-స్వ, స్వరూపమున నటునిపూర్వస్వరూపమా?

ఉ-కాదు.

ప్రశ్న-ఏల?

ఉ-నటుని పూర్వస్వరూపము, నటునికి స్వ, స్వరూపము కాకుంటుచేత.

ప్రశ్న-నటునికి యేది స్వ, స్వరూపము?

ఉ-నటస్వరూపమే.

ప్రశ్న-ప్రమోదనస్థితిలో నటుని పూర్వరూపము గోచరింపకూడదనియ్య తమయభిప్రాయము?

ఉ-కూడదనికాదు, సమకూడదని.

ప్రశ్న-నటునకు ఆహార్యస్థితి సహజమగుచుండ ప్రమోదన స్థితి సంభవించున?

ఉ-సహజస్థితి అదియే యగుచో నిది (ప్రమోదన) యెట్లు సంభవించున?

ప్రశ్న-కాన నిది (ప్రమోదన) యేమి కావలెను?

ఉ-సహజస్థితికి అసహజముకానిస్థితి.

ప్రశ్న-ప్రమోదన సహజస్థితి యైన నేమి కావలయును?

ఉ-ఇట్లు ప్రమోదనకు, నటులెల్లరకు సహజము కావలెను.

ప్రశ్న-ప్రమోదనకు నటునకు సహజస్థితి కానిచో, న ఆహార్యస్థితి భంగము వొందదా?

ఉ-పొందదు.

ప్రశ్న-ఏల?

ఉ-ఇదియే ప్రమోదన లోబడుట యెల్లరకుసహజస్థితి కాకుంటుచేత.

ప్రశ్న-నటుని సహజస్థితియగు ఆహార్యస్థితియైన కిందు భంగము రాలేదా?

ఉ-రా లేదు.

ప్రశ్న-ఏల?

ఉ-ఈ ప్రమోదన యందు ఆహార్యస్థితి భంగము వొందకుంటుచేత.

ప్రశ్న-ప్రమోదన కలుగుతే ఆహార్యస్థితి భంగపడదా?

ఉ-ఆహార్యస్థితి భంగపడుచుండనే ప్రమోదన కలుగునుగా.

ప్రశ్న-అదియెట్లు?

ఉ-ప్రమోదన ఆహార్యస్థితి ముగులుచేత.

ప్రశ్న-సామాన్యప్రమోదన యెట్లు సిద్ధము?

ఉ-అయత్న సిద్ధము.

ప్రశ్న-ప్రకృతిప్రమోదన యెట్లు మెందు గలదు?

ఉ-ప్రమోదన కల్పించితి ననుకొనుచు యుండు.

ప్రశ్న-ఈ ప్రమోదన ఆహార్యస్థితియగుట యెట్లు?

ఉ-ఈ ప్రమోదన ఆహార్యస్థితియే మూలమునుచేత.

ప్రశ్న-ఈ ప్రమోదనయందు ఆహార్యస్థితి భంగము వొందదా?

ఉ-ఉండును.

ప్రశ్న-ఎట్లుగ?

ఉ-అంతరి తమగుటగా.

(ఒక విలేఖరి)

మదనకామేశ్వరిలేహము

మదనకామేశ్వరిలేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తవ కుష్ఠనష్టము, అతిమాత్రము మొలవాటిని హరించి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, గలిగించుట చుట్టపాడము. 20 కు. డబ్బీ రు 1-4-00 వ. పి. 0-8-00 కి. పి. అందు కో, ఆయుర్వేదము, వెరిచేపి. (నెల్లూరు.)

ఆంధ్ర గ్రంథమాలయందలి మూడవకుసుమము వెలువడినది.

త్యరవడుడు:

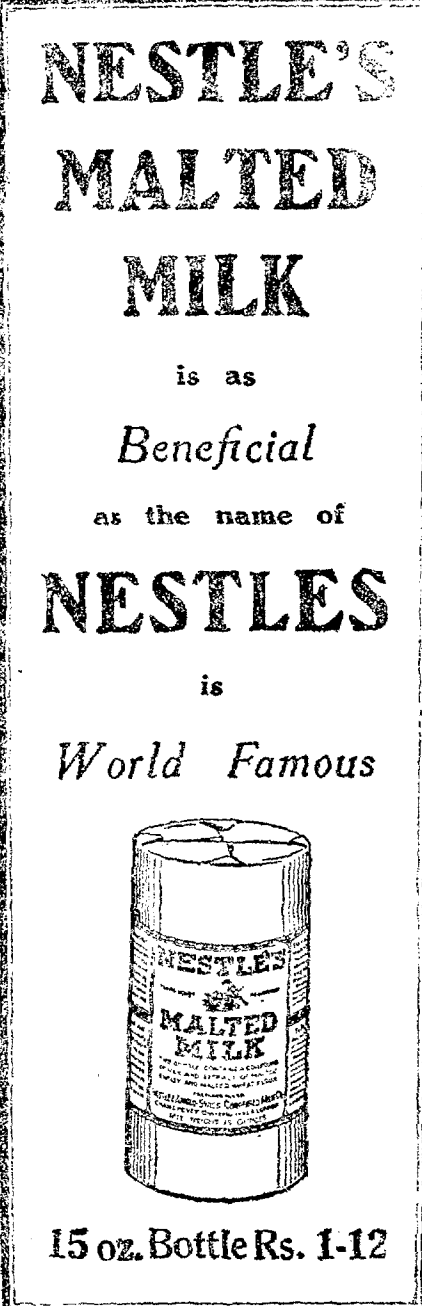
39 వ భారతజాతీయ మహాసభ, బెల్గాము.

గాంధీ మహాత్మని

అధ్యక్షోపన్యాసము, తీర్మానములు

మహాత్మని ఈ యధ్యక్షోపన్యాస ముత్కృష్ట భావభరితమై స్వరాజ్యప్రాప్తి కు తీర్మానమును నిరూపించుచున్నది. ప్రభుత్వమునకును, ప్రజానాయకులకును, స్వధర్మానుష్ఠానవిధానమును మృదువుగ గరపుచున్నది. దేశమంత్రారాధ నానక్రమగు నాంధ్రలోకమునకు మహాపకారక మయినది. వెల 0-4-0.

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,
తెహలుపెట్టె నెం. 212, చెన్నపురి.

NESTLE'S
MALTED
MILK

is as
Beneficial
as the name of
NESTLES
is
World Famous

15 oz. Bottle Rs. 1-12

శరీరమర్తశాస్త్రము

చదువ చదువ పంజీపించెదరు! నీకు కావలసినదియ! నీవు మాడవలసినదియ చాలరోజులు చెదికిన శాస్త్రమిదియే!

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి ప్రార్థితస్థానము కాస్త్రము ఇదివరకు యెవరివల్లవారహారంగముగా ప్రచురింపబడలేదు.

దీనిలో శ్రీ పురుష లక్షణములును వారీయొక్క అవయవము నిలత్తుములు శ్శింగార రహస్యములును. మొగ అది అను శిశు ఉత్పత్తి వివరములును, పూర్వము మహాముఖము మర్మముగా వ్రాసి పెట్టినపుస్తకమును చక్కగా 64 విగ్రహితపటములతో ముద్రించి యున్నాము.

రూ 1-0-0 వ. పి. చార్జి 7 అణాము.

ఎం. ఎస్. సరస్వతి అందు కంపెనీ,

నెం. 11, ఆరుముగంబిది, మదరాసు

1287

చెన్నపురి బజారుధరలు

1920-వసం సెప్టెం. 24-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

చియ్యము బస్తా	బా 1-3 రు 68 0 0 మొదలు 77 0 0 వరకు
బియ్యము బస్తా	
కుసుమ తెనాలి	,, రు 48 గలది రు 12 8 0 18 0 0
నెల్లూరి	,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0
డిబ్బి	,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0
రాగులు	ర. 164 బస్తా 1-3 ,, 9 10 0 10 0 0
మత్తలు	,, ,, 22 0 0 25 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు	బస్తా 1-3 ర 205 ,, 12 8 0 18 4 0
నెవగలు	,, డిటా ,, 18 8 0 14 4 0
నెవం	,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0
మనుములు	,, డిటా ,, 16 8 0 18 0 0
ఉలములు	,, ర 164 ,, 9 0 0 9 8 0

3. నూనెవస్తువులు.

మత్తలనూనె	బా 1-3 ,, 158 0 0 156 0 0
గయ్య మ 1-3	,, 14 0 0 25 0 0
కొండాపురంపేరు నెనగపప్పు బా 1-3	,, 50 0 0 52 0
ఇతర ప్రదేశము	,, 48 0 0 49 0 0
తేరు నెనగనూనెగాడు బా 1-3 రు 121 బస్తా నూనె	117 0 0
అముదము బా 1-3	,, 92 0 0 98 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-3	,, 72 0 0 78 0 0
కూరపసుపు	,, 25 0 0 28 0 0
విరపకాయలు (గుంటూరి) బా 1-3	180 0 0 187 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-3	రు 40, 40
కాళిపాస్తా యకట్టు	,, ,, 50, 50
తెల్లము బా 1-3	రు 40 0 0 60 0 0
చింకిపండు బా 1-3	,, 85 0 0 56 0 0

5. ఇనుము.

కట్టారకం బా 1-3	,, 28 0 0 30 0 0
చదరం	,, 29 0 0 31 0 0
రపుండు	,, 27 0 0 29 0 0

6. లోహములు.

వండి 100 కులంకు	,, 64 2 0 64 8 0
బంగారము, కులము 1-3	,, 21 4 0 21 8 0
పవరము 1-3	,, 18 8 0
ఇత్తడి బా 1-3	,, 240 0 0 258 0 0
రాగి డిటా	,, 258 0 0 282 0 0

7. దూది.

బోంబావస్త్ర బాదన 1-3	రు 800 0 0
తల్పాడు దూది	,, 145 0 0

8. నూలు.

పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-3	,, 8 4 0
నూళియేనుగ నెం 20	,, 6 12 0
నెం 20 పెట్టె సెంచం	,, 7 10 0
నెం 22	,, 7 14 0
నెం 12 1/2 అల్లము	,, 5 8 0
నెం 12 1/2 సెంచె	,, 6 0 0
నెం 14 1/2	,, 6 7 0
నెం 12 1/2 మ్యాకాటక్	,, 6 10 0
నెం 14 1/2 మ్యాకాటక్	,, 6 0 0
నెం 10 1/2 కోటుంబుస్తూరు	,, 5 4 0
నెం 2 1/2	,, 5 14 0
నెం 14 1/2	,, 6 8 0
నెం 12 1/2 నూలి	,, 5 12 0
నెం 1 1/2	,, 5 10 0

అమృత తాంజనము

అక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, చింతామణి

కాసు బంగారమునకు, సీమవెండికి, తర్పములకు పూచీ నిచ్చెదము.

మావద్ద పలంకముల లోలాకులు, దుర్బలు, మోపులు, బంగారు మెడతెయిములు, మొలతాడులు, టంబురు మొదలగునవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈదిగువ విలాసములకు వ్రాయుడు.
పోతైట్రు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండుబ్రదర్సు.
ది ఆంధ్ర జ్యాయలరి మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు కంపెనీ
హెడ్ క్వార్టర్సు: బెజవాడ. 1149 (3) 1597 బ్రాంచి: 51 ప్రెసాబజారురోడ్డు మద్రాసు

స్వయంశిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు

న. స్వామినాథశాస్త్రి కృతము
తెలుగు లిపిలో తెలుగుగ్రంథముతో నున్న బాలకావ్యంబరీ
0-6-0 నీతికథా సప్తతి 0-12-0; శబ్దరూపావళి 0-5-0;
లింగానుకాశనము 0-4-0; భాతురూపచంద్రిక 1-4-0.
IN DEVANAGARI SCRIPT AND ENGLISH
Outlines of Sanskrit Grammar 1 8 0
Outlines of Sanskrit Compound 0 4 0
పలయువారు:—N. S. నీలకంఠం C/o N. S. నర
సింహం, బ్రయినింగ స్కూలు, అమలాపురం, చిదావరీజిల్లా
అని వ్రాయవలెను.
[81-12-26 లోగా కొనువారికి 1 రూ. కి 2 అణాలు
కమిషన్ ఇవ్వబడును.]

Powell's Extract of Golden

(3421) పవలుగారి అమోఘమైన గెనో
నెగరోగమునకు
అద్భుతమైన గుణమిచ్చును.

ఆంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.
సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర
పిండములయొక్క వాపు, శుక్ల నష్టము, బలహీనము, వీపులోనొప్పి
మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.
గుణము:—6 మోతాదుల గెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే
స్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చికు
లన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును.
దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్ష్ణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-4-0
దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-8-0

మా దివ్యౌషధములను సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.
మా చిత్రవిచిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.
ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,
Manufacturing Chemists,
Lamington Road, BOMBAY

మాన సోల్లా సి నీ మాత్రలు
30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
శ్రీకలసులభము! (పోర్టుఖర్చులప్రత్యేకము) నుణముకము!
శరీరములో ఉష్ణాభివృద్ధిచే కలిగిడి పైశ్చికాకల
క్షమాత్రలు దివ్యామృతము. అతీర్థము, అమచి, అపులింజు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, పీకకలుపు, పాచ్యములు, శిరస్సు,
జ్వరము, అనులు మొదలగునానియందు గలిగిడి నొప్పిలను
క్షోగోట్టి శామమును నుంచి ఆరోగ్యమును గుచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవారినొప్పిలను పెంట్ నేమాన్యును,
ఇందు ఆసేక పీచులు చేరవని. అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడియొనిన నిజము తెలియగలను.
చిరునామా:— (1923)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
బొంబయి నగరాల్లు, ఎలక్ట్రీక్, కృష్ణాల్లు.
జామిని నగరాల్లు, బొంబయి.

Zanna
oil

ఏజెంట్లు కావలెను 2081

ఆంధ్రభాష తెలిసినవారు మిక్కిలి సులభముగా ఆంగ్ల భాషను నేర్చుకొనవచ్చును

ఆంగ్ల ఆసాన్ లేక ఆంగ్ల బోధిని

ఈ దివ్యమైన గ్రంథము ఇప్పటికి 10,000 మందిచే చదువబడి సుప్రసిద్ధిచెందినది. శంకరసారి
ముద్రించబడుచున్నది. వారముదినములలో తయారగును. ఆంగ్ల, ఆంగ్లభాషలయందు ఎక్కువ ప్రావీణ్యము
గల వందేతునిచే సరికొనించి వ్రాయబడినది. వారము దినములలో కాపీలు సిద్ధమగును. 60 దినములలోగా ఎవ
రైనను ఆంగ్లభాషను గురుసహాయము లేకయే నేర్చుకొనవచ్చును. ఇది ఆంగ్లభాష మాట్లాడుటకును చదు
వుటకును, వ్రాయుటకును బాగుగా నేర్పును.

600 పుటలుగల పెద్దగ్రంథము. ధర ప్రతి 1-కి ర్పు 2-0-0. ఆకాభంగము కలుగకుండుటకై తక్ష
ణమే ఆర్డరును పంపుడు. తపాలాఖర్చు ర్పు. 0-8-0 లగును. 1255

టి. రాజగోపాలమొదలియార్, 302 టంకశాలవీధి, మద్రాసు.

తలనొప్పి, యిక్షాపుయంబా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట,
పంటినొప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక ఊణములో పోగొట్టగ
ఖ్యాతిజేందిన “జామా తైలమునకు” సమయము ముందు వేళ్ళ
య లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది.
బుడ్డి 1-కి. అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు
యింగ్లీషుమందులు పలసరకులు సల్పూరిక్
నైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారములు
నెం. 63 నైనప్పనాయునివీధి, మదరా